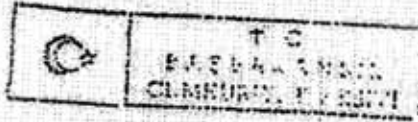

AYDIN

Filistine el sürülemez.
Kemal Paşa Avrupaya ihtar ediyor

M.H.
T. C.
DAHİLİYE VEKÂLETİ
Matbuat Umum Müdürlüğü

27.7.937

"Arapların arasında mevcut olan karışıklığı ve hoşnutsuzluğu kimse bizim kadar bilemez. Biz vakıa bir kaç sene Araplardan uzak kaldık. Fakat şimdi kendimize kâfi derecede güvenip ve kudretimizi bildiğimiz için islâmiyetin mukaddes yerlerini musevilerin ve hristiyanların nüfuzunun altına girmesine mani olacağız. Binaenaleyh şunu söylemek istiyoruz ki buraların Avrupa emperyalizminin oyun sahası olmasına müsaade etmiyeceğiz. Biz şimdiye kadar dinsiz ve islâmiyete lâkayt olmakla ittiham edildik. Fakat bu ittihamlara rağmen peygamberin son arzusunu yani, mukaddes toprakların daima islâm hâkimiyetinde kalmasını temin için hemen bugün kanımızı dökmeğe hazırız. Cedlerimizin, Selâhaddin'in idaresi altında, uğrunda hristiyanlarla mücadele ettikleri topraklarda yabancı hâkimiyet ve nüfuzunun tahtında bulunmasına müsaade etmiyeceğimizi beyan edecek kadar bugün, allahın inayeti ile kuvvetliyiz. Avrupa bu mukaddes yerlere temellük etmek için yapacağı ilk adımda bütün islâm âleminin ayaklanıp icraata geçeceğine şüphemiz yoktur.

Şimdi Yardım Zamanı!

Van'da meydana gelen 7.2 büyüklüğündeki deprem için başlattığımız yardım kampanyasında özellikle **çocuklar için kışlık giyim, battaniye ve kuru bakliyat** ihtiyacı vardır.

Yardımlarınızı Bekliyoruz!

İletişim Bilgileri

Tel : 0212 444 1 428 - 1188

GSM : 0506 233 27 73 / Onur Yılmaz
0544 311 55 72 / Özden Timurlenk

e-mail : yardim@iauafam.com • web: www.iauafam.com • twitter: www.twitter.com/iauafam

Adres : İnönü Mh. No:38 Sefaköy - Küçükçekmece /İST

Yardım kampanyası Afet Eğitim, Uygulama ve Araştırma Merkezi (AFAM) başkanlığında İAÜ Araştırma Merkezleri, üniversitenin tüm birimleri ve öğrencilerin katılımıyla gerçekleştirilmektedir.

T.C. İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ UYGULAMA DERGİSİ

İMTİYAZ SAHİBİ
MÜTEVELLİ HEYET BAŞKANI
Dr. Mustafa AYDIN

YAYIN KURULU BAŞKANI
Prof. Dr. Yedigâr İZMİRLİ

GENEL YAYIN YÖNETMENİ
Öğr. Gör. Özgül YAMAN

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
Öğr. Gör. Babürhan ÇÖRÜT

REKLAM KOORDİNATÖRÜ
Dilek SESİĞÜR

HABER
Öğr. Gör. Emel BİROL
Gülizar ÇALIŞKAN
Merve ŞAHİN
Burcu DANKI

GÖRSEL YÖNETMEN
Nabi SARIBAŞ

SAYFA TASARIM
Arif İBİS

BASKI
CEREN MATBAACILIK

Bahçelievler Yerleşkesi
Adnan Kahveci Bulvarı No:78
Bahçelievler / İSTANBUL
Tel: 0212 442 61 60
Faks: 0212 442 61 46

Florya Yerleşkesi
Beşyol Mh. İnönü Cd. No: 38
Sefaköy / İSTANBUL
Tel: 0212 444 1 428
Faks: 0212 425 57 59

www.aydin.edu.tr

08

22

42

58

72

- 08** Üç Deniz Havzası Ülkeleri
Ortak Yönetim Kültürü ve Yeniden Yapılanma
Sorunları Sempozyumu 13-16 Ekim 2011 Tarihinde
İstanbul Aydın Üniversitesi'nde Yapıldı
- 22** En Uzun Yolculuk
- 26** Avrupa'nın Krizi
ve Avrupa Milliyetçiliği
- 30** İstanbul Aydın Üniversitesi'nde
Bir Hayal Daha Gerçek Oldu
- 31** Üniversite öğrencilerinden,
Erol Toy'un 'Cumhuriyet Üzerine'
Söyleşisine Büyük İlgi
- 32** 48. Uluslararası Antalya Altın
Portakal Film Festivali Ödülleri Sahiplerini Buldu
- 36** Bir Fotoğrafın
Sosyo Kültürel Anatomisi
- 41** Wise Kadınlara
Şiddeti Kinamaktadır...
- 42** Açlık Gezegeni
21. Yüzyılda Küresel Gıda Kıtlığı
- 48** Pierre Loti
- 50** 'Kadın ve Girişimcilik'
Paneline Büyük İlgi
- 51** Mavide Biriken Mutluluk
- 52** Paralar Nereye Gitti?
Küresel Mali Krizin Derininde Yatan Sebepler
- 56** Ümit Yaşar OĞUZCAN'ın Hayatı
- 58** Mozaik Müzesi
- 62** Vincent Van Gogh'un Hayatı
- 64** Mardin Deyrulzafaran
Manastırı Restorasyonu
- 70** Bir Ülkeyi Yaşamak
- 72** Sapporo Kar Festivali
- 74** Tutkunun Dansı Tango
- 78** Seans Komedi, dram, macera...

Genel Yayın Yönetmeni
Öğr. Gör. Özgül YAMAN

İdealizm ve Başarı

Sağlıklı düşünen bir birey yaşamı boyunca başarıyı hedefler. İnsanı, başarıya taşıyan da idealleridir. Yarınımıza dair, bir hedefimiz söz konusu değilse ödülllerimiz olamayacaktır. Belirlediğimiz hedefler ise yaşamımıza yön vererek şekillendirecektir. Çabalarımız, hedeflerimize nitelik yükledikçe; ulaşmaya çalıştığımız ufuklar statü kazanacaktır. Yükselen statülerimiz ise; bizlerin toplumda daha saygın yerler edinebilmemizi sağlayacaktır. Kazandığımız kimlikler, sadece üretime geçtiğimiz iş hayatlarımızda etkin olmayacaktır. Özel yaşamlarımızda da kalite sözcüğü yer edinecektir. Kalite, ihtiyacı karşılayabilme derecesi olarak tanımlanmaktadır. Bu nedenle idealist bir kimlik, ihtiyaçlarını yükselterek sürekli bir arayış içerisine girecektir.

Üniversiteler, toplumların bilim merkezleridir. Bütün stratejilerin uygulandığı bu bilim alanlarında; öğrenciler, kimlik kazanmaktadırlar. Temel görevlerle yüklü eğitim alanlarında aynı zamanda, proje üretimleri ve sosyal sorumluk gibi ilkelerde oluş-

maktadır. Bu ilkeler, üniversitelerin emsalleri arasında değerli olmasını sağlamaktadır. Üniversite kadroları, bu nedenle eğitim alan bireylere, sürekli olarak idealizmin önemini entegre etmektedir. Alınan tedbirlerle gençlerin enerjileri doğru faaliyetlerde değerlendirilmektedir. Amaçlar, sonuçlar ve ilkeler belirlenmektedir. Hiyerarşik bir düzende, sevgi ve saygı çerçevesinde üretim merkezlerinde paydaşlar oluşturulmaktadır. Son aşamada; projeler, aktif olarak gerçek yaşamda uygulanmaya alınmaktadırlar. Doğru bilgi ve sınırsız fikirler; sağlıklı, dinamik, daha sorgulayan ve daha kültürlü toplumları oluşturmaktadır.

Proje süreçleri içerisinde bireyler; iletişim kurma becerisi, proje geliştirme, irdeleme ve etik sınırları kavrama yeteneği kazanırken hayata karşı dik durabilme yetisi edinirler. Böylece idealizmle başlayan her çalışma, başarının zirvesinde son bulur.

Toplumun sesine duyarlı olalım ve sosyal projelere birlikte yön verelim...

İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ / KÜLTÜR KENTİ VAKFI
İşbirliği ve **BEYOĞLU BELEDİYESİ** KATKILARIYLA

MARKA ŞEHİRLER YÖNETİCİLER

“MARKA ŞEHİRLER AKADEMİSİ”

**MAHALLİ İDARELER VE YERİNDEN YÖNETİM
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI**

SON BAŞVURU TARİHİ:
12 KASIM 2011 / Cumartesi

KAYITLAR BAŞLADI !

MÜLAKAT TARİHİ:

14 Kasım 2011 / Pazartesi - Saat: 10.00

MÜLAKAT SONUÇLARININ İLANI:

14 Kasım 2011 / Pazartesi - Saat: 17.00

KESİN KAYIT TARİHİ:

15 Kasım 2011 / Salı - Saat: 17.00

Bilgi ve Başvuru:

İstanbul Aydın Üniversitesi - Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü Beşyol Mah. İnönü Cad. No:38 Sefaköy / İSTANBUL

Tel: 444 1 428 Dahili: 1617 - 1178 -1187 -1541 Faks: 0212 425 57 59

www.aydin.edu.tr

Dr. Mustafa AYDIN
Mütevelli Heyeti Başkanı

Değerli Gençler

Toplumların gelişmesinde eğitim ve öğretimin yeri çok önemlidir. Ülkelerin milli güç değerlendirmeleri yapılırken, en önemli unsurun nitelikli insan gücü olması da bu tespiti doğrulamaktadır. Nitelikli insan gücü ise, ancak nitelikli eğitim ve öğretimle gerçekleşebilir. Eğitim ailede başlar, öğretim ise okul yaşantısı ile başlayıp, eğitim ile birlikte yaşam boyu devam eder.

Bilgi ve teknoloji, çağımızın ana unsurlarıdır. Bu iki unsur doğru ve etkin kullanıldığında üretim artar ve kalite düzeyi yükselir. Özellikle küreselleşen dünyamızda, iş yaşamında karşılaşılan yoğun rekabet ortamına ayak uydurabilmek, bilgiyi ve teknolojiyi takip edebilecek ve üretebilecek beceriye sahip olmayı gerektirir. Bilgi ve teknolojinin üretim yeri ise üniversitelerdir. Bu amaçla İstanbul Aydın Üniversitesi günümüz toplumun beklentilerine karşılık veren, bilgi kullanımına ve teknolojilerine hâkim insan gücünü yetiştirmeyi hedeflemiştir. Üniversite olarak; kuruluşumuzdan itibaren, insanlığın, ülkenin ve milletin çıkarlarını, bireysel ve kurumsal çıkarların daima üzerinde tutarak, ülkemizin eğitim cephesinde anlamlı bir çabanın içine girdik ve üniversitenin insana yatırım yapması gerektiğine inanan bir felsefeyi ilke edindik. Öğrenci odaklı eğitimimizde amacımız; bilimin, teknolojinin ve çağdaşlığın öğrencinin yaşayarak öğrenmesidir. Üniversitelerde okuyan on binlerce öğrenci doğru bilgiyi, doğru teknolojiyi, doğru çağdaşlığı alırsa, yarın çalışacağı devlet veya özel kurumlarını belirli noktalara taşıyabilir.

Bu kurumda eğitim alan öğrencilerin daima bir adım önde olabilmemesinin, mesleğinde yeni ufuklara bakabilmesinin ve nihayet bir öğrenci veya mezun olarak kendisinin de bilgi üretme becerileriyle donatmasının temelinde de bu vardır.

Değerlerini, insanlarını ve ülkesini hep yükseklerde tutan bir üniversite olarak; eğitime, bilgiye ve her alanda üretime gönül vermiş meslektaşlarımı içtenlikle selamlıyor, öğrencilerimize sevgilerimi sunuyorum.

Prof. Dr. Yedigâr İZMİRLİ
Rektör

İnsan gelişiminde aktif rol oynayan eğitim; bireyin yaşamı boyunca bilimi, teknolojiyi ve hayatı algılama yorumlama ve değiştirme sürecidir.

Hayatın her alanında olduğu gibi eğitimde, üniversitelerin misyonu ve vizyonu ile ivme kazanır. Ülkemizde, çağdaş ülkelerin gelişimine teknolojik buluşlara cevap verecek bir insan gücü planlaması ancak kaliteli bir meslek eğitiminden geçmekle mümkündür.

Üniversiteler; kalıplaşmış bilgilerle ve yazılı materyallerle sınırlandırılmamalıdır. “Bilginin ömrü, yeni bir buluşla yaşama entegre olur” anlayışıyla araştırmalarına yön vermelidirler. Eğitim; tarihsel, sınıfsal ve ideolojik açıdan analiz edildiğinde; yüksek öğretim kurumları, dünyanın geleceğini belirlediğini asla unutmamalıdır. Bilgi, evrensel ve tüm insanlık için vardır. “Düşünce sınırlıdır” anlayışından uzaklaşan üniversiteler, bireyin ve toplumun mutluluğunu esas alan “kalkınma ve gelişme”nin asıl unsuru olan “eğitilmiş insan”ı yetiştirmeyi görev edinirler.

Kalıplaşmış toplumlarda üniversite eğitimi görmüş olanlar, üretim sürecinde aktif görevler üstlenirken “küreselleşme çağı” denilen son dönemde her şeyi metalaştırır; aslında eğitim, “İnsan her şeyin ölçüsüdür.” diyen bir anlayışın ürünü olmalıdır.

Üniversiteler, aynı zamanda; bir toplumun geçmişini saklayan hafıza, bugününü biçimlendiren ve yönlendiren bir mekanizma ve geleceğini kurgulayan beyin konumundaki kurumlardır. Kültürel, ekonomik, teknolojik, siyasi, hukuki vb alanlardaki tüm gelişmeleri gerçekleştirmek için gerekli olan “eğitilmiş insan gücü”nü üniversitemiz yetiştirmektedir.

Yaşadığımız çağın koşulları, kalkınma ve gelişmesini zamanında gerçekleştirememiş ülkelerin gelişmiş ülkeler arasında itibarsızlaşması, bir anlamda da ezilmesi ve sömürülmesi sonucunu doğurmuştur.

İstanbul Aydın Üniversitesi, 2003 yılından beri ülkemizin yükseköğrenim cephesinde üzerine düşen görevi etkili bir biçimde yerine getirmek için olağanüstü bir azim ve gayretle çalışmalarını yürütmektedir. Bir yandan ülke gençlerini yarınlara ve yarınların ötesine donanımlı olarak hazırlarken, diğer yandan da aralıksız sürdürdüğü “bilim ve teknoloji” alanındaki akademik çalışma ve yayınları ile de dinamik ve enerjik bir üniversite olma iddiasını sürdürmektedir.

İstanbul Aydın Üniversitesi, bilim ve teknolojiyi üreten, kullanan; ulusal ve evrensel değerlerle donanmış, insan haklarını benimsemiş ve içselleştirmiş, ülkemiz ve insanlarımızın birliği, beraberliği ve esenliği konusunda son derece duyarlı; hukukun, çağdaş insanın hayatındaki yeri ve önemini kavramış; geçmiş ve bugünüyle barışık; geleceğin aydınlık ufuklarının heyecanlarını hissederek aydınlık gençler yetiştirmeyi ilke edinmiştir.

KKTC Eski Cumhurbaşkanı Mehmet Ali Talat İstanbul Aydın Üniversitesi'nde

İstanbul Aydın Üniversitesi Türkiye Araştırmaları Merkezi tarafından üniversitemize davet edilen KKTC Eski Cumhurbaşkanı Sn. Mehmet Ali Talat öğlen yemeğinde İAÜ Rektörü Sn. Prof. Dr. Yedigâr İzmirli, Mütevelli Heyet Başkan Danışmanı Sn. Prof. Dr. Aybar Ertepinar, İAÜ Rektör Yardımcıları Sn. Prof. Dr. Kemalettin Yiğiter ve Sn. Prof. Dr. Erol Ulusoy ve İAÜTAM Başkanı Z. Banu Dalaman ile bir araya geldi. İAÜTAM Başkanı Z. Banu Dalaman tarafından yapılan davete ve konuk severliklerinden ötürü İAÜ'ye teşekkürlerini ifade eden Talat, Kıbrıs'a dair önemli açıklamalarda bulundu.

Talat, "Kıbrıs Türk'ünün ihtiyacı çözümdür. Çözüm olmazsa, korkum, Kıbrıslı Türkler kimliğini kaybedecek." dedi. Talat, iki tarafın da kabul edeceği ortak bir çözümün şart olduğunu vurguladı. Kıbrıslı Türklerle yönelik uluslararası alandaki izolasyona dikkat çeken Talat, eğer Türk limanları, Rum gemilerine açılırsa ve KKTC'ye yönelik izolasyonlar sürerse, bu durumun Türk tarafı aleyhine büyük bir eşitsizlik meydana getireceğini belirtti. Ada'da yaşayanların Türkiye'den gelenlere bakışının sorulması üzerine Talat, şu anda KKTC hapishanelerinde bulunan insanların yüzde 75'inin TC vatandaşı olduğuna dikkat çekti. Talat, kalan yüzde 25'in ise çift uyruklu veya KKTC vatandaşı olduğunu kaydetti. "Kıbrıs'a suç işlemek için gelen çok sayıda insan

var. Esrar getirip satanlar, profesyonelce soygun maksatlı gelenler, kalpazanlık, fuhuş yapanlar gibi..." diyen Talat, bu durumun KKTC vatandaşları arasında Türkiyelilere karşı olumsuz bir imaj uyandırdığını söyledi. Talat, bu durumun Kıbrıslı Türk'lerde, Türkiye'ye karşı değil ama Türkiyelilere karşı bir korunma toplanma güdüsü geliştirdiğini kaydetti.

Türk basınının Kıbrıs sorunu hakkında zaman zaman çok kötü rol oynadığını anlatan Talat, "Gazetelerde yer alan bazı ifadeler, Ömer Seyfettin'in 'Diyet' hikâyesini hatırlatıyor. Bunun yanı sıra Türk hükümetlerinin şimdiye kadar 'Ver gitsin, ver gitsin' politikası gütmesi de birçok yapısal sorunlara yol açtı. Çok sayıda erken emekli ve devlet dairelerinde yığılan personel, sonradan kemer sıkma politikası uygulanması istenince, Türkiye'ye ve Türkiye'lilere karşı tepki gösterdi. Fakat hiçbir zaman Kıbrıs'ta öz itibarıyla Türkiye'ye, Türk hükümetine karşı olan veya Türkiye'nin Ada'dan gitmesini isteyen bir kesim yoktur." dedi.

İstanbul üzerinden Avustralya'ya gitmeyi planlayan Talat'ın pasaportu ise Avustralya hükümeti tarafından kabul edilmedi. Taşındığı Türkiye Cumhuriyeti pasaportunda "KKTC Cumhurbaşkanı" yazdığı için kendisine vize verilmediğini ifade eden Talat, Kıbrıs Cumhuriyeti pasaportu almama kararından vazgeçmediğini vurguladı. ◀

ÜÇ DENİZ HAVZASI ÜLKELERİ ORTAK YÖNETİM KÜLTÜRÜ VE YENİDEN YAPILANMA SORUNLARI SEMPOZYUMU 13-16 EKİM 2011 TARİHİNDE İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİNDE YAPILDI

Üç Deniz Havzası, Akdeniz, Karadeniz, Hazar Denizin etrafındaki ülkelerdeki idari sistemlerinin ve yönetim şekillerinin yeniden ele alındığı

sempozyum, 35 ülkeden akademisyen ve bilim adamlarının katılımıyla gerçekleşti. Sempozyumda, 42 ayrı oturumda katılımcıların, bölgelerindeki yaşanan hareketlilik ve değişim hakkındaki görüşlerini sunmaları, son dönemde üç deniz havzasında yaşanan olayların nedenlerini ortaya koymaları ve gelecek için öngöründe bulunabilme açısından büyük önem taşımaktadır. Tarihi birikim açısından bakıldığında bu bölgedeki ülkeler ortak yönetim kültürüne sahipti. Ancak, son yüz yılda ve özellikle de son yıllarda ülkelerin yapılanmalarında gerçekleşen hızlı değişimin bilimsel açıdan incelenmesi ilk kez oldu.

Sempozyuma davet edilen bölge ülkelerinin akademisyenleri ve bilim adamları kendi ülkelerinin yönetim ve idari sistemlerindeki süreci ve buna etki yapan faktörleri tebliğ şeklinde sundular. Ayrıca her üç havzada yer alan ülkeler bölgesel olarak panellerde tartışılıp masaya yatırıldı. Ortadoğu ve Kuzey Afrika'da bugün "Arap Baharı" olarak adlandırılan süreci, Balkanlardaki farklılıkları

ve uyum sorunlarını, Orta Asya ve Kafkaslardaki bölgesel dinamikler ve Sovyet sonrası gelişmeleri oturumlarda ele alınan konulardan sadece bazılarıdır.

Sempozyumda işlenen temel başlıklar Tarihsel Mirasın Siyasal ve Yönetimsel Yapılanmaya Etkisi, Toplum ve Değişme, Kültür ve Sanat Sorunları, Demokratikleşme ve Hukuk Devleti, Kamu Politikaları ve Reform, Sivil Toplum Kuruluşları ve Demokrasi, Medya (Güç İlişkileri ve Medya Sorunları) Uluslararası İlişkiler, Uluslararası Örgütler ve Bölgesel İşbirliği konuları olmuştur.

SEMPOZYUMUN TEMEL UNSURLARI

Üç deniz havzasındaki ülkeler son yüzyılda (20.yüzyılda) nasıl bir tarihi gelişme süreci yaşamışlar; siyasi ve idari yapılarında, temel hatlarıyla hangi değişim ve dönüşümler yaşanmıştır?

Bölge ülkelerinin yaşadıkları sorunların ortak ve farklı yönleri nelerdir?

Geçirdikleri değişim ve dönüşüm süreçleri birbirine benzemektedir mi?

Yaşadıkları değişim ve dönüşüm hareketleri birbirlerini nasıl etkilemektedir?

İdari ve siyasi yapılarında yaşanan çözümlerinde, geleneklerinin, ulusal birimlerinin, yerel bölgesel değerlerinin veya Batılı modellerinin rolü nedir?

Sorunları ele alırken benimsedikleri yaklaşım tarzları ve getirdikleri çözümleri ne kadar etkili olmaktadır ve toplumlar tarafından ne kadar kabul görmektedir?

Uygulanan çözümlerden sonra yeni sorunlar ortaya çıkmakta mıdır?

Bölge ülkelerinde yeni bir yönetim kültürü oluşmakta mıdır?

Sorunlarını teşhis etmede ve çözüm yolları bulmada bölge ülkelerinin kendi iç deneyimlerini diğer ülkelerle paylaşma becerileri hangi düzeydedir?

Yaşanılan ortak siyasi ve idari problemler hangi bakış açısıyla ele alınabilir ve bunlara hangi ortak çözümler getirebilir?

Bu sorular bazında; üç deniz havzası kapsamındaki coğrafi bölgelerde yer alan ülkelerin farklı perspektiflerden ele alınması konunun analitik ve çok boyutlu olarak incelenmesi bakımından önem taşımaktadır. Bu nedenle sempozyum kapsamında ve coğrafi alanında yer alan ülkelerin karşılaştırılması, sempozyum

Havza ülkelerinde siyasal gelişmeler, sempozyumun ilk oturumunu oluşturmuştur. Hawaii Üniversitesi'nden İbrahim Aoude, Mısır'da son yaşanan gelişmeleri, 1952 yılından itibaren Mısır'ı etkisi altına alan ekonomik ve politik etkileri dikkate alarak analiz etmiştir.

adında çizilen çerçeve kapsamında şu açılardan ele almıştır:

Siyasi ve idari sistemlerinin oluşumunda rol oynayan temel süreçlerdeki gelişmeler ve bunların birbirlerini etkileri nelerdir?

Devlet yapılarının şekillenme süreci içinde siyasi ve idari kurumlarının gelişimi ve dönüşümü nasıldır?

Geçen yüzyılın başından itibaren genel olarak siyasi sistemlerinde ve bununla bağlantılı olarak yönetim yapılarında reform gereği doğrultusunda başlatılan değişim ve yeniden yapılanma girişimleri ve model arayışları nelerdir?

İdari yapı ve kurumlarının oluşumunda ve geçirdikleri değişim aşamalarında paylaştıkları ortak tarihi mirasın ve yönetim kültürlerinin etkilerinin yanında yerel ve bölgesel değerlerin rolü nedir?

Üç deniz havzası ülkelerinin yönetim yapılarının örgütsel ve işlevsel olarak karşı karşıya oldukları sorunlar nelerdir?

Üç deniz havzası ülkelerin batıdan transfer ettikleri model-

lerin kendi iç siyasi ve idari yapılarına uyarlanması ve bu alanda yaşanan uyum sorunları nelerdir?

Uluslararası sistemde yaşanan gelişmeler bunları bölge ülkelerinin yapı ve modellerinin oluşumundaki rolü ve etkisi nedir?

Havza ülkelerinde siyasal gelişmeler, sempozyumun ilk otu-

rumunu oluşturmuştur. Hawaii Üniversitesi'nden İbrahim Aoude, Mısır'da son yaşanan gelişmeleri, 1952 yılından itibaren Mısır'ı etkisi altına alan ekonomik ve politik etkileri dikkate alarak analiz etmiştir. Bu analiz Mübarek'in Ulusal Demokratik Partisi'nin düzmece seçimler ve politik atamalarla Halk Meclisi ve Meclis'i Suraya hükmetmekte etkisini, küresel ekonomik gelişmeleri ve Mübarek döneminin Mısır'daki kitle politikalarını ne yolla etkilediklerini konusunu; muhalefet partilerinin ve gruplarının politik ve ekonomik sistemlerdeki reformlarda nasıl yetersiz kaldıklarını ortaya koymaları açısından önemli bir irdelemedir. Aynı bölgede çok daha önce demokratikleşme ve yapısal değişim sürecine giren Romanya'nın tecrübesini katılımcılarla paylaşan Iona Cristina Mihail'in analizi de farklı bir coğrafyadan farklı bir yaklaşımı gündeme getirmiş oldu. ◀

Atatürk Ortadoğu ve Filistin

YRD. DOÇ. DR. SAİT YILMAZ*

Ortadoğu bugünkü şeklini Osmanlı İmparatorluğu'nun bölge üzerindeki gücünü kaybetmesi ve İngiltere ile Fransa'nın daha sonra da Amerika'nın bölge üzerinde etkin rol alması ile aldı diyebiliriz. Orta Doğu coğrafyasındaki ülkelerden bazıları o dönemdeki isimleri ile var olurken bazıları sonradan ulus-devlet yapısını kazanmışlar ve daha çok petrole dayalı hegemonik güç paylaşımının sonucu suni haritalar dâhilinde yeni devletler olarak ortaya çıkmışlardır. Bu statüko İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra ABD'nin bölgeye girmesi ve kontrolü alması ile İsrail'in kurulması hariç hiç değişmeden devam etmiştir. Osmanlı'nın çöküşü ile Batılı ülkelerin ekseninde oluşturulan suni devletlerin çoğu artık tarihsel anlamda kendilerine şekil veren aşiret hayatı ve güçlü aile yapıları ile ayakta kalmakta zorlanmakta, kâğıttan kaleler gibi birer birer yıkılmaktadırlar. Birinci Dünya Savaşı'nda İngilizlerin Osmanlı toprağı olan Filistin'i işgalinde Arapların önemli katkısı oldu ve Osmanlı, Araplar tarafından Ortadoğu'nun pek çok yerinde olduğu gibi bu topraklarda da arkadan vuruldu. 1918 yılında, İngilizlerin Suriye içlerine ilerlemesine karşı koymaya çalışan Mustafa Kemal, bir yandan İngilizlerle mücadele ederken, diğer yandan Arap silahlı çeteleriyle mücadele etmek zorunda kaldı.

ORTADOĞU VE YABANCI GÜÇLER

Ortadoğu, 16. yüzyıldan itibaren Avrupa'nın yayılmasıyla iki taraflı bir kıskacın ortasında kısıtılmıştır. Kuzeyden Ruslar, Osmanlı ve İran'ı sıkıştırırken, Batı Avrupalılar da Afrika'nın etrafından dolaşarak Akdeniz'i aşip Arap dünyasına ulaşmışlardı. 16. yüzyıla kadar haclılık zihniyeti ile hareket eden Batı dünyasının politikalarına önce 15. ve 17. yüzyıllarda ortaya çıkan sömürgecilik anlayışı daha sonra emperyalizm düşüncesi egemen olmuştur. Hindistan'ı ele geçirdikten sonra Osmanlıya ilgisi artan İngiltere, 1878 Berlin Antlaşması ile Osmanlı'nın iç işlerine müdahale edecek hükümler

oluştururken kısa süre sonra Kıbrıs'a yerleşti, Mısır'ı ele geçirdi ve Ermeni, Kürt ve diğer dini ve etnik meselelere el atarak bozuculuk alanında Rusya'nın da önüne geçti . Ortadoğu'dan Osmanlı'nın tasfiye sürecini başlatan; İngiliz politikalarının etkisine kapılan Mekke Şerifi Hüseyin ile İngiltere'nin Mısır Yüksek Komiseri Mc-Mahon arasındaki mektuplaşmalardır. Hüseyin'e bağlı kabilelerin 10 Haziran 1916'da Mekke'deki Osmanlı garnizonuna saldırısı ile Arap ayaklanması başlamıştır. İngilizlerin oyununa gelen Şerif daha sonra kaçtığı Kıbrıs'ta öldü.

Filistin'e yoğun göçlerin başladığı dönemde Museviler, 30 milyon sterlini bulan tüm Osmanlı borçlarını Filistin'e karşılık tasfiye etme ve ödeme girişiminde bulundular. Hiç olmazsa Hayfa dâhil Akkâ sancağını istediler. Fakat Osmanlı yetkilileri, buna karşılık, Yahudi girişimcilere ekonomik bazı imtiyazlar verebileceklerini, ama asla Filistin'i vermeyeceklerini söylüyorlardı. Washington'daki Osmanlı Büyükelçisi Ali Ferruh Bey, 24 Nisan 1899'da bir Amerikan gazetesine verdiği demeçte "Ceplerimize milyonlarca altın

doldursalar, hükümetimiz Arap memleketlerinin hiçbir bölümünü satmak niyetinde değildir” diyordu . 5 Mart 1883’de çıkarılan kanun ile diğer ülkelerde yaşayan Musevilere Osmanlı ülkesinde taşınmaz mal satın almaları yasaklandığı halde, Osmanlı vatandaşı olanlara herhangi bir yasak getirilmiyordu. Bu nedenle yerli Musevilere Siyonist örgütlerce para verilerek, bölgede önemli bir toprak

parçasının satın alınması sağlanıyordu. Örneğin Romanya ve Rusya göçmeni Yahudilerin Osmanlı ülkesinde, özellikle Filistin’de iskânları, Filistin’e girmeleri ve burada arazi satın almaları yasaklandığı halde, bazı devlet görevlileri özel çıkar ve menfaatleri için bu emre uymamışlardı.

2. Dünya Savaşı’na kadar Ortadoğu’nun pek çok yeri Fransa ve İngiltere’nin mandasında kaldı . İngiltere, Şerif Hüseyin’in oğullarından Abdullah’ın denetiminde 1921’de Ürdün’ü kurarken, Emir Faysal’ı da İngiliz mandası olması kararlaştırılan Irak’ın başına getirdi . Irak 1932’de, Suudi Arabistan 1932’de, Mısır 1936’da, Suriye 1945’de, Cezayir 1962’de İngiltere ve Fransa’dan sözde bağımsızlıklarını kazandılar. Ancak, İngiltere ve Fransa bu devletlerdeki kontrollerini kendi yerleştirdikleri Krallar ve rejimler vasıtası ile devam ettirdiler . II. Dünya Savaşı sırasında ABD ile İngiltere arasında Suudi Arabistan’ın denetimi konusunda bir çekişme yaşandı. ABD, İngiliz stratejisine devrildi ancak buna çevre devletler denilen şeyi ekledi. Arap olmayan bu devletler (Türkiye, 1967 yılı sonrası İsrail ve devrim öncesi İran) sözde polis veya jandarma rolü oynayacaktı. Ortadoğu’nun yeni efendisi ABD’nin Arap dünyasına yönelik politikası büyük ölçüde bölgedeki statükonun korunmasının kendi çıkarlarına en iyi hizmet edeceği yönündeydi. Mısır, Suudi Arabistan, Ürdün, Bahreyn, Kuveyt ve Fas gibi ülkeler ABD ile iyi ilişkiler içinde idi. ABD’nin bu dönem boyunca bölge ile ilgili çıkarları petrolün serbest akışının korunması, İsrail’in güvenliği, serseri devletlerle mücadele, terörizmle savaş ve Soğuk Savaş süresince bölgede Sovyet nüfuzunun kontrol altına alınmasını kapsamaktaydı.

11 Eylül saldırıları, ABD’nin Orta Doğu politikası için de yeni bir dönemin başlangıcı oldu. Orta Doğu, bugün ABD etkinliğinin en fazla hissedildiği ve kendine göre dönüşüm projesi uyguladığı bir bölgedir. Sadece Amerika ve İsrail değil, bütün Batılı güç merkezleri, İslam

Mekke Şerifi Hüseyin

dünyasının dönüştürülmesi ve olası meydan okumasının önlenmesi konusunda hemfikirlerdir ve ortaya pek çok proje sürülmüştür. Irak harekâtı sonrası ‘demokratikleştirme’ iddiası Washington’un Ortadoğu’da sürdürdüğü hegemonya mücadelesinin başlıca ideolojik bahanesi haline gelmişti. Obama dönemi ise demokratikleştirmenin daha yumuşak araçlarla (Yeni İdealizm) ve daha derinden uygulanmasını öngörmektedir.

ABD için Ortadoğu’nun demokratikleşmesinin önündeki en büyük engel demokrasiyi getirmeye kalktığınızda ‘kötü adamlar’ın seçimleri kazanma ihtimalidir. Bu yüzden artık demokrasi değil ‘insan hakları’ ve ‘özgürlük’ gibi kavramlar tercih edilmektedir.

ATATÜRK VE ORTADOĞU

1920 yılında İngiliz ve Fransızların gerçek yüzü ortaya çıkınca sözde Arap devletlerinin başına kukla olarak getirilen krallar Atatürk ile temsilcileri vasıtasıyla temasa geçtiler. Nitekim Irak, dolayısıyla Musul ve Kerkük konusu Cumhuriyetin ilk Meclislerinde özellikle ‘TBMM Gizli Celseleri’nde en önemli bir yer almıştı. Mustafa Kemal Paşa, bu gizli celselerden birinde konuyu Ortadoğu’ya getirerek Arap ülkelerinin Osmanlı dönemindeki tavrını dile getirmişti. “Suriye halkı ve Irak halkı yani Arabistan 1914 tarihinden evvel aynı sınır dâhilinde bulunduğumuz zamanlarda cümlemizce malumdur. Devleti Osmaniyenin bir parçası olmaktan fevkalade müşteki ve müstakil olmak gayesini takip ediyorlardı. Bu sonucu elde edebilmek için maatteessüf hepimizi birden imhaya tevessül eden düşmanlarla teşriki mesai ettiler. Lakin Harbi Umumi’nin (Birinci Dünya Savaşı) neticesini gördükten sonra pek büyük bir hataya düştüklerini gördüler. Bir kısmı kendi dâhillerinde müstakil

olmak fakat yine bir şekilde Camiai Osmaniyeye dâhilinde bulunmak cihetini düşündüler. Diğer bir kısmı daha ileriye gitti. “Bize istiklalın lüzumu yoktur. Biz halifemiz ve padişahımıza bağlı olarak Camiai Osmaniyeye dâhilinde bulunacağız dediler.”

Mustafa Kemal’in bu isteklere anında ‘Evet’ demediği şu ifadede yer alıyor: “Biz, her şeyden önce kendi istiklalimizi temine çalışıyoruz. Ondan sonra birleşmemiz için hiçbir mani kalmaz.” Atatürk’ün bu sırada (1920-21) Milli Mücadele alanını genişletip. Anadolu’dan taşması siyasi ve askeri açıdan mümkün değildi. Osmanlı’nın külleri üzerinden doğan yeni Türkiye Cumhuriyeti’nin bu dönemde ya-

Irak Kralı Faysal Paris Barış Kongresinde (1919) (Sağ gerisinde İngiliz Casusu Lawrence)

pacak pek çok işi vardı. Öncelikle yapılması gereken yeni Türk devletin yaşaması ve gelişmesi için siyasi, ekonomik ve sosyal alanlarda gerekli tedbirlerin alınması idi. Dış politikada ise Ankara'nın 'Misakı Milli' sınırlarını korumaktan başka bir düşüncesi olamazdı. Bu nedenle 'Misak-ı Milli' içinde kabul edilen Musul-Kerkük sorunu öncelikli idi. Arapların tutumu ile ilgili olarak İsmet İnönü'nün Lozan görüşmelerindeki tespiti de dikkate değer ; "Arap heyetleri, Lozan'da kendi isteklerini müttefiklerle temas ederek, konuşarak istiyorlardı. Müttefikler taleplerini kabul etmeyince, "Bize de Türk'ler gibi muamele ediyorlar" diye şikâyet ediyorlardı. Nihayet bu Arap heyetleri, Lozan'da bana müracaat ettiler."

Atatürk'ün dış politika gündemi Lozan'dan geriye kalan ve çözülemeyen çok ciddi sorunlar nedeniyle oldukça yoğundu. Bu sorunların başında İngiltere ile Musul, Fransa ile Osmanlı borçları ve Hatay sorunu, Yunanistan ile Etabli (halkların değişimi) konuları gelmekteydi. Bu sorunların hepsi Atatürk'ün gerçekçi ve barışçı tutumu ile savaşa gerek kalmadan çözümlenirken, bir yandan yeni Türkiye Cumhuriyeti inşa edildi. Bu dönem yeni Türkiye Cumhuriyeti daha çok Avrupa'da yaklaşmakta olan yeni savaş tehlikesine odaklanmış, Ortadoğu ile ilgisi daha çok Lozan sonrası konular ile sınırlı kalmıştı. 1937 yılı Temmuz ayı içinde Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin oturumunda Filistin sorunu gündeme geldi. İngiliz manda yönetimi altında bulunan Filistin'de Araplar ve Yahudiler arasında sürüp giden çatışmalar, kanlı olaylar sonrası İngiltere'nin bölgeye gönderdiği Lord Peel'in hazırlanmış olduğu Filistin'in Araplar ve Yahudiler arasında paylaşımını esas alan plan uygulanmak isteniyordu.

ATATÜRK VE FİLİSTİN

Atatürk, yıllar önce Osmanlı ordusunun bozulması ile sonuçlanan ve kendisinin de yer aldığı savaşlar sonrası yüz binlerce askerini kaybettiği Filistin yöresindeki yeni yapılanma ile ilgileniyordu. Hindistan'da İngilizce olarak yayınlanan Bombay Chronicle

gazetesi, Atatürk'ün TBMM'de yaptığı bir konuşmaya dayanarak devletin resmi yayın organı özelliğindeki Hakimiyeti Milliye gazetesindeki kaynak göstererek bir haber hazırlamıştı. Bahsi geçen gazete haberinde Atatürk'e atfen verilen sözleri şöyledir;

"Arapların Avrupa siyasetine nüfuz edemeyip bu sözde istiklal kelimesine inandıkları ve bu uğurda Arap memleketlerini Avrupa emperyalizmine esir kıldıkları çok şayanı teessüftür. Arapların arasında mevcut olan karışıklığa ve hoşnutsuzluğa kimse bizim kadar bilemez. Biz vakıa birkaç sene Araplardan uzak kaldık. Fakat şimdi kendimize kâfi derecede güvenip ve kudretimizi bildiğimiz için İslamiyetin mukaddes yerlerini Musevilerin ve Hristiyanların nüfuzunun altına girmesine mani olacağız. Binaenaleyh şunu söylemek istiyoruz ki buraların Avrupa emperyalizminin oyun sahası olmasına müsaade etmeyeceğiz. Biz şimdiye kadar dinsiz ve islamiyete lakayt olmakla ittiham edildik. Fakat bu ittihamlara rağmen peygamberin son arzusunu yani mukaddes toprakların daima İslam hakimiyetinde kalmasını temin için kanımızı dökmeye hazırız. Cedlerimiz Selahattin'in idaresi altında, uğruna hristiyanlarla mücadele ettikleri topraklarda yabancı hakimiyet ve nüfuzunun tahtında bulunmasına müsaade etmeyeceğimizi beyan edecek bugün, Allahın inayeti ile kuvvetliyiz. Avrupa bu mukaddes yerleri temellük etmek (sahibi olmak) için yapacağı ilk adımda bütün İslam âleminin ayaklanıp icraata geçeceğine şüphem yoktur "

İngiltere bu dönemde manda yönetimi ve askeri işgal altında bulundurduğu Filistin topraklarında Araplar ve Yahudiler arasında sürüp giden çatışmaların önlenmesi için her iki tarafın da razı olacağı bir toprak paylaşımı ve göç planının esaslarını belirlemek istemişti. Filistin'de "Arap Devleti" kurulacak, Hristiyanlık, Yahudilik ve İslamiyetin kutsal kenti Kudüs ve civarı İngiliz manda yönetimi altında ama uluslararası garanti altında olacaktı. Kudüs'ten Batıya doğru dar bir koridor açılarak Akdeniz ile bağlantı kurulacaktı. Galile gölü ve batısında kalan Hayfa ve biraz daha güneye sarkan Telaviv bölgesinde Yahudi Devleti kuruluyordu. Diğer topraklar Araplara bırakılıyordu. İngiliz Parlamentosu tarafından görevlendirilen Lord Pell, Filistin'deki Haim Weizman başta olmak üzere Yahudi siyasi önderlerle görüşmüş, Kudüs müftüsü başta olmak üzere Arap siyasi liderlerinin de görüşlerini almıştı.

Atatürk'ün Lord Peel'in Filistin'i paylaşım planına sert tepki göstermesinin asıl sebebi İngiltere Parlamentosunda yapılan gizli oturumlarda Filistin'de "göç ve mübadele" uygulamasının istenmesiydi. Peel planına göre Yahudilere verilecek topraklarda yaşayan Arapların topraklarını en kısa sürede satmaları isteniyordu. Ana hatları ile Yahudi topraklarından 225 bin Arap göç edecek, bunun karşılığında sadece 1.250 Yahudi topraklarını terk edecekti. Atatürk, İngiltere'nin Lord Peel eliyle hazırladığı planın tehlikelerini fark etmiş ve gerekirse "Batılı emperyalistlere ve işbirlikçilerine karşı topluca savaş açabileceği" uyarısında bulunmuştu. Atatürk'ün Filistin konusundaki bu görüşünü beyan etmesi 1937 yılına denk geliyordu. 1938 yılında ise Atatürk hayatta değildi. Yıllar sonra

1. Dünya Savaşı Irak Cephesinde Türk Birlikleri

1948 yılında İngilizler Filistin'den çekilirken İsrail Devleti kurulduğunda ilk tanıyanlar arasında Türkiye de vardı.

Son yıllarda Türkiye ile İsrail arasında artan gerilim sonrası Atatürk'ün yukarıdaki sözleri hatırlandı ve çeşitli şekillerde yorumlandı. Atatürk'ün sözleri, onun dış politika prensipleri ve uygulamaları dâhilinde incelendiğinde bu sözlerden ideolojik bir anlam çıkarmak yerine şu sonuçlar varmak mümkündür;

- Türkiye, bir dönem Arap dünyasından (diğer sorunları nedeni ile) uzak kalmış ama kopmamıştır. Türkiye'nin bir bütün olarak Ortadoğu coğrafyası ile tarihi ve kültürel bağları devam etmektedir.
- Atatürk bir bütün olarak Kurtuluş Savaşı'nı yabancı işgaline ve emperyalizme karşı vermiştir. Bu anlamda Ortadoğu'nun da Avrupa emperyalizminin oyun sahası haline gelmesine karşıdır.
- Her ne kadar Araplar tarafından dinsiz ve İslamiyet'e lakayt olarak görülsek de, kültürümüzün en önemli parçası olan dinimizce kutsal olan yerlerin İslam hâkimiyetinde kalmasını temin için gerekirse savaşırız.
- Artık Türkiye Cumhuriyeti kuvvetlidir ve Avrupa emperyalizmine karşı bu mukaddes yerlerin korunması için İslam âleminin bir bütün olarak ayaklanmasını desteklemektedir.

Atatürk'ün Filistin konusuna ve bir bütün olarak İslam dünyasına yaklaşımı İslamcı bir anlayışın tezahürü değil, onun tıpkı Orta Asya'da yaşayan Türklerin geleceğine olan bakışı gibi tarihi bağlarımızın ve ortak bağlarımızın olduğu coğrafyalara ilişkin yabancı güçlere ve emperyalizme karşı koyma hedefinin bir tezahürüdür. Bugün de bu bölgelerdeki ülkelerin temel sorunu demokrasi ve ekonomi olmaktan çok bunların temelinde yatan Batı varlığı ve müdahaleciliğidir. Atatürkçü dış politika hayaller ve idealler peşinde değil, gerçekçi ve ülke çıkarları önceliklidir. Dış politikada yabancı güçlere değil, kendi gücümüze dayanmak, Misak-ı Milli içinde kalmak ve eşit ilişkiler kurmak esastır. Filistin'in içindeki ve etrafındaki dengeler ise Atatürk'ten beri oldukça değişmiştir. Filistin kendi içinde iki farklı ve düşman tarafa sahiptir. Bir tarafta Batı Şeria'ya hükmeden Fetih hareketi, diğer tarafta Gazze Şeridi'ni yöneten Hamas örgütü. Aralarındaki düşmanlığın ana kaynağı ide-

olojiktir. Hamas için Filistin'in bağımsızlığı sadece milliyetçi değil dini bir zorunluluktur.

SONUÇ YERİNE

Filistin'in kendi içinde bölünmüş hali Arap ülkelerinin tutumlarını da etkilemiştir. Geline aşamada İsrail'in bağımsızlığını istemediği Gazze'nin ablukası Fetih'in açıktan desteklediği, Mısır'ın işbirliği yaptığı, Ürdün ve Suriye'yi ferahlatan bir oluşumdur. Türkiye'nin burada taraf olsun ya da olmasın Arap dünyasında bulacağı ne siyasi ne de askeri bir müttefik vardır. İsrail'i ablukası sivil halkı hedef aldığı için haksızdır ve Gazze Şeridi'nde yaşayan insanlara mutlaka yardım götürülmelidir. Bölgedeki barışa engel teşkil eden gerçek sorun, ABD'nin Ortadoğu'daki çıkar politikaları, İsrail'in Filistin, Suriye ve Lübnan topraklarındaki işgalidir. İsrail'in Filistin topraklarındaki yeni yerleşim merkezleri kurmayı sonlandırması ve bağımsız Filistin devletinin varlığını tanınması çözüme giden en kısa yolun anahtarı olacaktır. Türkiye bölgede taraf olmak yerine Atatürkçü anlayış çerçevesinde, Filistin'in haklı davasını siyasi ve ekonomik alanlarda desteklemeli, sorunların temelinde yatan yabancı güçlerin emperyalist tutumlarına karşı realist politikaya dönmelidir. ◀

* İstanbul Aydın Üniversitesi, saityilmaz@aydin.edu.tr

Ömer E. Kürkçüoğlu: *Türk-İngiliz İlişkileri (1919-1926)*, A.Ü.Siyasal Bilgiler Fakültesi, Ankara, 1978, s.27-28.

Mim Kemal Öke, *Kutsal Topraklarda Siyonistler ve Masonlar*, İstanbul 1991, 3. Baskı, Çağ Yayınları, 91

Nihat Ersin: *Orta Doğu Savaşlarının Perde Arkası*, Gündem Yayınları, İstanbul, 2003, s.13.

William L. Cleveland: *A History of the Modern Middle East*, Westview Press, San Francisco, 1994, p.149-151.

Ramazan Gözen: *Orta Doğu'da Güç Dengeleri*, Edt. İdris Bal, 21.Yüzyılda Türk Dış Politikası, 3. Baskı, AGAM, Ankara, 2006, s.675.

TBMM Meclis Tutanâğı: *Açılış Saati: 4.05, Reis: Şerif Bey, Katipler: Cevdet Bey Kütahya, Mubittin Baha Bey Bursa*, 1920.

Suphi Saatçi: *Tarihi Gelişim İçinde Irak'ta Türk Varlığı, Tarihi Araştırmalar ve Dokümantasyon Merkezi Kurma ve Geliştirme Vakfı*, 1996, s.212.

İsmet İnönü: *Hatıralar*, Bilgi Yayınevi, Ankara 1987, s.122.

M.Kemal Atatürk (27.7.1937), *Belgenin aslı Türkiye Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi, İçişleri Bakanlığı, Matbuat Umum Müdürlüğü, 030-10-266-793-25'no'lu dosyada bulunmaktadır.*

PEGASUS & HAVA YOLLARI İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ İŞ BİRLİĞİ

I. ULUSLARARASI TAŞIMACILIK
KONFERANSINDA, SEKTÖRDE SÖZ
SAHİBİ OLAN TEMSİLCİLER HAVA KARGO
TAŞIMACILIĞINI TARTIŞTILAR

İstanbul Aydın Üniversitesi ve Pegasus Havayolları işbirliği ile organize edilen 1.Uluslararası Taşımacılık Konferansı 06.10.2011 tarihinde 10:00-13:00 saatleri arasında A blok konferans salonunda gerçekleşti. Bu yıl ilk kez gerçekleştirilen Uluslararası Taşımacılık Konferansına İstanbul Aydın Üniversitesi Mütevelli Heyet Başkanı Dr. Mustafa AYDIN, İstanbul Aydın Üniversitesi Rektör Yardımcıları, Anadolu Bil Meslek Yüksekokulu Lojistik Bölüm Başkanı Öğr. Gör. Murat Kuşçuoğlu, üniversitenin üst düzey yöneticileri, akademisyenler, öğrenciler ve yurtdışında sektörde söz sahibi olan temsilcilerin yanı sıra yurtiçinde lojistik sektöründe faaliyet gösteren önde gelen firma yetkilileri de dinleyici olarak katıldı. Konferansın ana teması olan 'Hava Kargo Taşımacılığı' Türkiye için özel bir önem arz etmektedir. Türkiye, hava kargo alanında dünyanın önde gelen lojistik merkezlerinden biri haline gelecek ve pazardan daha büyük pay alacak potansiyele sahiptir. Ulaşım ve iletişim araçları sayesinde giderek küçülen, küçüldükçe büyüyen bir evrende yaşamaya başladık. Bu gelişmelerle birlikte uluslararası ve elektronik bir nitelik kazanan üretim ve tüketim çok hızlı nakliyat imkânı sağlayan hava kargo taşımacılığının gelişmesiyle varlığını sürdürecektir. Her geçen gün zaman ve hız faktörü daha da önem kazanmakta, bu önem, taşıdığı maliyete rağmen fırsat önceliği sağladığından, hava kargo taşımacılığına yönelik ilgi ve talebi arttırmaktadır. Uluslararası kuruluşlar tarafından yapılan istatistiklere göre havayolu kargo taşımacılığı dünya ölçeğinde yıllık ortalama %6-7 oranında büyüyecektir.

Uluslararası ticarete taşınan mallarda hava yolunun payı giderek artmaktadır. Türk hava kargo taşımacılığı da dünyadaki bu gelişmeye paralel olarak, son 10 yılda önemli bir gelişme kaydetmiştir. Ülkemizde sanayinin gelişmesi, özellikle tekstil, elektronik, makine ve ekipmanları, bilgisayar, otomotiv, ilaç konularında sanayileşme hava kargo taşımacılığı ihtiyacını ve kullanımını arttırmıştır. Ülkemizin bulunduğu jeostratejik konum, sahip olduğu alt ve üst yapı, etrafında bulunan 400 milyon nüfusa sahip pazara hitap etmesi ve bölgesinde ekonomik bir güç olması nedeniyle Türkiye hava kargo konusunda gelecek vaat etmektedir.

Bu konuda bilgi ve tecrübe paylaşımını arttıracığı düşüncesiyle 1.Uluslararası Taşımacılık Konferansı Öğr. Gör. Özgül Yaman'ın sunum konuşması ardından Pegasus Kargo Direktörü Ali Aydın Alpa'nın teşekkürüyle başladı. Moderatörlüğünü Öğr. Gör. M.Berna Çağlar'ın yaptığı konferansta yurtiçi ve yurtdışından konuşmacı olarak 4 kişi katıldı. Uluslararası Hava Kargo Birliği (TIACA) Başkanı Michael Steen, Düsseldorf Kargo Havalimanı Genel Müdürü Gerton Hulsman ve PTT Yönetim Kurulu Başkanı Osman Tural'ın katıldığı konferansta Yetkilendirilmiş Gümrük Müşaviri Umman Hamidoğulları'da bir konuşma yaptı. Konuşmacılar; hava kargo taşımacılığındaki durum, sorunlar ve çözüm önerileri, antrepo ve gümrük rejimi konularında bilgiler verdiler. PTT Yönetim Kurulu Başkanı Osman Tural, PTT'nin hava kargo taşımacılığına bakışını anlattı. PTT olarak şu anda kargo hizmeti sunduklarını gelecekteki hedeflerinde lojistik hizmet

sunmanın da olduğunu söyledi. Uluslararası Hava Kargo Birliği (TIACA) Başkanı Michael Steens ise birliğin faaliyetlerinden bahsetti. Global ekonomi içerisinde hava yolu taşımacılığının çok önemli olduğunun altını çizen Steens, havayolu taşımacılığının toplam taşımaların içerisinde yüzde 2'lik bir payı olduğunu ancak değer olarak bakıldığında bu rakamın yüzde 40'ları bulduğunu anlattı. Yıllık 60 milyar dolarlık bir hacmin hava yolları ile taşındığını söyleyen Steens, özellikle asya pazarının büyümesi ile birlikte havayolunun tahmin edilenin ötesinde hızlı bir büyüme göstereceğine işaret etti. Umman Hamidoğulları ise gümrük ve antrepo rejimi hakkında bilgilerini paylaştı. Türkiye'de 128; deniz, hava ve kara sınırının bulunduğunu aktaran Hamidoğulları, 47 havalimanının sadece 11'inde Gümrük İdaresi'nin bulunduğunu söyledi. Gümrük Kanunu'nun 2000 yılında değiştiğini belirten Hamidoğulları "Şu anda AB'nin uyguladığı gümrük rejimini uyguluyoruz. İşlemlerin tamamı otomasyon ortamında yapılıyor. Ancak kısıtlı da olma kâğıt kullanımı devam ediyor. Bunun sebebi de ıslak imza ile hukuki sorunların çözümü. Kasım ayı itibariyle ithalat-ihracat ve transit işlemlerde veri işleme tekniğine geçilecek. Böylece ıslak imzanın yerini elektronik imza alacak" diye konuştu. Son konuşmacı olan Düsseldorf Kargo Havalimanı Genel Müdürü Gerton Hulsman ise hava kargo taşımacılığının öneminden ve Düsseldorf Hava Limanının özelliklerinden bahsetti. Konferans, 4 konuşmacının söz aldığı iki oturumun ardından öğrencilere hediye edilmek üzere Pegasus yurtiçi uçak bileti çekilişi ile sona erdi. ◀

Sanat ve Zarafeti buluşturan BİL SANAT AKADEMİSİYLE söyleşi

BİL SANAT AKADEMİSİ KOORDİNATÖRÜ ZEYNEP KARNAL

■ Merhaba; İstanbul Aydın Üniversitesi Sürekli Eğitim Merkezi çatısı altında yer alan Bil Sanat Akademisi'nin ismi nereden geliyor?

İstanbul Aydın Üniversitesinin öncesinde Bil holding kuruluşlarından Bil dershaneleri mevcuttu. Bil dershaneleri Anadolu Bil Meslek Yüksekokulu'nun kuruluşuna basamak olmuştur. Anadolu Bil Meslek Yüksekokulu'nun kuruluşunu takiben Anadolu Yakasında bir sanat akademisi projesi gündeme gelince ismide Bil Sanat Akademisi olarak karar kılınmıştır.

■ Bil Sanat Akademisinden bize biraz bahseder misiniz?

Bil Sanat Akademisi, 2006 yılından bu yana İstanbul Aydın Üniversitesi Sürekli Eğitim Merkezi çatısı altında faaliyet gösteren bir akademidir. Eğitim önceliği sanattır. Kadıköy' de bahçe içinde, tarihi bir köşkte faaliyetlerini sürdürmektedir. Ulaşım açısından, Kadıköy' ün oldukça avantajlı bir noktasındadır. Metrobüse ve tren istasyonuna çok yakındır.

Binamızda bir tiyatro sahnesi, modern bir dans salonu, profesyonel makyaj için tasarlanmış bir uygulama dersliği, piyano odası, teori odası, prova stüdyosu, kişiye özel kostüm dolapları, kafeteryası, bahçesiyle katılımcılarına modern bir eğitim ortamı sunmaktadır.

Sanatı seven, sanatla yaşamayı arzulayan, profesyonel anlamda sanat dünyasının içinde yer almak isteyen ve üniversitelerin özel yetenek sınavları ile öğrenci alan bölümlerine hazırlık eğitimleri vermektedir.

■ Bil Sanat Akademisinin misyonu nedir?

Misyonumuz topluma eğitimi, kendisiyle ve toplumla barışık, sosyal, sanatçı kişiliği olan, üretime yönelik bireyler

kazandırmak...

Eğitim sistemimiz, ülkenin içinde bulunduğu ekonomik koşullar ve geleneksel sosyal yapıdan dolayı bireylerin bireyselliğini yaratıcı bir biçimde özgürce ortaya koymasına sınırlar getirmektedir. Oysa her insanın içinde sanatçı bir ruh taşımaktadır. Bil Sanat Akademisi katılımcıların bu sanatçı yanlarını keşfetmelerine imkân sağlamaktadır. O nedenle sloganımız "İçinizdeki artisti keşfedin" oldu...

■ Bil Sanat Akademisinde hangi alanlarda eğitim verilmektedir?

Müzik (solfej ve piyano, gitar, şan, keman, bas gitar, davul ve perküsyon, ensemble), Dans (profesyonel dans eğitimi, cha cha, samba, rumba, hip hop, modern dans, tango, vals, salsa, modern Flamenko), Klasik bale (4 yaş grubundan itibaren çocuklar için), Tiyatro (oyunculuk eğitimi, sahne sanatları programları, çocuklar için yaratıcı drama), Mankenlik ve zarafet, Profesyonel makyaj, Bilinçli ve ritmik yaşam, Radyo program sunuculuğu, Moda ve reklam fotoğrafçılığı, Fonetik diksiyon, Fotoğrafçılık Programları tamamlayan katılımcılara üniversitemiz rektörlüğünden onaylı sertifika verilmektedir. Ayrıca her yıl üniversitelerin özel yetenek sınavları öğrenci alan bölümlerine birçok öğrencimizi burslu olarak yerleştiriyoruz.

■ En büyük hayaliniz ve gerçekleştirmek istediğiniz projeleriniz nelerdir?

Bil Sanat Akademisinin felsefesi sanat “ barış “ demektir. Kiminle barış? önce kendinle, sonra içinde bulunduğun toplumla, sonra tüm evrenle. Kendisiyle barışık mutlu bireyler kazanmanın en kolay yoludur sanat eğitimi. Her insanın yeteneği olan sanat dallarından birinde eğitim alması gerekmektedir. Okullarda bu eğitimler çok temel düzeyde kaldığı için yeterli olmamaktadır. Ayrıca ülkemizde sanata hobi olarak yaklaşılmaktadır. Halbuki sanat insan yaratıcılığının sürekliliğini sağlayan temel bir unsurdur. Bil Sanat Akademisi olarak her insanın kendini yeniden keşfetmesine katkı bulunmak, her yaş grubunda daha çok insanın sanat eğitimi almasını sağlamak hedefimizdir. Bunu bireylere “İçindeki artisti keşfet” sloganıyla fark ettirmek istiyoruz.

■ Akademiye en çok rağbet gören bölümler hangileridir?

Daha çok oyunculuk, profesyonel makyaj, modern dans, piyano, mankenlik ve zarafet gibi bölümler rağbet görmektedir. Ayrıca özel yetenek sınavları, üniversitelerin ilgili bölümlerine girmek isteyen öğrenciler şan ve diğer enstrüman eğitimlerine ilgi göstermektedir.

Özellikle profesyonel makyaj eğitimi alan katılımcılar, ilerleyen derslerde çok özgün koleksiyonlar hazırlayabilmektedirler. Öğrendikleri teknikler sayesinde hayal ettikleri karakterleri ortaya çıkarabiliyorlar. Özellikle bitirme projesinde kıyafetiyle, makyajıyla yaptıkları özgün tasarımlar fotoğraflanarak katalog haline dönüştürülüyor. Kişi yaratıcılığını ve hayal gücünü maksimum düzeyde kullanabilme imkânı buluyor.

■ Yıl içinde kampanyalar düzenliyor musunuz? Kampanyaların duyurusunu nasıl yapıyorsunuz?

Yıl içinde çeşitli kampanyalar düzenliyoruz. Özellikle yaz ayları bu tür kampanya çalışmaları açısından daha uygun oluyor. Yıl içinde özellikle kış döneminde grupların doluluğu açısından kampanya uygulaması yapamayabiliyoruz. Çeşitli sosyal etkinlikler ve ilanlar vasıtası ile bu kampanyaları duyuruyoruz.

Ayrıca www.aydin.edu.tr sayfasında etkinlikler bölümünde bu duyurular yer alıyor. Onun haricinde akademinin bir web sayfası var. Bütün etkinlik, haber ve kampanyaları www.bilsanat-akademisi.com adresinden ilan ediyoruz.

Bil Sanat Akademisinin felsefesi sanat “barış” demektir

■ Katılımcı kitlenizi daha çok kimler oluşturuyor?

Katılımcı kitlemiz ilköğretim yaşlarından, otuzlu yaşlara kadar değişiyor. Genellikle erken yaşlarda sanat eğitimi almak isteyenler, sınavlara hazırlananlar ve halen bir meslek alanında uzmanlaşmış (genel olarak lisans ve lisansüstü eğitimlerini tamamlamış) katılımcılar oluşturuyor.

■ Bil Sanat Akademisi olarak diğer sanat okullarından nasıl bir fark yaratıyorsunuz?

Her şeyden önce bir vakıf üniversitesinin bünyesindeyiz. İmkanlarımız çok geniş. Gerekliğinde büyük salonlarda büyük organizasyonlar yapma imkânımız var. Katılımcılarımız ciddi bir eğitim sürecinin sonunda YÖK onaylı sertifika veya katılım belgesi almaya hak kazanıyorlar. Zengin bir akademik kadroya sahibiz. Katılımcılarımızın bir kısmı İstanbul Aydın Üniversitesinin Güzel Sanatlar

■ Öğretim kadronuzda kimler var?

Eğitim kadromuzu ayrıntılı olarak ilgilenenler web sayfasından bakabilirler. Verilen eğitimin kalitesi öğretim kadrosunun profesyonelliğine bağlıdır. Bil Sanat Akademisi'nde tüm öğretmenlerimiz uluslararası faaliyet gösteren ve akademik kariyeri olan sanatçılardan oluşmaktadır. Katılımcılar burada sadece sanat eğitimi almakla kalmayıp aynı zamanda sanatçı olmanın özelliklerini, sanatçı olarak yaşamın ayrıcalıklarını da öğrenmektedirler.

Bas gitarda Raci Pişmişoğlu, Jazz piyanoda Elvan Aracı, Perküsyon/ Davul Bilge Candan, Piyano Taner Şar, Şan Çiğdem Aydemir, Mankenlik ve zarafet eğitiminde Canan Mutluer ve daha bir çok marka isim...

Fakültesi'ne gösterdikleri başarı neticesi burslu devam etme imkânı bulabiliyorlar.

■ Sizce, Türkiye' de sanata ilgi nasıl?

Gençler sanat ve sanat eğitimi ile son yıllarda daha fazla ilgili. Temel insan ihtiyaçlarının dışında hobi olarak değerlendiriliyor. Oysa sanat, insanlık ruhu bakımından temel bir gereksinimdir. Dünyada müzik dinlemeyen kaç kişi vardır? Bu konu insanlık ruhu ile ilgilidir. Olayı sadece ekonomiye bağlamak tembel ve sığ bir bakış açısından başka bir şey değildir.

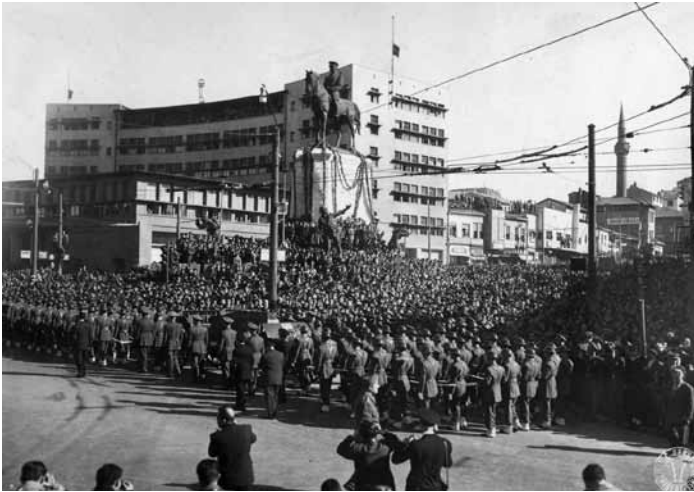
■ Sizin sanatla aranız nasıl?

Sanatın yüksek akılla ilgili olduğunu düşünüyorum. Bilinen zihnin ötesinde bir şey. Yıllarca amatör karakalem ve yağlıboya resimler yaptım. Renklerle aram iyidir... Sanat yönetmenliği ve tasarım yanıyla ilgilenmek daha çok ilgimi çekiyor. ◀

EN UZUN

Y O L C U L U K

Ömrünü vatani ve milleti için harcayan, tarihin kaydettiği en büyük devrimci Gazi Mustafa Kemal ATATÜRK, içinden çıktığı Türk Ulusu'nu karanlıktan kurtarıp çağdaşlığa taşıdı, ancak yakalandığı hastalıktan kurtulamadı ve 10 Kasım 1938 günü, 57 yaşında iken, hayata gözlerini kapadı.

Atatürk'ün naaşı 16 Kasım 1938 günü Dolmabahçe Sarayı tören salonunda katafalka konuldu. Üç gün boyunca ihtiram geçişi yapıldı. İstanbul halkı Büyük Önder'in önünden saygıyla geçti. Bu süre içinde generaller katafalkın başında ihtiram nöbeti görevini yürüttüler.

Atatürk'ün cenaze namazı 19 Kasım 1938 günü Dolmabahçe Sarayı'nda kıldırıldı. Atatürk'ün naaşı omuzlarda taşınarak top arabasına kondu. Bu arada Yavuz zırhlısından 5 dakikada bir top atışı yapıldı. Saat 08:15'de Dolmabahçe sarayından ayrılan kortej,

Fındıklı, Tophane, Karaköy, Galata Köprüsü, Eminönü, Bahçe-
kapı, Sirkeci, Salkım-Söğüt, Gülhane Parkı yolunu kullanarak Sa-
ray burnuna saat 12:26'da ulaştı. Yol boyunca yollara sıralanmış
ve her ana yola çıkan ara yollara kümelenmiş halk büyük üzüntü
içindeydi. Saray burnunda Atatürk'ün naaşı Zafer destroyerine
nakledildi. Zafer destroyeri ile naaş Yavuz Zırhlısına 13.40'da
nakledildi. Saat 15.36'yı gösterirken Atatürk'ün naşı 101 pare
top atışı ve yabancı gemilerin 21 pare top atışları arasında İzmit'e
doğru yola çıktı. Havadan uçaklar Yavuz zırhlısını selamlarken,
Hamidiye kruvazörü, Zafer Destroyeri, Tınaz destroyeri, Dum-
lupınar denizaltısı, Gür denizaltısı, Doğan hücumbotu, Martı
hücumbotu, Yavuz zırhlısına eşlik ediyordu. Ayrıca denizde oluş-
turulan korteje İngiltere'nin Malaya zırhlısı, Rusya'nın Moskova
gemisi, Almanya'nın Emden kruvazörü, Fransa'nın Emile Bertin
kruvazörü, Yunanistan'ın Hydra destroyeri, Romanya'nın Regi-
na Maria destroyeri eşlik etmişti.

İzmit'e varan naaş özel olarak hazırlanmış trene yüklenerek
21.30'da Ankara'ya doğru yola çıktı. Güzergâh boyunca (Arifiye,
Doğançay, Geyve, Pamukova, Mekece, Osmaneli, Vezirhan, Bi-
lecik, Karaköy, Eskişehir, Beylikahır, Sarıköy, Biçer, Beylikköprü,
Polatlı, Etimesgut, Gazi İstasyonu/Ankara) halk atasını gözyaşları
içinde selamlayarak uğurladı. Ertesi gün (20 Kasım 1938) Ankara'da
başta Cumhurbaşkanı İsmet İnönü olmak üzere devlet erkânı ta-
rafından karşılanan cenaze TBMM önünde hazırlanan katafalka
konuldu. Ankara halkı Atatürk'ün önünden saygı geçişlerini yaptı.

ETNOGRAFYA MÜZESİ'NDE BAŞLAYAN YÜRÜYÜŞ ULUS MEYDANINI TAKİBEN, T.B.M.M.'NİN ÖNÜNDEN GEÇEREK ANITKABİR'DE SONA ERMİŞTİR

21 Kasım 1938 günü yabancı devletlerden gelenlerin de katıldığı
çok büyük bir cenaze töreni ile Atatürk'ün cenazesi Ankara Etnog-
rafya Müzesi'ndeki geçici kabrine konuldu.

10 KASIM 1953

Demokrat Partinin 1953 yılında yeni yasama yılına girerken,
yaptıkları ilk iş geniş bir katılımı ile Atatürk'ün naşının Anıtkabire
nakledilmesi olmuştur. Atatürk'ün hayata veda etmesinin üzerin-
den 15 yıl geçmiş ve Atatürk'ün naşının, ebedi olarak kalacağı
yere, Anıtkabir'e intikali, Atatürk'ün son Başbakanı Celal Bayar'a
nasip olmuştur.

Atatürk'ün naaşı geçici kabrinden törenle 4 Kasım 1953'te, çı-
karılmış, merasimde Menderes, Makbule Atadan, Refik Koraltan,
Genelkurmay Başkanı Nuri Yamut hazır bulunmuştur. Atatürk'ün
son başbakanı Bayar'ın, büyük çabası, vefası ve takibiyle Anıtka-
bir inşaatının tamamlanmış, 10 Kasım 1953'te, Atatürk'ün naaşı
büyük bir törenle ebedi istirahatgahı Anıtkabir'e defnedilmiştir.
Tören Cumhurbaşkanı Bayar ve devlet erkânının saygı duruşu ile

başlamış, katafalktan alınan tabut 9:20'de top arabasına yerleştirilmiştir. Devlet Erkânı, nâaşı yürüyerek Anıtkabir'e kadar takip etmiştir. Etnografya Müzesi'nde başlayan yürüyüş Ulus Meydanını takiben, T.B.M.M.'nin önünden geçerek Anıtkabir'de sona ermiştir. Yürüyüşün başlamasından üç buçuk saat sonra naaş, Anıtkabir meydanındaki katafalka konmuştur. Bayar, Anıtkabir'de yaptığı konuşmada;

“Şimdi, şu anda, mânevîyatını mukaddes bir varlık hâlinde yaşadığımız Kemâl Atatürk'ün fâni vücudunu ebedi medfenine,

Anıtkabir adını verdiğimiz buraya, tevdi etmek için toplanmış bulunuyoruz... O, büyük bir askerdir. O, emsalsiz bir devlet adamı, müstesna bir inkılâpçı ve mânevi gıdasını, memleketine hizmet aşkını, içinde yetiştigi cemiyetten, bu millî ilham kaynağından alan bir dahidir. Büyük Asker Atatürk'ü, yalnız fitrî cesaretiyle bir kahraman tanımak noksan bir görüş olur. O, strateji ve taktik sahasında... dâhiyane buluşlarıyla harp üstadı, tek kelime ile emsalsiz bir kumandandı...

Atatürk'ün en kuvvetli tarafı inkılâpçılığıdır. Bilindiği gibi,

CELAL BAYAR: “BİL Kİ; HAKİKİ YERİN, DAİMA İNANDIĞIN VE BAĞLANDIĞIN TÜRK MİLLETİ’NİN MİNNET DOLU SİNESİDİR. NUR İÇİNDE YAT”

devrini yaşayıp ikmâl etmiş teokratik nizamın hâkim bulunduğu cemiyetler, istenildiği gibi inkişaf edememişlerdir. Atatürk’ün milliyetçilik anlayışı da çok ileri ve geniştir. Vatandaşlar arasında müşterek rabitanın birlik idealinin, ancak hodbin olmayan bir milliyetçilik anlayışı içinde tahakkuk edeceğine inanırdı. Atatürk’ün milliyetçilik anlayışı çok insanîdir. O’nun dünya meselelerini görüş ve muhakeme tarzı ise bu insanî milliyetçilik anlayışına sıkı sıkı bağlıydı. Beşeriyetin tek bir vücut, milletlerin de bunun birer uzvu olduğuna kâni idi. “İnsan, evvel emirde mensup olduğu milletin varlığı ve saadeti için çalışmalı, fakat cihan milletlerinin de huzur ve refahını korumalıdır” derdi.

Egoizmi ve tahakküm zihniyetini, bütün insanlık için felâket ve sefalet menbaı sayar, beşeriyetin hakiki saadetinin; cihan sulhu içinde, ancak milletlerin hak ve hürriyetlerine riayetle temin edileceğini söylerdi... Atatürk, Sen, bizdendin. Seni Halife yapmak Padişah yapmak isteyenler oldu; iltifat etmedin. Millî irade yolunu seçtin. Hayat ve şahsiyetini milletin hizmetine vakfettin. Türk’ün gıpta ettiği; taziz ettiği, övdüğü ve övündüğü vasıflara mâliktin, bütün bu meziyetlerinle Türk’ün ta kendisiydin. Şimdi seni, kurtardığın vatanın her köşesinden gönderilen mukaddes toprağa veriyoruz. Bil ki; hakiki yerin, daima inandığın ve bağlandığın Türk Milleti’nin minnet dolu sinesidir. Nur içinde yat” demiştir. Bayar’ın konuşmasından sonra, Bayar ve diğer zevat eşliğinde, Atatürk’ün naaşı defnedilmiştir. ◀

Avrupa'nın Krizi ve Avrupa Milliyetçiliği

GEORGE FRIEDMAN

2008 yılı ve öncesinde Avrupa'yı ziyaret ettiğimde, Avrupa'nın "tek bir birleşik siyasi birim" olarak ortaya çıkmayacağı fikri, birçok lider tarafından "aykırı bir düşünce" olarak görülürdü. Avrupa teşebbüsü, kaçınılmaz olarak birleşmeye doğru yönelen, ilerleme halindeki bir çalışma olarak görülürdü. Bir grup millet, ortak bir kader doğrultusunda bir sorumluluk yüklenmişlerdi.

2008 yılında çekirdek bir vizyon olarak kabul edilen şey ise, şimdilerde yok oldu. Zamanında tasavvur dahi edilemeyen bir şey (yani, geleneksel ulus devletin üstünlüğü), artık herkes tarafından alenen tartışılıyor ve Avrupa'nın kısmen veya külliyen (örneğin, Yunanistan'ın Euro bölgesinden çıkarılması gibi) devredilmesine yönelik adımlar üzerinde düşünüp taşınıyor. Bu hiç de göz ardı edilecek bir durum değil.

Avrupa, 1492'den önce, görece olarak küçük, soğuk ve yağmurlu bir toprak parçası üzerinde mücadele veren küçük ulusların su birikintisini andırıyordu. Ancak, teknolojik değişimler, Avrupa'yı uluslararası sistemin merkezi haline getirdi; derin sularda seyrüsefer gündeme geldi!

Uzun menzilli gemicilik faaliyetlerinde bulunabilen kuruluşlar, Kıta'nın seyrüsefere elverişli nehirlerinde birbirleriyle rahat-

lıkla iletişim kurmaya başladılar; böylelikle nehirlerin "sermaye yaratma kapasitesi" oldukça yükseldi. Derin sulardaki seyrüsefer sayesinde, birçok Avrupalı ulus, Avrupa dışında geniş topraklara yayılan imparatorlukları fethedebildiler. Bu ulusların birbirleriyle çok yakın mesafede oluşları ise, daha önce dünyanın hiçbir yerinde işitilmemiş bir hızla gerçekleşen teknolojik inovasyonların ve ilerlemenin önünü açtı.

Dolayısıyla, bütün olarak Avrupa çok zengin oldu; imparatorluk inşa süresi oldukça uzaklara dek erişti; savaşlarda ehilleşildi. Avrupa kültürel ve ekonomik boyutları kısıtlı bir su birikintisiyken, kısa süre içinde dünyanın motoru haline geldi.

Kıta içinde Avrupa'nın giderek artan ekonomik gelişimini gölgede bırakan tek şey, iç çatışmalarının artan gaddarlık düzeyi oldu. Kıta dışında ise, Avrupa, ekonomik hedeflerine erişmek için gereken askeri gücü (ve askeri hedeflerine erişmek için gereken ekonomik gücü) uygulama yetisini kazanmıştı. Özellikle Güney Amerika başta olmak üzere dünyanın bazı bölgelerindeki refahın acımasızca gaspedilmesi ve boyun eğdirilen diğerlerine de (özellikle Doğu ve Güney Asya) bir takım ticaret sistemleri dayatılması, çağdaş düzenin temellerini kurmuştu. Geleneksel sistemlerin bu şekilde bir değişime uğraması ise, Avrupa'nın refahını

Kıta Avrupası'nda ne olursa olsun, İngiltere her daim bağımsız bir güç olarak kaldı; kendine ait güçlü bir donanması oldu ve Avrupa'daki güçler dengesini kendi çıkarları için kullanabildi. Londra, Avrupalı güçlerin ilgi odağını, İngiltere'den başka alanlara kaydırıp, genellikle kendi aralarında didişmelerini sağladı. Napolyon'un mağlubiyetinden sonra ise, Kraliyet Donanması, Avrupa'nın gördüğü en güçlü imparatorluğu yarattı; ancak kendi başına Kıta'nın tümü üzerinde egemenlik kuramadı

çarpıcı biçimde artırdı.

Ancak, “motor” demek “birleşik” demek değil; Avrupa’nın refahı, her bir köşesine aynı oranda yayılmıyor. Bu refahtan hangi ülke yararlanırsa, askeri güce tahsis edilecek kaynakları edinmede daha fazla avantajı olacak; ve böylelikle diğer ülkeleri de kendisiyle ittifak kurmak üzere teşvik edebilecek. Bunun sonucunda ise, dünya çapındaki öncü bir konuma erişen imparatorluğun, tek bayrak altında tüm Avrupa’yı bir araya getirmesi gerekiyor. Ancak, her ne kadar birçok kez girişimde bulunulmuş olsa da, böyle bir sonuca hiçbir zaman ulaşılamadı. Avrupa, dünyaya hükmedip onu şekillendirirken, aynı zamanda kendi içindeki savaşları durduramadı ve bölünmüşlüğü sürdüdü.

Bu çelişkinin ardındaki nedenler ise, oldukça karmaşık. Bence,

sorunun anahtarı, her zaman için Manş Denizi oldu. Avrupa’nın egemenlik altına alınması, büyük çapta bir kara gücünü gerektiriyor. Dünyanın egemenlik altına alınması ise, deniz ticaretine yönelik olarak donatılmış bir donanmayı zorunlu kılıyor. Hiçbir Avrupalı güç, Manş Denizi’ni geçip, İngiltere’yi yenmeyi ve onu Avrupa’ya doğru itmeyi başaracak donanımına erişemedi. İspanyol Armada’sı, Fransa’nın Trafalgar’daki donanması ve Luftwaffe... Bunlardan hiçbirisi, İngiltere’yi işgal edip, boyunduruk altına almak için gereken koşulları yaratamadı.

Kıta Avrupası’nda ne olursa olsun, İngiltere her daim bağımsız bir güç olarak kaldı; kendine ait güçlü bir donanması oldu ve Avrupa’daki güçler dengesini kendi çıkarları için kullanabildi. Londra, Avrupalı güçlerin ilgi odağını, İngiltere’den başka alan-

lara kaydırıp, genellikle kendi aralarında didişmelerini sağladı. Napolyon'un mağlubiyetinden sonra ise, Kraliyet Donanması, Avrupa'nın gördüğü en güçlü imparatorluğu yarattı; ancak kendi başına Kıta'nın tümü üzerinde egemenlik kuramadı. (Avrupa'nın diğer coğrafi özellikleri, Avrupa'nın birleşmesini zorlaştırıyor. Yine de, tüm bunların üstesinden er ya da geç gelindi; ancak Maşş Tüneli bir türlü aşılamadı...)

BAŞLICA GERİLİM UNSURLARI

Avrupa'daki temel gerilim kaynakları, 1871'de Almanya'nın birleşmesi ve ardından bu ülkenin Avrupa sistemine dahil edilmesi gereksinimiyle üst düzeye ulaştı. Almanya, Avrupa'nın ayrılmaz ve hazmedilmez bir parçasıydı. Sonunda Avrupa'da genel çapta iki savaş patlak verdi ve sonuçları felaket oldu. İlki 1914'te başlayıp, 1945'te Avrupa'nın ABD ve Sovyetler Birliğı tarafından işgal edilmesiyle sona erdi. Avrupa'daki emperyal sistem çökmüş-tü. Avrupa ekonomisi harap olmuş, halkı ise bir moral krizine ve elitlerine dair bir güven kaybına uğramıştı. Avrupa'nın artık imparatorluk olmaya dair hiçbir ilgisi ve iştahı kalmamıştı.

Avrupa'yı bitkin düşüren sadece savaş olmadı, aynı zamanda iki büyük unsurunun kendi içinde yaşadığı ruh hastalıkları da etkili oldu. Hitler Almanya'sı ve Stalin Rusya'sı, jeopolitiğın önceden belirlenmiş yasalarına göre davranacak yerde, hem kendi vatandaşlarını katletti, hem de pek anlaşılır olmayan sebeplerle işgal ettikleri ülkelerde yaşayanları. Bence, iki dünya savaşının bu iki ülke üzerinde uyguladığı baskı ve katliam, kolektif düzeyde bir ruhsal çöküş yarattı.

İkinci Dünya Savaşı sonrası Avrupası'nı anımsayın. Öncelik-le, 450 yıllık küresel bir maceradan geçmişti; giderek artan ve ölüm saçan savaşlar yaşamıştı. Ve en sonunda varını yoğunu çar-çur etmişti. Avrupa'da Almanya gibi bir ülke (yani birçok açıdan Avrupa medeniyetinin en yüksek ifadesi olan bir ülkeden söz ediyoruz) eşi benzeri görülmemiş barbarlık düzeylerine inebildi. Son kertede, Avrupa, Amerika'nın tarihin periferisinden gelip işgalci bir güç rolü oynamasına da tanıklık etti. ABD, Avrupalıların imrendiğı bir profil çizmişti: istikrarlı, müreffeh, birleşik ve ekonomik/siyasi/askeri iradesini farklı bir kıtadaki büyük güç-ler üzerinde uygulayabilecek yetide bir ülke. (Ruslar, Avrupa'nın parçasıydı ve Avrupa paradigması içinde açıklanabilir. Dolayısıyla Avrupalılar Rusları hafife alırken, Ruslar halen ailenin bir par-çası olan ve Avrupa kurallarını az çok uygulayan, yoksul kuzenler olarak görülüyordu.) Yeni ve benzersiz olan şey ise, ABD'nin Avrupa üzerinde kale gibi yükselmesi idi.

Çelişkili olarak, Avrupa'nın geleceğine ilk şekli veren de ABD'nin bizzat kendisi oldu. Buna Batı Avrupa ile başladı. İkinci Dünya Savaşı'ndan elde edilen sonuç, ABD ve Sovyetler Birliğı'ni, Almanya'nın tam merkezine taşıdı ve bu ülkenin bölünmesine neden oldu. Yeni bir savaşın patlak vermesi olasıydı; ve Soğuk Savaş gerçekliğı ve bundan ileri gelen riskler açıkça

ortadaydı. ABD'nin Sovyetleri durdurmak için birleşik bir Batı Avrupa'ya gereksinimi vardı. Avrupa'yı ve ABD'yi hem siyasi hem de askeri olarak entegre edebilmek için NATO kuruldu. ABD ayrıca Avrupa içinde ve Kuzey Amerika ile Avrupa arasında ekonomik işbirliğini teşvik ederek, AB'nin öncü oluşumlarına zemin hazırladı. Soğuk Savaş yılları boyunca, Avrupalılar, tam olarak tanımlanmayan bir şekilde, birleşik bir Avrupa kurmak üzere ulusaları bir proje geliştirdiler.

Birleşmeye dair bu güvenin ardında iki neden vardı:

1. Soğuk Savaş ve kolektif savunma;

2. Avrupa'nın 20. yüzyılın korku dolu ikliminden yeniden dirileceğine dair beslenen umut.

1871'de Almanya'nın birleşmesinin bazı çatışmalar yarattığı ve Almanya'nın 1945'te bölünmesinin ise Avrupa'ya yeniden istikrar kazandırdığı düşünölmüştü. Aynı zamanda Avrupa süregelen bir yakın savaş durumunu daha fazla yaşamak istemiyordu. Avrupalılar, tarihlerinin üstesinden gelmek için bir yol arayışın-daydılar.

Buradaki sorunlardan biri, Almanya'nın durumuydu. Daha derinlerde yatan sorun ise, milliyetçilikti. Avrupa sadece fetih yoluyla tek bir bayrak altında bir araya gelmede başarısız olmakla kalmadı; aynı zamanda Birinci Dünya Savaşı büyük imparatorlukları yerle bir edince, özgürlük mücadelesi veren bir dizi küçük devlet ortaya çıktı. İddiaya göre, 20.yüzyılı oluşturan tek şey Alman milliyetçiliğı değildi; milliyetçiliğın kendisi de önemli bir etmen oldu. Dolayısıyla, Avrupa'nın görevi, milliyetçiliğın üstesinden gelmek ve Avrupa'nın ulusları birer siyasi veya ekonomik birim olarak değil, kültürel bir olgu olarak bir arada tutacağı bir yapı yaratmaktı. Aynı zamanda, bu sürece Almanya'yı da dahil ederek Almanya'nın sorunu çözülecekti.

BORÇLARDAN KURTULMANIN BİR YOLU

Avrupa Birliğı, sadece yararlı bir ekonomik araç olarak değil, aynı zamanda Avrupa'nın borçlarından kurtulmasının bir yolu olarak tasarlandı. Ekonomi üzerine odaklanması esastı. Bir askeri ittifak olmayı istemedi; çünkü bu tür ittifaklar, Avrupa'nın yaşadığı trajedinin kökenlerinde yer alıyordu. Bir yandan askeri meselelerin ortak bir Avrupa gücüyle değil, daha ziyade NATO ve ABD'yle bağlantılı olarak çözümlenmesine olanak tanıyıp, bir yandan da ekonomik meselelere odaklanan Avrupalılar, tarihlerinde büyük korku yaratan bir dönemi yeniden yaşamayı önlerken, aynı zamanda onları baştan çıkaran bir şeyin de peşinden gittiler: ekonomik refah. Buradaki fikir şuydu: Merkezi bir bürokrasinin düzenlediğı serbest ticaret, milliyetçiliğı yok edecek, refah yaratacak; ancak ulusal kimlikleri yok etmeyecekti. Ortak para birimi olan Euro ise, bu umudun yegane ifadesiydi. Avrupalılar, Avrupa çapında kurulacak bir yapının refah sağlayacağına, ancak Fransız, Hollandalı veya İtalyan kimliklerinin özünü yok etmeyeceğine inanıyorlardı.

İkinci Dünya Savaşı sonrası yaşanan güvenlik ve refah döneminde dahi, bazı Avrupalılar, egemenliklerini devretme fikrinin geri durmuşlardı. Avrupa'nın birleşeceğine gönülden inanan birçok kişinin var olduğunu sandığı "uzlaş" aslında yoktu. Ve bugün Euro'nun yaşadığı kriz, Avrupa'nın yıllardır karşılaştığı ilk ciddi kriz oldu; keza bunun sonucunda milliyetçilik var gücüyle yeniden ortaya çıkmaya başladı.

Son kertede, Almanlar Alman kaldı; Yunanlılar Yunanlı. Almanya ve Yunanistan, farklı değerler sistemi ve çıkarlara sahip olup, farklı bölgelerde konumlanmış, farklı ülkeler. Birbirleri için kendilerini feda etme fikri ise, şüphe götürür. Avrupa Birliği için kendini feda etme fikrinin ise, hiçbir anlamı yok. Avrupa Birliği'nin, refah vaadinde bulunma ve çatışmaları önlemek için bir yol sunma dışında herhangi bir ahlaki iddiası bulunmuyor. Tüm bunlar elbette önemli; ancak refah denilen şey durduğunda, bu kavramın ardındaki gerekçelendirilmenin de önemli bir bölümü buhar olup uçuyor ve en azından siyasi açıdan anlaşmazlıkların önü açılıyor.

Almanya ve Yunanistan'ın, yaşananlardan "öteki"nin sorumlu olduğuna dair farklı açıklamaları var:

- Almanlara göre, sahip olmadığı bir parayla siyasi güç satın alarak, Yunan hükümeti bir sorumsuzluk örneği gösterdi. Euro bölgesine kabul edilmek için, ekonomik verileri üzerinde tahrifat yaptı.
- Yunanlılara göre ise, sorun, aslında, Avrupa'nın Almanlar tarafından soyulup soğana çevrilmesi. Almanya, Euro bölgesinin parasal politikasını kontrol altında tutuyor ve adil olmayan ayrıcalıklar sağlayan bir düzenleyici sistem kurmuş bulunuyor. Yunanlılara göre, tüm bu sistem, Almanya'nın ihracatlarına, ekonomik yapısına ve mali sistemine ayrıcalık ve avantaj sağlıyor.

Dolayısıyla her ülke, diğerinin bu durumdan "nemalandığı"na inanıyor.

Siyasi liderlere gelince, onlar da bir tür uyum arayışında; ancak ülkelerin birbirleriyle uzlaşma yeteneği, kamuoyu yüzünden giderek daha sınırlı hale geliyor. Keza halklar, bu uzlaşma fikrine bile olumsuz yaklaşıyorlar. En önemli konu, Almanya ve Yunanistan'ın farklı görüşte olmaları değil; daha ziyade bu iki ülkenin halklarının birbirlerini giderek "kendi bencilce çıkarlarının peşinden giden, yabancı bir gücün uyrukları" olarak görmeleri. Her iki taraf da, "daha fazla Avrupa" istediklerini söylüyorlar; ancak bir şartla: eğer "daha fazla Avrupa", bir diğerinden istedikleri şeyden de daha fazla olacağı anlamına gelirse...

FEDAKÂRLIĞIN YÖNETİLMESİ

Milliyetçilik, kendi kaderinizin kendi milletinize bağlı olduğunuzu, yurttaşlarınızın ve sizin ise, diğerlerinin kaderine karşı kayıtsız kaldığınız inancına karşılık geliyor. Avrupacılık yanlılarının yapmaya çalıştığı şey, kendi kaderinizle başkalarının kaderi ara-

sında bir tercih yapılmasını gereksiz kılan kurumları yaratmaktı. Ancak, bunu oldukça ihtiyatlı bir şekilde yaptılar: Avrupa'yı seveceksiniz, çünkü Avrupa müreffeh olacak. Ve Avrupa'nın tümü müreffeh olduğunda, kendi milletinizle başkalarının milleti arasında bir tercih yapmanıza gerek kalmayacak. Buradaki en büyük iddia ise şuydu: "Avrupa, sadece fedakarlıkta bulunmanızı istemeyecek." 20.yüzyılda yaşamış insanlar için, fedakarlıkta bulunmayacak olmaları, oldukça baştan çıkartıcı bir fikirdi.

Ancak elbette refah denilen şey gelir ve gider; ve giderken de fedakarlıkta bulunmanızı gerektirir. Ve fedakarlık (tıpkı refah gibi) her zaman için eşitsiz dağıtılır. Bu eşitsiz dağıtım, sadece gereksinimle değil, aynı zamanda kurumlar üzerinde kontrolü ve gücü elinde bulunduranlar tarafından belirlenir. Ulusal bir bakış açısıyla, gücü elinde bulunduranlar Almanya ve Fransa. Britanya ise, bu kargaşanın dışında kalmaktan mutlu görünüyor. Avrupa'nın geri kalanı ise zayıf konumda. Bu kesim, temel hakimiyeti Almanlara ve Fransızlara kaptırmışlar; ve şimdi de fedakarlığı yönetmenin külfetleriyle karşı karşıyalar.

Son olarak, Avrupa son derece müreffeh bir bölge olmayı sürdürecektir. Avrupa'nın net değeri (yani ekonomik temeli, entelektüel sermayesi ve yönetsel yetenekleri) dudak uçuklatacak düzeyde. Tüm bu nitelikler elbette buhar olup uçmuyor. Ancak, yaşanan kriz, bu yeteneklerin nasıl yönetildiğini, nasıl uygulandığını ve nasıl dağıtıldığını yeniden şekillendiriyor. İşte şu anda sorun bu noktada kendini gösteriyor.

Euro'nun geleceği bugün geniş kesimler tarafından tartışılıyor. Dolayısıyla, serbest ticaret bölgesinin geleceği gündeme oturmuş durumda. Almanya, kendi başına devasa bir ekonomi. Dünyanın diğer ulus devletlerinin çoğunun gayrisafi milli hasılasından çok daha fazla oranda yıllık ihracatı bulunuyor. Peki, Yunanistan veya Portekiz, Almanya'ya ihracat konusunda açık çek vermek istiyorlar mı gerçekten? Yoksa, daha ziyade ticareti kendi denetimleri altında mı yönetmeyi tercih ediyorlar?

İşte, bankaların ve politikacıların aslında endişelenmesi gereken mesele bu. En derinlerde yatan endişe kaynağı, milliyetçiliktir. Avrupa milliyetçiliği, her zaman için en temel motor olageldi. Bu milliyetçilik, aynı zamanda diğerine karşı duyulan kırgınlığın da kökenlerinde yatıyor. Avrupa, bu konuda emsalsiz değil elbette; ancak bu yüzden tarihteki en büyük felaketlerden bazılarını bizzat deneyimledi.

Tarihsel açıdan bakıldığında, Avrupalılar çok fazla kin beslediler. Kindarlıkların depolandığı ve ötekenden nasıl nefret edileceğinin anımsandığı bir sürecin başlarındayız; ancak bu sürecin içine girmiş bulunuyoruz. Bu dönemin nasıl yaşanacağı; politikacıların, finansal piyasa aktörlerinin ve medyanın bu kindarlıkları nasıl yorumlayacakları, Avrupa'nın geleceği açısından büyük etkiler doğuracak. Bunun sonucunda ulusal düzeyde bir ihanet hissiyatı doğabilir; yani tam Avrupa Birliği'nin önlemeye çalıştığı şey... ◀

İstanbul Aydın Üniversitesi'nde *bir hayal daha gerçek oldu*

İstanbul Aydın Üniversitesi Anadolu Bil Meslek Yüksekokulu Çocuk Gelişimi programı bugüne kadar verdiği 6 dönem mezunlarını bir araya getirdi. İstanbul Aydın Üniversitesi "Sen Hazırsan İşin Hazır" sloganı ile fark yaratmıştır. Her geçen gün artan mezun öğrenci sayısı ile okulöncesi eğitim kurumlarında yer alan öğrencilerimiz mezuniyet gününü coşku ile kutladılar.

İstanbul Aydın Üniversitesi Anadolu Bil Meslek Yüksekokulu'nda yer alan Çocuk Gelişimi Programı bu güne kadar verdiği mezun öğrencilerini mezuniyet sonrası da takip etmektedir. Öğrencilerin iki yıl boyunca aldıkları akademik bilgileri uygulamalı çalışmalarla beceriye dönüştürerek yerinde uygulama çalışmalarıyla, sektörle buluşmaları onları aranan elaman konumuna getirmiştir.

İstanbul Aydın Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Yedigâr İzmirli, Rektör Yardımcıları, A.B.M.Y.O Müdürü Prof. Dr Candan Varlık, Akademik ve İdari Personelin katılımı ile gerçekleşen kutlama günü devam etti. Çocuk Gelişimi Program Başkanı Öğr.Gör. Nurperi Sayın'ın öğrencilere sesleniş duyulu anlar yaşattı. Program başkanlığı tarafından hazırlanan etkinlikler arasında

yer alan yarışmalara İ.A.Ü. Rektörü Prof. Dr. Yedigâr İzmirli'nin başkanlık ettiği akademisyenlerden oluşan jüri yarışmacıları değerlendirdi. Ödüllerin en anlamlı yanı İstanbul Aydın Üniversitesi Sürekli Eğitim Merkezi, A.B.M.Y.O Ayakkabı Tasarım ve Üretim Programı, Saç Bakımı ve Güzellik Hizmetleri Programından verilmesiydi. Bazı ödüllerin Çocuk Gelişimi Programında görevli Öğr. Gör.Selma Özuslu Ünal tarafından özel olarak tasarlanması çok ilgi çekti.Bu durum ödül yarışını da beraberinde getirdi. Öğr.Gör.Didem Yücel tarafından hazırlanan 'Kendini Hiç Böyle Gördün mü' animasyon sunumu öğrencilerimizin farklı karakterlerdeki görünümleri ile katılanlara keyifli anlar yaşattı. Öğr.Gör.

Handan Belivermiş'in akordeonla verdiği mini konser ayrı bir renk kattı. Eğlencenin yanı sıra mezunların çalıştıkları kurumlardan memnuniyetini ölçen anket uygulaması ve demografik bilgilerin güncellenmesi iletişimin sürekliliğinin bir göstergesiydi. Mezunlar MEYODER'e üye olmakla birlikteliklerin devam edeceğini dile getirdiler. Bir daha ki mezunlar gününde buluşmak üzere hatıra fotoğrafları çektilirdi. ◀

Üniversite öğrencilerinden, *Erol Toy'un 'Cumhuriyet üzerine'* söyleşisine büyük ilgi

İstanbul Aydın Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Uygulama ve Araştırma Merkezi tarafından düzenlenen Tarih Günleri'nin ilki 25 Ekim Salı günü gerçekleşmiştir. Merkezin 2011-2012 eğitim öğretim yılında ilk misafiri, "Cumhuriyet Üzerine" yaptığı söyleşi ile Erol TOY olmuştur.

1936 yılında Manisa, Alaşehir'de doğan Erol Toy, ilk öyküsünü İzmir'de çıkan Çınar dergisinde yayınlamıştır. Toy; roman, hikâye, deneme ve oyunlarında Türkiye'nin toplumsal, ekonomik ve politik sorunlarını işlemiştir. "Bir Memleket Gerçeği" konulu Ali Naci Karacan Yazı Yarışmasında "Yaşadıklarının Farkında Olamadıklarımız" başlıklı röportajıyla üçüncülük kazanarak adını duyurmuştur. Yön, May Dergileri, Akşam, Cumhuriyet, Barış ve Yeni Ortam Gazeteleri'nde yazıları yayınlamıştır. Yazarlar Kooperatifi YAZKO'nun Yönetim Kurulu Başkanlığı'nı yaparken, yayın organı Somut Dergisi'ni çıkarmıştır. Eserlerinden bazıları şunlardır: Toprak Acıkınca, Azap Ortakları, İmparator, Acı Para, Kördüğüm, Göz Bağı, Son Seçim, Yitik Ülke, Arinna'nın Gölgesi.

Gençlerle bir arada bulunmaktan duyduğu memnuniyeti dile getirerek söyleşisine başlayan Erol Toy, Türkiye Cumhuriyeti'ni anlayabilmek için "Cumhuriyet" kavramını anlamak gerektiğini söylemiştir. İlkel toplumlardan günümüze kadar insanların haklarına sahip çıkma ihtiyaçlarını nasıl karşıladıklarını örneklerle anlatmıştır. Doğumdan itibaren eşit sayılan bireylerin bu haklarını koru-

yabilmeleri için Cumhuriyet'in şart olduğunu söylemiştir. İş, aşk ve aşkın insanların doğal hakkı olduğunu, bunlar için kimsenin kimseye bağlanmayacağını belirtmiştir. İnsanların doğal haklarını kendilerini idare edebildikleri Cumhuriyet yönetiminde elde edebileceklerini vurgulamıştır.

Toy konuşmasında, eski Türk toplumundan başlayarak Milli Mücadele döneminin sonuna kadar Türk yönetim sistemi ve halkın buna bakışı üzerinde durmuştur. Milli Mücadele'nin, sadece kendine güvenerek tüm güçlere karşı verilmiş bir mücadele sonunda benzeri görülmemiş şekilde başarıyla sonuçlandığını belirtmiştir. Ülkenin üçte ikisi işgal altındayken seçimle gelmiş 189 vekilin ne şartlar altında, nasıl zorlu bir mücadele sergileyerek başarıya ulaştıklarını açıklamıştır. Halkın Cumhuriyet sayesinde kul olmaktan kişi olmaya geçtiğini vurgulamıştır. Özgürlüğü ifade eden Cumhuriyet'ten fedakârlık yapılamayacağı, insan, egemenlik ve özgürlüğü bir kez eline almışsa verdiği ödün ne kadar büyük olursa olsun sahipliğini devretmeyeceği Toy'un üzerinde durduğu noktalar olmuştur.

Erol Toy, söyleşinin sonunda Cumhuriyet kurulurken her türlü zorluktan geçmiş Türk gençliğinin bu emaneti koruyacağına dair inancını paylaşmış, şu ifadeyi kullanmıştır: "Umutsuzluk kadar insanı kabule zorlayan düşünce yoktur. Umud, direnç, insanı insan, Cumhuriyeti Cumhuriyet yapar." Söyleşi öğrencilerden gelen soruların yanıtlanmasının ve ardından günün anısına verilen plaketle son bulmuştur. <

48

• Uluslararası
Antalya Altın Portakal
Film Festivali Ödülleri
Sahiplerini Buldu

“GÜZEL GÜNLER GÖRECEĞİZ”

Bu yıl 48’incisi düzenlenen Uluslararası Antalya Altın Portakal Film Festivali bir haftalık keyifli bir maratonun ardından Cam Piramit’te düzenlenen ödül töreniyle sona erdi. “Ve Kadın Dünyaya Dokundu” ana temasıyla yapılan festivalin tamamı kadınlardan oluşan jürileri “en iyileri” ödüllendirdi.

“49’UNCU FESTİVALDE, DAHA ÖZGÜR BİR TÜRKİYE’DE BULUŞALIM...”

Yeşilçam’ın unutulmaz yıldızları, genç sinemacılar ve festivalin seçkin misafirlerinin geçiş yaptığı “Kırmızı Halı” seremonisinin ardından başlayan Altın Portakal’ın 48’inci ödül töreni, Berna Laçın ve Ufuk Özkan’ın sunumuyla Cam Piramit’te gerçekleşti. Antalya Büyükşehir Belediye Başkanı ve Antalya Kültür Sanat Vakfı (AKSAV) Başkanı Prof. Dr. Mustafa Akaydın yaptığı festivalin kapanış gecesi konuşmasında; “Sel felaketinden ötürü kederli bir hafta geçirdik. Fakat festivalden dolayı da çok dolu bir hafta oldu. Antalya halkı sanatçılarına sevgi ve muhabbetle sarıldı. Gelecek yıl, kadınlarımızın ve sanatçılarımızın daha özgür olduğu bir festivalde, bir daha hiç darbe ve sansür görmemek üzere, yeniden buluşmak üzere.” dedi.

ALTIN PORTAKAL’A “ZENNE” DAMGASINI VURDU.

Bu yıl Altın Portakal’ın Ulusal Uzun Metraj Film Yarışması’nda 13 film yarıştı. Bu 13 filmin dokuzu ilk film olma özelliğini taşıyor. “Zenne” beş dalda aldığı ödüllerle geceye damgasını vurdu. En İyi Film Ödülü’nü “Güzel Günler Göreceğiz” film ekibi ödülünü Antalya Valisi Dr. Ahmet Altıparmak ve Müjde Ar’ın elinden alırken, En İyi Film Jüri Özel Ödülü’nü “Nar” filmiyle Ümit Ünal, En İyi İlk Film Ödülü’nü “Zenne” filmi ekibi Prof. Dr. Mustafa Akaydın ve Demet Evgar’dan, En İyi Yönetmen Ödülü’nü Handan İpekçi’nin elinden “Geriye Kalan” filmiyle Çiğdem Vitriyel, En İyi Senaryo Ödülü’nü Ayşe

Kulin’in elinden “Güzel Günler Göreceğiz” filmiyle Emre Kavuk, En İyi Müzik Ödülü’nü Şevval Sam’ın elinden “Meş – Yürüyüş” filminin müziklerini yapan Frank Schreiber, Hemin Derya, En İyi Kadın Oyuncu Ödülü’nü “Geriye Kalan” filmiyle Devlin Özgür Çınar Prof. Dr. Mustafa Akaydın ve Ayça İnci’nin elinden, En İyi Erkek Oyuncu Ödülü’nü “Behzat Ç: Seni Kalbime Gömdüm” filmiyle Erdal Beşikçioğlu Bergüzar Korel’in elinden, En İyi Görüntü Yönetmeni Ödülü’nü “Lüks Otel” filmiyle Kenan Korkmaz ve Zenne filmiyle Norayr Kasper Serpil Kirel’den, En İyi Sanat Yönetmeni Ödülü’nü “Meş – Yürüyüş” filmiyle Gıyasettin Şehir, En İyi Kurgu Ödülü’nü “Güzel Günler Göreceğiz” filmiyle Kalender Hasan Melis Behlül’den, En İyi Yardımcı Kadın Oyuncu Ödülü’nü “Güzel Günler Göreceğiz” filmiyle Nesrin Cevadzade ve “Zenne” filmiyle Tilbe Saran Çiğdem Anad’ın elinden, En İyi Yardımcı Erkek Oyuncu Ödülü’nü Zenne filmindeki rolüyle Erkan Avcı Yaşar Seyman’dan aldı. Behlül Dal Jüri Özel Ödülü’nü “Can”, “Fedakar”, “Öngörüye Ağıt”, “Lüks Otel” filmleri alırken, Dr. Avni Tolunay Jüri Özel Ödülü’nü ise Serap Tolunay’ın elinden Canavarlar Sofrası filmi aldı. Festivalde en iyi film, Altın Portakal heykelciğinin yanı sıra 350 bin Türk Lirası’yla ödüllendirilirken, en iyi ilk film ve en iyi yönetmen 50’şer bin, en iyi senaryo ise 30 bin Türk Lirası’nın sahibi oldu.

GECEDE KISA KISA...

Gecede ödül alan konuşmacıların en çok değindiği konular, “kadına şiddet”, “ötekileştirme”, “sansür”, “savaş”, telif hakları ve öğretmen atamaları oldu..

Gecenin sunucusu Berna Laçın atanamayan öğretmenler meselesine değinirken, Ufuk Özkan da “Kadına şiddeti caydırıcı yasanın çıkmasını bekliyoruz.” dedi.

“Zenne” filminin yönetmenleri SİYAD Ödülü’nü aldıktan sonra “Projemize destek için Kültür Bakanlığı’na başvurduğumuzda, filmimizin destek vermeye uygun olmadığı cevabını aldık. Bugün aldığımız ödülün, ilahi bir adalet olduğuna inanıyorum. Din, dil, ırk, cinsiyet fark etmeksizin aynı Tanrı’nın çocuklarıyız. Dürüstlük bazen öldürebilir, Ahmet Yıldız kardeşimiz bu yüzden öldürüldü. Kimliklerimizi saklamadan yaşayabileceğimiz bir Türkiye hayal ediyoruz.” dedi.

Güzel Günler Göreceğiz filmiyle En İyi Yardımcı Kadın Oyuncu Ödülü’nü alan Nesrin Cevadzade, ödülünü Sovyetler Birliği yıkıldıktan sonra dünyanın dört bir yanına dağılan bütün güzel ve yalnız kadınlara adadığını söyledi.

Meş – Yürüyüş filminin yönetmeni Selamo; “Kürtçe film yaptığımız için festivalde kendimizi öteki gibi hissettik. Zira basın tarafından sansürlendik. Bu yılki festivalde sansürlenmiş filmlere ödüller verildi, biz de 12 Eylül dönemine tokat atmak istedik. Bu ülkede 30 yıldır bir savaş var. Yıllardır bu ülkede Kürtlerin dili ve müzikleri yasaklandı, asimile edildi. Şimdi bunlar kabul ediliyor, ne yazık ki 30 yıl önce bunu kabul edebilseydik her şey farklı olurdu. Beraber yaşamak aşk gibidir. Birbirimizi ötekileştirmeden kardeşçe yaşamak istiyoruz. Tek bir damla kanın dökülmemesi için, kardeşçe barış içinde yaşayabilmek için sanatçıların bu güçlerini kullan-

masını diliyorum. Bugün sanat için burada buluştuk. Bir gün de Diyarbakır’da barış için buluşalım.” dedi.

“Geriye Kalan” filmiyle En İyi Kadın Oyuncu Ödülü’nü alan Devın Özgür Çınar “Bu ödülü bu ülkede kendini öteki olarak hissedilen ve hissettirilen herkes adına alıyorum.” dedi.

Meş-Yürüyüş filminin sanat yönetmeni Gıyasettin Şehir, “Buraya çıkan arkadaşlarım sanatın toplumun vicdanı olduğunu söyledi. Savaşın, cinsel ayrımcılığın olmadığı, demokratik, bağımsız refah bir toplum içinde yaşamayı ümit ediyorum. Ödülümü demokratik ve aydınlık gelecek için mücadele eden insanlara adıyorum.” dedi.

Zenne filmindeki rolüyle En İyi Yardımcı Kadın Oyuncu Ödülü’nü alan ikinci isim Tilbe Saran: “Bu ödül vicdana gitti. Oynadığım karakterin adı Sevgi’ydi, bu ödül sevgiye gitti. Sanat toplumun vicdanıdır.” dedi.

SUYUN İKİ YAKASINDAN NOTALAR...

48. Festival’de “kadın” ana teması dışında, şiddet, sansür, barış gibi yan temalar da vardı. Pek çok etkinlikte bu konular çerçevesinde gerçekleşirken, ödül gecesinde, Selanik’ten Antalya’ya barış mesajları getiren Areti Ketime ve Dilek Koç sahne aldı. Performanslarıyla gecenin konuklarını büyüleyen Ketime ve Koç, ödül anonslarını bekleyen yarışmacıların heyecanlarını biraz olsun giderdi.

FESTIVALE “KADIN” DAMGASI...

Bu yılki Altın Portakal, geçmiş yıllarda gerçekleşen festivallerden net bir şekilde ayrıldı. Zira bu yıl tamamı kadınlardan oluşan, ulusal film jüri başkanı Müjde Ar başta olmak üzere Handan İpekçi, Bergüzar Korel, Ayşe Kulin, Yaşar

Ulusal Uzun Metraj

Jüri

Müjde Ar (jüri başkanı), Handan İpekçi, Bergüzar Korel, Ayşe Kulin, Yaşar Seyman, Annie Geelmuyden Pertan, Şevval Sam, Melis Behlil, Prof. Dr. Serpil Kirel, Çiğdem Anad.

En İyi Film

“Güzel Günler Göreceğiz” (Hasan Tolga Pulat)

En İyi Film Jüri Özel Ödülü

“Nar” (Ümit Ünal)

En İyi İlk Film

“Zenne” (M. Caner Alper - Mehmet Binay)

En İyi Yönetmen

“Çiğdem Vitrinel - Geriye Kalan”

En İyi Senaryo

“Güzel Günler Göreceğiz - Emre Kavuk”

En İyi Müzik

“Meş - Yürüyüş / Frank Schreiber, Hemin Derya”

En İyi Kadın Oyuncu

“Devin Özgür Çınar - Geriye Kalan”

En İyi Erkek Oyuncu

“Erdal Beşikçioğlu - Behzat Ç: Seni Kalbime Gömdüm”

En İyi Görüntü Yönetmeni

“Lüks Otel - Kenan Korkmaz / Zenne - Norayr Kasper

En İyi Sanat Yönetmeni

“Meş - Yürüyüş - Gıyasettin Şehir”

En İyi Kurgu Ödülü

“Güzel Günler Göreceğiz - Kalender Hasan”

En İyi Yardımcı Kadın Oyuncu

“Nesrin Cevadzade - Güzel Günler Göreceğiz” / “Tilbe Saran - Zenne”

En İyi Yardımcı Erkek Oyuncu

“Erkan Avcı - Zenne”

Behlül Dal Jüri Özel Ödülü

“Lüks Otel”, “Meş”, “Can”, “Fedakar”, “Öngörüye Ağıt”

Dr. Avni Tolunay Jüri Özel Ödülü

“Canavarlar Sofrası”

Seyman, Annie Geelmuyden Pertan, Şevval Sam, Melis Behlil, Prof. Dr. Serpil Kirel ve Çiğdem Anad'ın yanı sıra SİYAD, Seyirci Ödülü ve Akdeniz Üniversitesi Gençlik jürileri de kadınlardan oluşuyordu. Ulusal film jürisinde yer alan Vahide Gördüm ise rahatsızlığı nedeniyle festivalden ve jüri üyeliğinden ayrılmak zorunda kaldı.

Festival kapsamında düzenlenen paneller, söyleşiler, sergiler, tiyatro oyunları gibi tam 751 etkinliğin büyük bir çoğunluğu da, festivalin “ Ve Kadın Dünyaya Dokundu” ana teması çerçevesinde gerçekleşti. Ayrıca geleneksel olması planlanan 1. Antalya Kadın Zirvesi düzenlendi.

48. Altın Portakal Film Festivali kapsamında Akdeniz Girişimci İş Kadınları Derneği (AGİDER) ve İstanbul Aydın Üniversitesi işbirliğiyle Dedeman Otel’de “Kadın ve Girişimcilik” paneli düzenlendi. “Girişimcilik Ekseninde Kadının Özgürlük Alanına Bakışı” ve “Erkek Egemen Toplumda Kadının Sosyal Statüsünün Biçimleniş Öyküsü” başlıkları çerçevesinde gerçekleştirilen panele ilgi büyük oldu.

Çoğunluğu kadınlardan oluşan kalabalık bir grubun ilgiyle izlediği panelin “Girişimcilik Ekseninde Kadının Özgürlük Alanına Bakışı” başlıklı ilk oturumuna İstanbul Aydın Üniversitesi Kadın Araştırmaları Koordinatörü Zeynep Banu Dalaman, Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu – Belçika İş Konseyi Başkanı Pınar Eczacıbaşı, Akan Mimarlık Kurucu Ortağı – Türk Kültür Kurulu Kurucu Başkanı Tanju Verda Akan, Akdeniz Girişimci İş Kadınları Derneği Başkan Yardımcısı Dr. Figen Sayın, Elmacioğlu Tekstil Yönetim Kurulu Başkanı – Kayseri Sanayi Odası Meclis Üyesi Sema Elmacioğlu konuşmacı olarak katılırken; “Erkek Egemen Toplumda Kadının Sosyal Statüsünün Biçimleniş Öyküsü” başlıklı ikinci oturumda ise Arı Grubu Başkanı – Avukat Ural Aküzüm, CNN Türk Editörü Ahu Özyurt, Eski Devlet Bakanı – CHP Parti Meclisi Üyesi Önay Alpago ve oyuncu – marka yöneticisi Eysan Özhim birer konuşma yaptı. ◀

Uluslar arası Uzun Metraj

Jüri: Marleen Gorris, Niki Karimi, Tamara Tatishvili, Biket İlhan, Aslı Selçuk.

Uluslararası En İyi Uzun Metraj Film Ödülü: “Sınırdı” (Leila Kilani)

Uluslararası En İyi Uzun Metraj Film Jüri Özel Ödülü: “Almanya - Welcome Germany” (Yasemin Şamdereli)

SİYAD Ödülleri

Ulusal En İyi Uzun Metraj Film SİYAD Jürisi Ödülü: “Zenne” (M. Caner Alper – Mehmet Binay)

(**Jüri:** Senem Erdine, Müge Turan, Janet Barış)

Uluslararası En İyi Uzun Metraj Film SİYAD Jürisi Ödülü: “Güle Güle – Goodbye” (Mohammad Rasoulof)

(**Jüri:** Zeynep Tül Akbal Süalp, Elif Tunca, Selin Gürel)

Seyirci ödülü

Jüri: Neşe Karel, Ayşe Şap, Tülin Muratçay, Ş. Ayşe Akkaya Ve Ülkü Sevimli.

Ulusal Uzun Metraj En İyi Film - Antalya Kent Konseyi Jürisi tarafından seçilen Seyirci Ödülü: “Can” (Raşit Çelikezer)

Gençlik Ödülü

Jüri: Mühübe Demirbaş, Melisa Saka, Gülşah Özcelep, Egenaz Yücel, Utku Şahin, Selin Çetin, Leyla Topal, Ayça Demir, Gamze Aydın.

Uluslararası En İyi Uzun Metraj Film Akdeniz Üniversitesi Gençlik Jürisi Ödülü: “Güle Güle – Goodbye” (Mohammad Rasoulof)

Belgesel Film

Jüri: Aysim Türkmen, Nur Dolay, Serap Aksoy, Yeşim Tabak, Yrd. Doç. Dr. Meltem Ünal Erzen.

Ulusal En İyi Belgesel Film Ödülü: “Bedensiz Ruhlar” (Sabite Kaya)

Ulusal En İyi Belgesel Film Jüri Özel Ödülü: “Oğlunuz Erdal” (Tunç Erenkuş) ve “Geçmiş Mazi Olmadı” (Mehmet Özgür Candan)

Ulusal En İyi İlk Belgesel Film Ödülü: “Arabeks” (Gökhan Bulut – Cem Kaya) ve “Kadim” (Okan Avcı)

Kısa Film

Jüri: Türkan Derya, Begüm Kütük, Elif Ergezen, Natali Yeres, Senem Aytaç.

Ulusal En İyi Kısa Film Ödülü: “Dua” (Tuna Balkan)

Ulusal En İyi Kısa Film Jüri Özel Ödülü: “Infantil Amnezi” (Can Mengilibörü) ve “Kırmızı Alarm” (Emre Akay)

Halkın Portakalı Ödülleri

1. Film: “Rengim” (Oya Kırcaburun)

2. Film: “Kumanda” (Hasibe Merve Çelik)

3. Film: “Gül ve Silah” (Mümtaz Serkan Özkaya)

Bir Fotoğrafın Sosyo Kültürel Anatomisi

Her fotoğraf, dışsal gerçekliğin mekanik bir kopyası olarak bir belge değeri taşımasının yanı sıra aynı zamanda şiir-roman-haber vb gibi bir metin değeri de taşır. Bu metni okuyabilmek, fotoğrafın içerdiği anlamları kavrayabilmek için o karenin sahip olduğu teknik-estetik ve kültürel kodları çözüp bir bütün olarak değerlendirmek gereklidir. Bu coğrafyanın büyük değeri Yunus Emre'nin " Beni bende demen bende değilim / bin ben vardır bende benden içeri " deyişiyle ifade ettiği gibi tek bir fotoğraf karesine saklanmış gizler bazen bizi tahmin edilemeyecek denli oylumlu bir roman ile buluşturacak zenginlikler içerebilmektedir. Bu yazıda; Eskişehir Valiliği'nin çıkardığı " Eski-Yeni " adlı derginin Kırım Tatarları'na ayrılan sayısında, Eskişehir'de yerleşik Kırım Tatarları'na ait olduğu bilinen bir siyah/beyaz fotoğraf karesinden yola çıkılarak bu kareye yüklenmiş olan teknik-estetik ve kültürel iletiler aracılığıyla Eskişehir'deki Kırım Tatarları'nın sosyal-kültürel-ekonomik değerlendirilmesine ulaşılmaya çalışılacaktır.

ÖGR. GÖR. İRFAN ONGAR

FOTOĞRAFIN KISA TARİHİ

Fotoğraf, insanın mağara duvarlarındaki yalın çizimleriyle başlayıp resim sanatıyla süren, sözün uçuculuğuna karşı bir direnç içeren, insanoglunun kendini kalıcı bir biçimde ifade etmek, geleceğe not düşmek ve hatta ölümsüz kılmak arzusunun bir ürünüdür.

İlk deneysel örneği 1826 yılında Niepce tarafından elde edilen fotoğrafın İstanbul'a gelişi 17 Temmuz 1842'de Ceride-i Havadis Gazetesi'nde haber konusu olur. İlk müşterileri zengin azınlıklar ve İstanbul'da görevli yabancılar olan fotoğrafın saraydan icazet alması 1850'yi bulur. Objektif karşısına ilk geçen Osmanlılar, saray çocuklarıdır.

Sultan Abdülaziz'in Abdullah Freres stüdyolarında çekilen ilk fotoğrafı 1863 yılına tarihlenir. Yine Abdullah Freres tarafından oluşturulan ve II. Abdülhamid'in "Yıldız Albümleri" diye bilinen 40bin fotoğraflık koleksiyonu, Osmanlı egemenliğinde bulunan mimari, toplumsal, kültürel, etnografik vb değerlerin günümüze ulaşabilmesi açısından bir hazine niteliğindedir.

Bogos Tarkulyan'ın 1926'da çektiği Atatürk portresi, 1927 yılında tedavüle çıkan kağıt paraların ön yüzünde yer alır. Ulu önder Atatürk'ün öncülüğünde ve resmi belgelerde fotoğraf kullanımı zorunluluğuyla fotoğraf Anadolu'da yaygınlaşmaya başlasa da geçiş törenleri ve belgelenmesi gereken önemli anlar dışında Anadolu insanının fotoğrafıya yaklaşması zaman alır.

Ekonomik gerekçelerin de etkisiyle, sahip olunan az sayıda fotoğraf, bir mücevher kutusu gibi işlenmiş kalın kapaklı albümlerde kuşaktan kuşağa aktarılan bir aile yadigarı gibi özenle saklanır.

BİR FOTOĞRAFIN ANATOMİSİ

Bir duvarın önünde yan yana sıralanmış, ikisi kız, ikisi erkek dört küçük çocuğun boy çekimini içeren 4,5 X 6 cm boyutunda siyah/beyaz bir fotoğraf... Üstünde ya da kenarında herhangi bir yazı yok. Eskişehir'deki Kırım Tatarları'nın sosyo-ekonomik ve kültürel değerlendirmesini yapmak için elimizdeki malzeme bu... İlk bakışta, tarihi kestirilemese de çocukların giysilerinden epeyce eskilere ait olduğu göze çarpıyor. Hemen ardından çocukların sağlıklı, gülbüz ve bakımlı olduklarını görebiliyoruz. Eğer bir albümün sayfalarını çeviriyor olsaydık bu fotoğraf ile ilgili olarak değerlendirmemiz bu kadar ile sınırlı kalırdı.

Şimdi fotoğrafa teknik bir bakış açısıyla bir daha göz atalım.

Öncelikle elimizdeki orijinal fotoğraf kartının boyutları 4,5 X 6 cm. Bu noktadan, fotoğrafın 120 format roll film kullanan bir makine ile çekildiği ve agrandizman yapılmadan kontakt baskı ile üretildiğini söyleyebiliriz.

Bir duvarın önünde dört küçük çocuk. Hepsini ayakta duruyor.

“Her imgede bir görme biçimi yatar. Fotoğraflarda bile. Çünkü fotoğraflar sanıldığı gibi mekanik kayıtlar değildir. Her bir fotoğrafa baktığımızda, ne denli az olursa olsun, fotoğrafçının sınırsız görünüm olanakları arasından o görünümünü seçtiğini fark ederiz. Rastgele aile fotoğraflarında da böyledir bu. Fotoğrafçının görme biçimi konuyu seçişine de yansır.” John Berger.

Soldan ve hafif ön taraftan aydınlatılmış. Işık kaynağının şiddeti çok yüksek değil. Yumuşak, dengeli bir ışık. Geliş yönünde patlamalara neden olmayan, en sondaki çocuğu karanlıkta bırakmayan, neredeyse ideal bir aydınlatma... Işık tek yönden ve geniş bir alandan geliyor. Zemin ile duvarın birleştiği yerlerde, özellikle sağ tarafta yoğunlaşmış bitkiler var. Bütün bunlar bize fotoğrafın çekildiği mekânın bir stüdyo değil doğal bir ortam olduğunu düşündürüyor. Çocukların yüzlerinde ve giysilerinde olağanüstü güzel derinlik ve hacim veren, aynı zamanda ayrıntıları ortaya çıkartan ve ayaklarının altına düşen kısa gölgeler, fotoğrafın çekim zamanının öğleye doğru ya da öğle ertesi olduğunu, aynı zamanda doğrudan gün ışığı altında değil ışığı indirekt alan, yansıyan ışığı kullanan bir saçak altı vb bir mekân yeğlendiğini gösteriyor.

Çocukların sokakta oyunlarından kopartılıp ya da derslikten çıkartılıp kamera karşısına dizilmiş bir halleri yok. Fotoğrafçı; “Haydi çocuklar gelin sizin şurada bir resminizi çekeyim.” havasında değil. Ya da elinde kamera dolaşırken yolda gördüğü çocukları doğal ortamlarından yalıtmadan, sadece enstantaneyi yakalama yaklaşımı da görünmüyor. Çekim önceden planlanmış. Çocukların giysileri, aksesuarları, saç bakımları, el-yüz temizliği... Fotoğraf çekimi için büyükleri tarafından belli bir hazırlık sürecinden geçirilmiş çocuklara fotoğrafçı tarafından da özenle poz verdirilmiş.

Fotoğrafın pozlaması kusursuz. O dönemdeki fotoğraf makinelerinde otomatik pozlama seçeneği bir yana, pozölçer düzenek dahi bulunmadığı; film-banyo-kart baskı işlemlerinin pahalı olmasından dolayı ideal pozlamayı yakalayabilmek için farklı poz değerlerinde çekim yapma lüksünün bulunmadığı, çekimin bir tek seferde bitirilmesi zorunluluğu göz önüne alınırsa fotoğrafçının ciddi bir teknik yeterlilik hatta uzmanlığa sahip olduğu çok açık belli olmaktadır.

Çocukların dizilişi rastgele değil. Uzun boylular iki yan-

da, küçükler ortada konumlandırılarak fotoğraf estetiğine göre doğru bir denge gözetilmiş. Aynı denge kaygısı renk tonlarının düzenlenmesinde de söz konusu. Koyu tonlu şapka ile koyu tonlu-desenli giysinin yan yana durması dengeyi ve ilgiyi merkezde toplamış. Bu ise fotoğrafa bir stabilite ve güç kazandırmış.

Çocukların bakışlarında yabancılara ve fotoğraf makinesine karşı rahatsız bir tavır gözlenmiyor. Bir ürkeklik yok. Sol baştaki çocuğun asker duruşu, sağ baştaki kızın ergenliğe özgü meydan okuyan mimikleri bir mesaj verme kaygısı içeriyor ki “ Biz, içinde bulunduğumuz bu eylemin anlamını biliyoruz. Bu makinenin içinden çıkacak resimle ulaşacağımız diğer insanlara kendimizi böyle göstermek istiyoruz. ” havası sezileniyor. Yani başka bir deyişle bu, çocukların ilk fotoğraf deneyimi değil.

Fotoğrafçı, makinesinin çekim açısını kendi boyuna göre değil çocukların boyuna göre ayarlamış. Çocukları üst açıyla ezmemiş. Fotoğrafçının bu açı tercihi çocuklarla bir yakınlığının bulunduğu sonucuna götürüyor.

Yazının amacına uygun olarak inceleme konusu fotoğrafın teknik ve estetik çözümlenmesine burada nokta koyarak bu teknik verilerin sosyo-ekonomik ve kültürel alanlarda nasıl değerlendirilebileceğine bakalım.

Araştıran, sorgulayan bir göz için bu haliyle bile okunmaya / çözümlenmeye dair oldukça fazla veri içerse de Kırım Tatarları'nın sosyo-ekonomik ve kültürel değerlendirmeye konu olacak bir belge değeri taşıması itibarıyla çekildiği tarih ve coğrafya bilgileri ile birlikte ele almak daha sağlıklı sonuçlara ulaşmamızı sağlayacaktır.

Fotoğraf hakkında biraz daha bilgi edinmek için arka yüzüne baktığımızda çok düzgün bir el yazısıyla “ Şerefiye 941 “ ibaresini görüyoruz.

Şerefiye, Eskişehir Mahmutiye ilçesine bağlı, Eskişehir – Ankara karayolunun 50. km'sinin 4km doğusunda yer alan bir kü-

çük bozkır köyü. Tarihsel kayıtlara göre 1903 yılında Kırım'dan zorunlu göçen Kırım Tatarları tarafından kurulmuş. Göçün nedeni Rus – Japon Savaşı. Rus yönetiminin Kırım gençlerini zorla Japon cephesinin en ön cephesine yollaması ve giden hiçbir Tatar gencinin geri dönmemesi, eli silah tutan değil, Japonlara karşı Rus askerleri için canlı kalkan olabilecek kadar hacim kaplayan oğullara sahip Tatarları tüm varlıklarını, yakınlarını, anılarını bırakarak kaçmaya, güvenli topraklara göçmeye zorlar.

Kuş uçuşu bin kilometreyi bulan dev bir mesafeyi denizlerde küçük balıkçı tekneleriyle, karada at arabalarıyla ağıtlara konu olan bir yol destanıyla kat ettikten sonra Sultan II. Abdülhamid tarafından Eskişehir'de iskan edilen Tatarlar, geldikleri sulak toprakların ardından bozkırın ortasında 150 nüfusla yeni bir hayat kurmak için aylar süren yol boyunca hiç söndürmedikleri ocaktaki ateşi Şerefiye adını verdikleri köyde yeniden canlandırır.

Köyün kuruluşuna ilişkin bu kısa tarihsel bilginin yanı sıra incelemeye konu olan fotoğrafın çekildiği tarih ile ilgili olarak Türkiye'nin içinde bulunduğu koşullar hakkında da bilgi sahibi olmak fotoğrafta yer alan öğelerin anlamlarının çarpıcılığını arttıracaktır.

O dönemde tarih düşülürken kullanılan âdete uygun olarak ifade etmek gerekirse; yıl 1941... II. Dünya Savaşı'nın tam ortası. Türkiye dört bir yandan içine çekilmeye çalışılan savaşa hazırlıklı olma adına tam bir teyakkuz, tam bir seferberlik durumunda. 1939 yılında dünya savaşının patlak vermesiyle birlikte askere alınan gençlerin ancak savaşın bitmesiyle terhis olduğu, kalan erkeklerle yapılabilen her türlü üretimin savaş koşullarına göre biçimlendirildiği, anılarda yer eden deyimlerle, ekmeğin karneye bağlandığı bir dönem...

Fotoğrafın çekildiği dönem özetle; taraf olmadıkları ama bertaraf oldukları bir savaştan kaçarak deniz aşırı bir göç ile çok farklı bir coğrafyada hayata tutunmaya çalışan, o günün koşullarına göre bir kent merkezine oldukça uzak bir bölgede iskân edilmiş küçük bir topluluğun yine savaş ortamındaki yaşamlarından dört küçük çocuk özelinde, 4,5 X 6 cm'lik bir alana sığdırılmış bir kesit...

Bu bilgiler ışığında fotoğrafı okumaya başladığımızda ilk göze çarpan çocukların giysileri.

Soldan 3. Sıradaki kız çocuğunun dışında tüm çocuklarda okul giysilerinden parçalar var. Sağ baştaki kız iğne oyası işlemeli yakası, önden cepli ve kendinden kemerli (büyük bir olasılıkla mavi renkli) okul önlüğüyle 40'lı yılların resmi eğitim uygulamasına göre eksiksiz bir okul kıyafeti içinde. Sağ baştaki çocuğun ceketinin üstünde okul önlüğü yakası göze satıyor. Soldan ikinci çocuk - henüz

“Fotoğraf Okuma”; görüntü içerisindeki unsurların (içerik, biçim, teknik unsurlarının) “betimlenmesi”işlemi belirtmektedir. Buradaki “okuma” kelimesi, açıkça anlaşılacağı üzere bu kelimenin çağrışımsal anlamından dolayı kullanılmaktadır. “Fotoğraf Yorumlama” ise; betimlenen unsurlar ışığı altında “anlamın ortaya konulması”, izleyicinin görüntüden “anlam üretmesi” işlemidir. Cengiz Engin.

okul çağında görünmese de kafasının üstünde yine o yıllarda ilk-orta ve lise olmak üzere eğitim derecelerine göre farklı renklerde şeritler içeren okul şapkası takmış.

Giysilerdeki ayrıntılar bize fotoğrafı çekildiği dönemde, bozkırın ortasında tahminen 250 nüfusa sahip Şerefiye Köyü'nde devlete ait bir resmi okulun faaliyette olduğunu, ekmeğin bile karne ile dağıtıldığı zorlu savaş yıllarında devletin bu uzak ve küçük göçmen köyünde okul açıp öğretmen istihdam ettiğini ve köy sakinlerinin çocuklarını kız-erkek ayırımı yapmadan, devletin koyduğu şekil kurallarına tam bir uyumluluk içinde okula gönderdiklerini gösteriyor. Ve hatta ceketin üstüne yama gibi okul önlüğü takılması, yaşı tutmayan küçük çocuğa okul şapkası giydirilmesi, fotoğrafı çekenin ya da o sırada yakında bulunan köylü/lerin eğitim konusunda aşırı bir duyarlılık gösterdikleri, izleyenin gözüne sokmak istercesine bazı şeyleri abarttıkları da söylenebilir.

Kızların giysileri, özellikle önlüklü kızın giysisinin göğsünde ve ceplerinde yer alan şeritler, omzundaki kapak, belindeki kendinden kuşak ve dikişlerdeki incelik bir mağazadan satın alındığına ilişkin bir kanıt oluşturmasa da bir terziye diktirildiği ya da dikiş makinesine sahip ehil birinin varlığını ortaya koyuyor. Erkek çocukların giysilerini ise bir köylü kadının elde dikebileceğini iddia etmek olası değil. Ismarlama dikilmiş olmasa da hazır giyim olduğu su götürmez.

Sol baştaki çocuğun kısa pantolon giymesi köy gerçekleri ile bağdaşmasa da Şerefiye Köyü'nün kent yaşamına ve dolayısıyla moderniteye uyum arzusunun dışavurumu olarak algılanabilir.

Yine aynı çocuğun ceketinin biraz küçük, ortadaki çocuğun ceketinin ise oldukça büyük olması, aynı giysinin ailede birkaç kardeşi büyüttüğü / büyüteceğinin, başka bir deyişle o döneme ait tutum geleneğinin işaretleri olarak yorumlanmasının yanında savaş yıllarında küçük çocuklara mağazadan giysi alabilecek denli bir ekonomik varlığın da kanıtı olarak görmek gerek.

Şerefiye Köyü'nün / ailenin ekonomik durumunun fotoğraftaki diğer yansımalarını ise desenli elbiseli kızın kulaklarındaki küpeler, boynundaki kolye, küçük çocuğun elindeki fabrika üretimi oyuncak tabanca ve büyük kızın elindeki oyuncak topta görmek olası. Büyük kentlerde dahi temel gıda maddelerinin karne ile çok kısıtlı miktarlarda satın alınabildiği seferberlik döneminde çocuklarına el yapımı değil manufaktüre süs/ziynet eşyası ve oyuncak verebilen bir köylü toplumunun refah düzeyi fotoğraf karesine çok net biçimde yansımış durumdadır.

Kızlarla erkeklerin (fizyonomik olarak 1-3 ve 2-4 sıralarda yer alan çocukların kardeş oldukları çıkarımsansa da) birbirlerine sarılmış durumda poz vermeleri, kızların saçlarının tümüyle açık ve bakımlı olması köyde cinsiyet ayırımı gözetilmediğinin ve laik bir ortamın varlığına dair ipuçları veriyor. Öte yandan sol baştaki çocuğun duruşundaki asker tavrından memnuniyeti ve yanındaki küçük çocuğun elindeki oyuncak silahın abartılı bir biçimde ön plana çıkarılmaya çalışılması köyde hüküm süren erkek egemen bir düzenin göstergeleri olarak kabul edilebilir. ◀

SONUÇ

Tatarlar, XIII. YY'dan itibaren " Yeşil Ada " diye bilip büyük bir tutkuyla bağlı oldukları bereketli Kırım topraklarını XX.YY'ın başında gözyaşları içinde terk etmek zorunda kalırlar. Bir zamanlar Moskova'dan Viyana'ya kadar kendi bayrakları altında özgürce at koştururken gelişen teknoloji ve değişen dünya dengeleri içinde yalın kılıçları delikli demir karşısında yetersiz kalır. Bölgede egemenliği ele geçiren Ruslar Tatar gençlerini, savaş halinde oldukları Japon cephesinde ölüme göndermek isteyince tüm varlıklarını bırakarak yollara düşerler. Tek amaçları; çocuklarının kurtuluşudur.

1903 yılında küçük bir gurup tatar Eskişehir'de Şerefiye adını verdikleri 30 haneli bir köy kurup yeni bir hayata başlarlar.

Kılıca olduğu kadar toprağa da hâkim olan Tatarlar, bozkırın ortasında kendilerine yeni bir " Yeşil Ada " yaratırlar.

Kırım'dan yola çıkışlarının tam 40. Yılında köyde bir fotoğraf çektirirler. Yeni kurdukları köyde doğan ikisi kız, ikisi erkek dört çocuk yer alır bu fotoğrafta. Bakışlarından mutluluk, yüzlerinden sağlık, üstlerinden varlık fışkıran dört küçük çocuk fotoğrafı...

Bu fotoğraf, uğruna tarifsiz acılar çekilen " çocukları kurtarmak " amacına ulaşmanın kıvancını haykıran bir destandır.

SON SÖZ

Söyleyecek sözü olanlar için akli yürekle yoğurarak çekilen her fotoğraf, sadece o anın tanığı değil, zamana meydan okuyan bir destandır.

Wise Kadınlara Şiddeti Kınamaktadır...

İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ KADIN ARAŞTIRMALARI KOORDİNATÖRÜ Z. BANU DALAMAN

WISE (Kadınların Maneviyat ve Eşitlikte İslami Girişimi), Müslüman kadın akademisyenler, aktivistler ve uzmanlardan oluşan küresel ve kapsayıcı bir konseyi de içinde barındıran uluslararası bir sivil toplum kuruluşudur. Bu topluluğun amacı, toplumun en acil ve önemli sorunlarını İslami ilkeler çerçevesinde değerlendirmek ve pozitif sosyal değişimi yaratmak için bütünsel ve barışçıl stratejiler geliştirmektedir. İstanbul'da gerçekleşen toplantıda yaptığı açıklamada WISE, İslam öğretilerinin mutlak bir ihlali olarak gördüğü şiddet içeren aşırılığı kınamaktadır.

WISE'in üçüncü kez bu büyüklükte Dünya çapında yapılan toplantısı "Değişim Cephesinde Müslüman Kadın Liderler" başlığında 14-17 Ekim 2011 tarihleri arasında İstanbul Marriot Ataşehir'de gerçekleşti. İstanbul Aydın Üniversitesi Kadın Araştırmaları Koordinatörü Zeynep Banu Dalaman'da organizasyona katılan isimler arasındaydı. 45 ülkeden 185 Müslüman kadın liderin katıldığı büyük organizasyon, New York Ground Zero Camii imamı Faysal'ın karısı New York'lu Daisy Khan tarafından organize edilmektedir. Keşmirli Daisy Khan, Müslüman kadınların hakları için mücadele eden hem kocasının sözcülüğünü hem de kurduğu kadın örgütünün yöneticiliğini yürüten bir aktivist.

WISE toplantısında Türkiye'den tasavvuf düşünürü Cemalnur Sargut, Mevlana'nın torunu Esin Çelebi, Cüneyd Zapsu'nun eşi Beyza Zapsu, AK Parti İstanbul İl Başkan Yardımcısı Ayşenur Bilgi Solak ve İstanbul Aydın Üniversitesi Kadın Araştırmaları Koordinatörü Zeynep Banu Dalaman katıldı.

4 gün süren toplantılar süresince Müslüman çoğunluklu ülkelerde kadın hareketleri değerlendirildi, tabanı temsil eden

Müslüman kadınların çalışmaları ve ilerleme faaliyetleri anlatıldı. Feminist bir hareket olarak kendini nitelendirmeyen WISE, kendisini feminizmin kadınlara kazandırdığı haklardan yararlanan ve feminizmin omuzları üzerinde yükselen bir kadın hareketi olarak tanımlamaktadır.

11 Eylül'den sonra katalizörü New York olan, fikri temelli Karagümrük'teki Cerrahi Tekkesi'ne kadar uzanan İmam Faysal'dan fetva alan, Batı normlarında, Türkiye'de Beyza Zapsu gibi kadınların camide karma namazda saf tutmasına kadar yansımaları olmuş ama feminizmde uzak kalma alışkanlığını sahiplenmiş, toplumun tepesine daha yakın bir Müslüman kadın hareketi WISE.

750 milyon Müslüman kadının yaşadığı dünyada, WISE kadınların Müslüman olarak haklarının korunması ve liderlik pozisyonunda daha aktif görev alabilmeleri için çalışmalar yapmaktadır. Bu hareket kadınlar için sosyal adalet sağlanması için dünyanın her yerinde kadınları organize etmektedir. Kadın sünneti, çocuk gelinler, camilerde kadının yeri, kadınlar için müftüye programı, şiddete karşı mücadele, çok eşlilik, kimsesiz çocukların evlat edinilmesinde kolaylık gibi konularda üyeleri bulunduğu ülkelerde toplumsal bilinci artırmaya çalışmaktadır. Kur'an'da bahsedildiği gibi ibadet kadın erkek ayrımı yapmadan Allah ile kul ararsınadır.

Dolayısıyla, Allah ve kitabı Kur'an erkeği kadından daha üstün kılmamaktadır, kadına da erkeğe de eşit mesafededir. İslam hukukunun temelini de oluşturan bu ilkeyi çevreleyen altı prensip bu anlamda WISE'in içinde kurulan şura konseyinin de temelini oluşturmaktadır: bu prensipler insan hayatının, aklının, sağlığının, haysiyetinin, dinin ve aile hayatının korunmasıdır. ◀

AÇLIK GEZEGENİ

21. Yüzyılda Küresel Gıda Kıtlığı

RUSSEL STICKLOR

20.yüzyılın henüz başlarında dünya nüfusu 2 milyara doğru ilerlemekteydi. Savaşların, soykırımların, hastalıkların ve açıkların etkisini bir yana bırakırsak, dünya nüfusu 1960'lı yıllarda 3 milyar iken, şimdilerde 7 milyara yaklaşıyor. 2050 itibarıyla dünyanın 2 milyar kişiye daha ev sahipliği yapması bekleniyor.

Paul Ehrlick'in 1968 yılında yayımladığı o şaheser kitabında sözünü ettiği "nüfus patlaması"nı henüz yaşamamış olabiliriz; ancak bu denli hızlı demografik değişimler, uluslararası camiayı hiç kuşku yok ki bi-

linmeyen sulara doğru sürüklüyor. Sınırlı düzeyde sulanabilir arazi ve yine bu arazileri sulamak için sınırlı düzeyde su var iken, her yıl 70 milyon kişiyi daha kervanına katan bir gezegenin nasıl doyurulacağı meselesi, 21.yüzyılın en ivedi sorunlarından biri olarak kendini dayatıyor.

Küresel düzeyde gıda güvenliğini sağlamak için yapılan girişimler; Sovyetler Birliği'ni, Çin'i, Kuzey Kore'yi, Etiyopya'yı ve son yüzyılda dünyanın diğer birçok köşesini yerle bir eden açlıkları önleme arzusunun ötesine geçiyor. Keza, bugün yardım ve kalkınma örgütleri, haklı

olarak gıda güvensizliği sorunlarını, özellikle kalkınmakta olan dünyada ekonomik kalkınma / kamu sağlığı / siyasi istikrar meseleleriyle bağlantılı olarak yorumluyor. Uluslararası camiada düzeni sağlamak ve önümüzdeki yıllarda yeni başarısız devletlerin ortaya çıkmasını önlemek için, Sahra-altı Afrikası'nda, Orta Doğu'da ve Güney ve Doğu Asya'da hızla artan nüfusu beslemenin daha yenilikçi yollarının bulunması önem arz ediyor.

NÜFUS ARTIŞI, GIDA GÜVENSİZLİĞİ VE DEVLETLERİN İSTIKRARSIZLIĞI

Yüzyıllar boyu gıda güvenliği ve siyasi istikrar yakından ilintili iki kavram olageldi: halkınızı iyi beslerseniz, koltuğunuzu kaybetmenize neden olacak gerekçelerden birini yok etmiş olursunuz. Öte yandan eğer vatandaşlar açlık çekerlerse ve temel gıdaları satın alacak paraları olmazsa, başınıza her şey gelebilir. İşte bu yüzden tarih boyunca gıda kıtlıkları birçok devrim fitilini de ateşleyen etmen olageldi. Bu yılın başında, "Arap Baharı" olarak bilinen ve Kuzey Afrika ile Orta Doğu'yu kasıp kavuran siyasi ayaklanmaların ardında, halkı harekete geçiren etmenlerden biri de gıda fiyatlarındaki artışlar olmuştu. Bölgedeki bazı otokratik rejimler devrilirken, dünya üzerindeki diğer hükümetler bu durumdan ders çıkarmışlar; Kuveyt 'ten Çin'e tüm siyaset yapıcılar ülkelerindeki gıda piyasalarına derhal müdahale edip, temel gıda maddelerinin fiyatının halkın alım gücüne

uygun olmasını sağlamışlardı.

Demografik değişim ve gıda güvensizliği, devlet kurumlarına zarar vermeye ve gıdayla ilintili ayaklanmaları uzakta tutmaları için (özellikle Asya ve Afrika'daki) hükümetler üzerinde baskı kurmaya devam edecek. Yirmi yıl içinde Hindistan nüfusunun Çin'i geride bırakarak dünyanın en kalabalık milleti haline gelmesi bekleniyor. Ve bu iki ülkenin nüfusunun toplamı, büyük olasılıkla yüzyıl ortasında 3 milyara ulaşacak. Yeni Delhi ve Pekin, Latin Amerika ve Afrika'dan tarım arazisi satın almaya çalışıyor; böylelikle ihracat odaklı "mega çiftlikler"de yetiştirilen mısır, buğday ve diğer temel gıda maddeleri sayesinde, ülkelerindeki gıda güvensizliğinin yok olmasını umuyor.

Ancak, Asya'nın iki "ağır topu" 21.yüzyıldaki gıda güvensizliğine dair tartışmalar üzerinde ağırlıklarını koyarken, en büyük güvensizlikle de Afrika yüzleşmek zorunda kalıyor. Birleşmiş Milletler'in bu yılın başında yayımladığı bir rapora göre, 2100 yılında dünya nüfusu 10 milyara ulaşabilir ve bunun nedenlerinden en önemlisi de, Sahra-altı Afrikası'ndaki nüfus artışı olabilir. Nijerya, Tanzanya, Somali ve Etiyopya gibi ülkelerde artan nüfus, kıtanın önümüzdeki yüz yıl içinde %300 oranında büyümesi gibi bir sonuç doğuracak. Böylelikle, halihazırda 1 milyarlık nüfus, o tarihte 3,5 milyara doğru tırmanmış olacak. Daha şimdiden açlık ve ciddi gıda kıtlıklarıyla sürekli olarak karşılaşan bir bölgede, Afrika hükümetlerinin giderek büyüyen nüfuslarını nasıl doyurabilecekleri, bir yandan da sosyal ve siyasi istikrarını nasıl sağlayacakları bir soru işareti olarak duruyor.

21. YÜZYIL SORUNLARINA 20.YÜZYIL ÇÖZÜMLERİ

Hızlı demografik değişim ve artan gıda güvensizliğinin insan güvenliği üzerindeki etkileri, hem yerel hem de uluslararası düzeyler açısından daha da büyük olabilir. Sosyal ve siyasi ayaklanmaları tetiklemesinin yanı sıra, gıda kıtlığı, çok daha geniş kapsamlı güvenlik dinamikleriyle bağlantılı. Üretim konusundaki açıklar, uluslararası ticareti sekteye uğratabilir; keza hükümetler fiyat denetimleri dayatıyorlar veya gıda ihracatlarını kısıtlıyorlar. Gıda kıtlığı, aynı zamanda çevre güvenliğini de tehlikeye atabilir; keza ormanlardaki ağaçlar, tarım arazilerine yer açmak için kesiliyorlar ve gübreler, toprağa ve yerel su kaynaklarına karışıyorlar. Dahası, temel gıda ürünlerine yetersiz erişim, kötü beslenmeden dolayı kamu sağlığı krizlerini hızlandırabilir. Kalkınmakta olan dünyanın büyük bölümünde zaten kırılgan konumdaki sağlık altyapısının üzerine bu sürecin getirdiği baskı da cabası...

En azından yarım yüzyıldır -reel veya hayali de olsa- kitleler gıda kıtlılıklarının hortlağı üzerimizde dolanıyor. 20.yüzyılda açlıktan ölen kişi sayısı on milyonlarla ölçülüyor. Bu, belki de birçok gözlemcinin insanlık için kasvetli bir gelecek öngörüsünde bulunması için iyi bir sebep olabilir. Ancak İkinci Dünya Savaşı ertesinde, Yeşil Devrim sayesinde "gıda felaketleri" olacağı şeklindeki kıyamet senaryoları bir süreliğine rafa kaldırıldı. 1950'ler ve

60'lar boyunca kalkınmakta olan dünyayı etkisi altına alan bu hareket, tarımdaki üretkenliği daha önce eşi görülmemiş düzeylere çıkardı. Bunun ardında yatan etmenler; yenilikçi tarımsal sulama sistemlerinin yanı sıra, -sürdürülebilir olmasa da- böcek ilaçları ve gübrelere yaygın şekilde kullanımı idi. Ardından, gelişmekte olan dünyadaki gıda güvenliğinin artırılması kapsamında, daha fazla büyük baş hayvan yetiştirmek yerine tarımsal üretkenliği artırma yoluna gidilmeye başlandı. Keza, hem insanlar hem de hayvanları beslemek için daha fazla temel gıdaya gereksinim duyuluyordu.

Yeşil Devrim sırasında uygulanan tarım politikaları, dünya çapında gıda tedarikini güçlendirmeye yönelik uluslararası çabalar üzerinde önemli etkiler doğurdu. 1950'li yıllardan itibaren çoktarafli kuruluşlar ve hükümetler, arazi kullanımında radikal bir değişime neden olan, iddialı kalkınma projelerini fonladılar. Örneğin sulamaya yönelik olarak su depoları güçlendirildi; yeni araziler açmak için ormanlar dümdüz edildi. Bu sırada böcek ilaçları ve gübrelere gibi kimyasallara olan artan bağımlılık, çiftçilerin arazilerinden her zamankinden daha fazla mahsul elde etmelerini sağladı.

İnatçı günlerdi onlar... Yeşil Devrim sonucunda da gıda üretiminin artması, gelişmekte olan dünyada yeni bir jenerasyonu besledi. Ancak bu hareketin inkar edilemez başarılarına karşın, yarım yüzyıl içinde Yeşil Devrim parıltısının büyük bölümünü yitirdi ve küresel gıda tedarikini güçlendirmek anlamında artık pek fazla bir işlevi kalmadığına inanıldı. Keza tüm bu girişimlerin dünyanın doğal çevresine olumsuz bir etkide bulunduğu anlaşıldı. Örneğin, mahsul rotasyonu gibi bir uygulamanın olmadığı ve yoğun olarak işlenen çiftliklerde, toprak erozyonu sık rastlanırdı bir durum haline geldi. Bu da mahsul veriminde bir azalmaya yol açtı. Yüzey ve yeraltı sularına kimyasalların karışması, Yeşil Devrim'in bize bir mirasıdır.

Benzer bir ekolojik bozulma döngüsüne yol açabilecek politikaları uygulamaya veya bu yöndeki projeleri finanse etmeye hevesli birkaç devlet veya yardım grubu karşısında, Ehrlich, Paul Kennedy ve 20.yüzyılın diğer önemli düşün ve siyaset adamlarının ortaya attığı soru yeniden gündeme geldi: Bir yandan çevresel, siyasi ve ekonomik bir istikrarı sürdürmeye çalışırken, diğer yandan giderek artan bir nüfusu beslemek ne mümkün? 21.yüzyıldaki gıda güvensizliğini ortadan kaldıracak türden teknolojik bir "ayar noktamız" var mı? Su kıtlığı ve enerji üretimi meselelerinin yanı sıra, gıda güvensizliğiyle nasıl başa çıkılacağı, uluslararası camianın bugün karşılaştığı en ivedi sorunlardan biri olarak karşımızda duruyor. Ve yanıtı henüz bulunamadı.

GENETİĞİ DEĞİŞTİRİLMİŞ MAHSULLERDE KURTULUŞU ARAMAK

Yeşil Devrim'in ortaya çıkışına eşlik eden heyecan, bir anlamda, genetiği değiştirilmiş mahsullerin de artan şekilde rağbet gör-

mesine yol açtı. İnsanlığın çevre felaketlerinden kurtulmasının en iyi yolunun teknolojik yenilikçilikten geçtiği fikrine dayanan genetiği değiştirilmiş mahsuller, birkaç açıdan rağbet görmekteydi. Örneğin, birçok tohum cinsinin değişen iklime adapte olduğu kanıtlanmıştı. Giderek su sıkıntısı çeken bir dünya açısından belki de en önemlisi ise; bazı yağlı tohum ve mısır cinslerinin sellere dirençli olarak geliştirilmiş olmasıydı. Böylelikle, tarım alanında faaliyet gösteren birçok uluslararası şirket ve uluslararası camiadaki bazı politika-yapıcılar, genetiği değiştirilmiş mahsulleri, gıda kıtlığı endişelerini yok etmenin bir çözümü olarak gördüler.

Ancak, genetiği değiştirilmiş gıdalar gelişen ve gelişmiş ülkelerin bazılarında rağbet görürken, bazı ülkelerde de ciddi bir dirençle karşılaştı. Tarımın başlıca geçim kaynağı olduğu bazı küçük ölçekli çiftçilerin bakış açısıyla, arazilerine genetiği değiştirilmiş tohumlar ekilmesine izin vermek pek kolay alınabilecek bir karar değildi; keza bazı durumlarda böcek ilacı kullanımı gerekiyordu. Ayrıca, bazı çiftçiler de, işlerine başka şirketlerin karışmasından endişe ediyorlardı. Genetiği değiştirilmiş tohumların satımında dünya çapında bir lider olan Monsanto, bu korkuların yok edilmesine pek yardımcı olmadı; daha ziyade, tohumlarla ilgili patent davaları açarak çiftçilerin başını ağrıtmaya yolunu seçti. Şirketin, genetiği değiştirilmiş ve telif haklarını aldıkları tohumların kazara bulaştığı yan arazileri de kendi yasal mülkü olarak

değerlendiren tartışmalı yasal girişimleri oldu.

Endişeler bununla da sınırlı değil. Arazilerinden kovulmaktan korkan çiftçilerin endişelerine ve kendi sınırları içinde dükkanlar açan güçlü çokuluslu şirketlerden kaygılanan hükümetlerin muhalefetine ek olarak, genetiği değiştirilmiş organizmalara ilişkin teknoloji, çevre üzerinde de endişe verici sorunları gündeme taşıyor; keza tohumların ekosistem üzerindeki etkisi, genellikle göz ardı ediliyor. Benzer şekilde, genetiği değiştirilmiş mahsul tüketmenin insan sağlığı üzerindeki potansiyel zararlı etkileri devam ediyor. Geçtiğimiz sene Zimbabwe hükümeti, yabancı devletlerin ülkedeki ciddi gıda kıtlığını ortadan kaldırmak üzere yaptığı ve içinde genetiği değiştirilmiş mısırların bulunduğu yardımları elinin tersiyle itti. Bu davranış anormal bir durum olarak gözükse de, uluslararası kalkınma camiası şunun kesinlikle ayırımına vardı ki, gıda yardımına ihtiyacı olan birçok ülke, genetiği değiştirilmiş mahsul ithalatından tir tir titriyor.

Şu noktada adil olmak gerek: genetiği değiştirilmiş mahsuller, önümüzdeki on yıllarda gıda güvensizliğini azaltmada mütevazı bir rol oynamayı sürdürebilir. Bu teknolojinin en umut verici unsuru ise, kurak koşullara dirençli tohumların geliştirilmesinde yatıyor. Böylelikle, iklim değişikliğiyle bağlantılı mevsimsel yağış değişimleri karşısında önemli bir katma değer sağlanabilir. Ancak, genetiği değiştirilmiş mahsullerin piyasaya sürülmesi karşısında oldukça hassas olunması gerekiyor. Genetiği değiştirilmiş mahsullere aşırı bir bağımlılık, sosyal ayaklanmaları tehdit edebilir. Keza, bunun sonucunda gelir düzeyi düşer veya küçük ölçekli çiftçiler açısından iş kaybı doğar.

PEKİ YA DENİZLER?

Bu zamana değin, gıda güvensizliğini yok etmek için ortaya konan uluslararası ve ulusal çabaların büyük bölümü, çiftlik hayvanı sayısını artırmak yerine zirai üretkenliği güçlendirmeye odaklandı. Ancak, yoğunlaştırılmış akuakültür yoluyla dünya üzerindeki balık stoklarının artırılması, Asya kıyılarında ve diğer bölgelerde artan nüfusun besin ihtiyaçlarını karşılamada önemli bir rol oynayabilir.

Hızla büyüyen bir besin üretim sektörü olarak akuakültür, balık, deniz yosunu ve insan tüketimine yönelik diğer deniz canlılarının yetiştiriciliğini ve hasadını içeriyor. 1970'li yıllarda akuakültür, ağırlık başına toplam üretim anlamında tüm gıda tedariklerinin %4'ünden azını sağlamaktaydı. 2004 itibarıyla BM Gıda ve Tarım Örgütü verilerine göre söz konusu rakamın %32'nin üzerine çıkması ise, yeryüzünde denizlerde yetişen balıkların sayısındaki hızlı azalış karşısında akuakültürün güçlenme potansiyeli barındırdığını gösteriyor. Bugün sektör Çin'in egemenliği altında. Çin, dünya çapında akuakültür ile yetiştirilen tüm deniz canlılarının yaklaşık üçte ikisini üretiyor.

Dünya üzerinde balıkçılık faaliyetleri aşırı avlanma, kirlilik ve okyanusların asitlenmesinden etkilenmeye devam ederken,

akuakültür, sürekli bir büyüme deneyimlemeye hazır görünüyor. Sektör, dış yardım için cazip bir hedef olabilir; keza akuakültürün geliştirilmesi, balıkçılık faaliyetleri üzerindeki baskının hafifletilmesi ve geleneksel beslenme biçimi balık temelli olan bu bölgelerin gıda güvenliğinin artırılmasına yardımcı oluyor. Sektör en çok Asya'da yerleşik iken, dünya üzerinde yaklaşık 3 milyar kişi, 60 mil uzunluğundaki bir sınır hattında yaşıyorlar. İşte bu nedenden ötürü, akuakültür, Afrika ve Latin Amerika'daki kıyı bölgelerinin yerel gıda güvenliğini güçlendirmenin önemli bir aracı olarak ortaya çıkabilir. Bununla birlikte, akuakültürün sınır bölgelerin ve içsuların ekosistemine olası etkilerine dair endişeler göz önüne alındığında, bu tür operasyonların, çevresel olarak duyarlı bir şekilde gerçekleştirilmeleri gerekiyor. Bu zamana dek bazı hükümetler, balıkçılık faaliyetlerinin boyutu ve nerelerde gerçekleştirileceği konusunda denetimler kurarak akuakültür kirlenmesini engellemek üzere adımlar attılar.

KENTLERİ EKİP BİÇMEK

Gıda güvensizliğini ortadan kaldırmak için çok daha yenilikçi bir yaklaşım, hiç beklenmedik bir yerde ortaya çıkıyor: kentsel alanlar. Önümüzdeki 40 yılın demografik tahminlerine göre, kalkınmakta olan ülkelerdeki hızlı kentleşme devam edecek. Özellikle de Asya ve Sahra-altı Afrikası'nda. Bugün dünya nüfusunun yaklaşık yarısı kentlerde yaşarken, -BM öngörülerine göre- takvimler 2050'yi gösterdiğinde söz konusu oranın %65'e yükselmesi bekleniyor.

Küresel gıda güvensizliği meseleleri, bir süre daha dünya üzerindeki kırsal alanlarda yoğunlaşacağı benziyor. Ancak kentlerin eşi benzeri görülmemiş şekilde büyümesi sonucu, gıda üretim ihtiyaçlarına dair ortaya konan çözüm ve yaklaşımlarda bir değişikliğe gidilmesi gerekebilir. Kentlerdeki çiftliklere bir bakın. Yeni Delhi'den Nairobi'ye dek, küçük çaplı bahçeler, seralar ve çiftlikler, kent manzarasının olağan bir unsuru haline aldı. Böylelikle sadece yerel düzeydeki geçim olanakları desteklenmekle kalmıyor; aynı zamanda hızla yayılan megakentlerin çevresine adeta sağlık kazandırıyor.

Geri dönüştürülmüş lastiklerden yük konteynırlarına, kargo gemilerine dek kentlerdeki çiftlikler, artan nüfusu beslemeye ve kentlerdeki ekolojik ayakizini azaltmaya yardımcı oluyor. Böylelikle araziler yeniden ortaya çıkıyor; atıklar azaltılıyor; sulama için geri dönüştürülmüş atık su kullanılarak su etkinliği güçlendiriliyor. Bu tür operasyonlarda daha şimdiden dünyanın gıda tedarikinin %15'inden fazlası sağlanıyor.

Uzun zamandır Asya kentlerinde uygulanan kentsel tarım, şimdilerde Afrika kıtasına da yayılıyor. Afrika'daki kentlerin toplamının her yıl kırsaldan yaklaşık 14 milyon göç aldığı düşünüldüğünde, politika yapımcıların bu yöndeki uygulamaları teşvik etmesi akıllıca olacaktır. Keza, bu tür çiftlikler, yerel düzeyde oldukça önemli bir gıda güvenliği sağlarlar. Dahası, çiftlikler aynı zamanda

gıda kullanımının etkinliğini artırır. Tüketici ile üretici arasındaki mesafenin az olması dolayısıyla, transit sırasında fazla bir gıda kaybı olmaz. Uganda, Güney Afrika, Demokratik Kongo Cumhuriyeti ve Senegal, bu trendin “tuttuğu” ülkelerden sadece birkaçı...

SAĞDUYUNUN GEREĞİ OLAN ÇÖZÜM

Her ne kadar kentlerdeki çiftçilik çalışmaları kazan-kazan çözümlü gibi görünse de, böylelikle gıda üretimiyle ilgili meseleler belli bir dereceye dek giderilebilir. Daha öteye gidildiğinde, kırsal alanların küresel gıda güvenliğini iyileştirmede kendi ağırlıklarını taşımaları gerekecek. Ancak, ikinci bir Yeşil Devrim olmaz iken ve yakın gelecekte olması da öngörülmez iken, kırsaldaki çiftliklerin, yüzyıl sonunda 10 milyara ulaşmaya doğru ilerleyen dünya nüfusunun gıda taleplerini karşılaması ne mümkün?

Küresel düzeyde gıda güvenliğine dair mevcut tartışmanın büyük bölümü, gıda arzının nasıl güçlendirileceği noktasına odaklanmış halde. Ancak, gıda güvensizliğini yok etmenin çok daha basit ve etkin bir yolu daha olabilir. Özellikle de kırsal alanlarda... Bu yol; eski yöntem korumadır. 2011 yılında BM Gıda ve Tarım Örgütü'nün yayımladığı bir rapora göre, dünyanın yıllık gıda üretiminin üçte biri, ya “kaybediliyor”, ya da israf ediliyor. (Gıda kaybı ile kastedilen, piyasaya erişmeden önce bozulan ürünlerdir. Gıda israfı ise, özellikle kalkınmış ülkelerde, yenilebilir gıdaların çöpe atılması anlamına geliyor.) Bu verimsizliğe yol açan nedenler çok fazla. Endüstriyelmiş ülkelerin geliştirmekte olan ülkelerdeki taşımacılık altyapısına fazla yatırım yapmaması, bunun sonucunda da piyasaya ulaşmadan önce ürünün bozulması, bu nedenlerden sadece biri.

Sahra-altı Afrikası'nda, Orta Doğu genelinde ve Asya'da altyapı yoksunu ülkelerin yollarının iyileştirilmesi için uluslararası yardım ve kalkınma fonu sağlanması, gıda kullanımındaki bu israfı önlemenin yollarından biri olabilir. Yardımı alacak ülkeler açısından, ulaştırma ağlarının iyileştirilmesi sonucunda, gıda kaybı azalacak ve yerel düzeydeki gıda güvenliği artırılabilecek. Çiftçiler açısından ise taşımacılık maliyetleri azalacak ve çiftçiler üretimlerinden çok daha fazla kar elde etmeye başlayacaklar. Dahası, altyapının iyileştirilmesi sonucunda bu ülkelerdeki ekonomik modernizasyonun yolu açılacak; gıda dışı malların hareketi kolaylaştırılacak.

Öte yandan, donör ülkeler ve yardım kuruluşları açısından, taşımacılık sektörünün gelişimi için kalkınma yardımı sağlamak, farklı bir müdahale şeklidir; keza bu şekilde birçok alanda uzun dönemli yararlar sağlanabilir: kamu sağlığının iyileştirilmesinden kırsal düzeyde ekonomik kalkınmaya dek... Devlet istikrarı açısından bakıldığında ise, bu sektörlerde kaydedilen ilerleme, çatışmalara açık ve gıda açısından güvensiz ülkelerin “başarısız devlet” kategorisine gerileme olasılığını azaltır; dolayısıyla bu ülkelerin uluslararası güvenlik açısından potansiyel bir tehdit kaynağı olmaları ihtimalini uzaklaştırır.

‘Yama’ya benzer bir yaklaşım

Bugün küresel gıda güvenliğini güçlendirmeye yönelik politika tartışmaları, 21.yüzyıl sonuna dair demografik gerçeklik öngörülerini misali bir kenara atılmamalı. Son birkaç aydır Somali'den gelen açlık fotoğraflarının da açıkça ortaya koyduğu gibi, gıda kıtlılıkları, her nerede olursa olsun felaket düzeylere varan insani maliyetleri de beraberinde getiriyor. Bölgede yıllardır görülen en kötü kriz olarak değerlendirilen son açlık krizi sonucunda 10 milyon üzerinde kişi açlık sınırına dayandı. Kriz bu günlerde komşu Etiyopya, Uganda ve Kenya'yı da etkilemek üzere. Tüm bunlar gösterdi ki, gıda kıtlığı ile ilgili meseleler, ulusal sınır tanımıyor.

Giderek daha kalabalık ve birbiriyle bağlantılı bir hal alan bir dünyada, gıda güvenliğini yeterli düzeyde sağlamada en ufak bir hataya yer yok. Doğu Afrika ve başka yerlerde açıkça görüldüğü gibi, gıda kıtlılıkları sosyal ve siyasi istikrarsızlıkları kamçılayabilir. Kalkınma yardımı veren toplulukların, dünyanın gıda güvenliğini güçlendirecek yenilikçi yollar araştırmaları gerekiyor. Bu konuda kimsenin elinde sihirli bir değnek yok. Ancak, artan akuakültür, kentlerdeki çiftçilik çalışmalarının yaygınlaştırılması, gıda kullanımında etkinliğe çok daha fazla odaklanılır hale gelmesi ve genetiği değiştirilmiş ekinlerin daha “düşünceli” şekilde kullanımı her birlikte düşünüldüğünde, dayanıklılığımızı güçlendiren etkiler doğurur. Son kertede, yerel, bölgesel ve uluslararası düzeydeki çatışmaları tetikleyen başka etmenler her zaman baki kalacaktır; ancak gıda güvensizliğini azaltmak için sözü edilen adımları atmak, en azından önümüzdeki dönemde potansiyel çatışma tetikleyicilerinden en azından birini güvenli bir şekilde atlatmamıza yardımcı olabilir.

Russell Sticklor, Washington-merkezli Woodrow Wilson Uluslararası Merkezi'nde Gıda Değişimi ve Güvenlik Programı'nda danışmandır.

Kaynak: <http://www.worldpoliticsreview.com/articles/9707/the-hungry-planet-global-food-scarcity-in-the-21st-century>

PIERRE LOTİ

İstanbul'a hayran olan Pierre Loti, kendisini her zaman Türk dostu olarak nitelendirdi. Pierre Loti, Fransız bir yazar, asıl adı Louis Marie Julien Viaud. Pierre Loti ismini ona kimin verdiği hakkında birden fazla bilgi var. Kimi kaynaklarda öğrencilik yıllarında, kimi kaynaklarda ise 1867 yılında yaptığı okyanusya seferi sırasında Tahitili yerliler tarafından verildiği söylenir. Loti, Pasifikte yetişen bir çiçek ismidir. Pierre Loti 1850 yılında Fransa Rochefort'ta doğdu. Ölümü ise 1923'te Hendaye'de gerçekleşti. Protestan ve soylu bir aileden gelmektedir. Deniz subayı olarak savaş gemilerinde çalışmıştır. 1891 yılında Fransız Akademisi üyesi olmuştur. İstanbul'a birkaç kere gelip, kendisine büyük bir şöhret sağlayan Aziyade romanını Hasköy'de kiraladığı bir evde 1879'da İstanbul'da yazmıştır. Eserinde, hayalinde kurduğu Aziyade adlı bir çerkez kızını anlatmaktadır. İstanbul Divanyolu'nda kaldığı eve, evin bulunduğu sokağa ve Eyüp Kabristanı civarında bulunan tepedeki kahveye sevenleri tarafından Pierre Loti ismi verildi. Bir deniz subayı olarak romanlarında konu ettiği yabancı kültürünü pek çok yer gezerek tanıma fırsatını buldu. Bu yolculuklarında edindiği deneyimlerini ve gözlemlerini daha sonra kitaplarına yansıttı. İzlenimci bir yazar olan Pierre Loti'nin oldukça yalın bir dili vardı. Derin bir umutsuzluğa dile getiren yapıtlarında aşkın yanı sıra ölüm duygusu da geniş yer alıyordu. Bütün bu umutsuzlukla birlikte içinde duyduğu insanlığa karşı şefkat ve acıma duygusunu yapıtlarına yansıttı. 1913 yılında yazdığı La Turquie Agonisante (Can Çekişen Türkiye) kitabıyla Batı politikalarını eleştiren Loti aynı yıl devlet konuğu olarak Türkiye'ye geldiği zaman, Tophane Rihtımı'nda büyük bir törenle karşılanarak Sultan Reşat tarafından sarayda ağırlandı. Balkan Savaşları'da, I.Dünya Savaşı'nda ve sonrasında Anadolu işgalinde

Avrupa'ya karşı hep Türkler'i savundu. Milli Mücadele döneminde Anadolu'daki direnişe destek vermesi ve kendi ülkesi olan işgalci Fransa'yı ağır bir dille eleştirmesiyle Loti, Türk halkının sempatisini kazandı. Ancak kimi aydınlar onu gerçekten bir Türk dostu olarak görürken, kimileri ise Osmanlı'nın zayıf ve geri kalmış halini acıyarak sevdiğine inanıyorlardı. Pierre Loti bir yazısında ise şöyle bahsetmektedir: "Türk, asiller asilidir. Sun'i olmayan bu pek gösterişli ve yüksek asalet; ona Allah'ın hediyesidir. Sadelik içinde ihtişamı, sükunet içinde belagati, durgunluk içinde duygulu bir hayatıyla kibar hakikatleri aksettiren yegane millet Türklerdir. Şark, hülya ve efsaneler alemidir. Türk; o rengarenk alemin gözü, ışığı, dili ve yaşayan hakikatidir. Türk'ü anlamamak için tarihe gözü kapamak gerekir. Haksız hücumlar ve pespaye iftiralar önünde Türk'ün vekarı, hiç şüphe yok ki "kör"lere acıdıklarındandır. Bu asil davranış, o zelil iftiralara ne belîğ bir cevap oluyor!.." <

*Her şeye herkese kızdığım bir gece
Bir ağacın altında ağlıyordum
Tütün kokuyordu ellerim
Bilsemde bu kokuyu sevmediğini
Tüm benliğimi sarmıştı hayalin*

*Acılara şahit olmuş bu koca çınarın altında
Seni düşünmekten özlemekten yorgundum
Uyumak istiyordum birazcık seninle uyumak
Dualar ederek yıldızımı soluksuz seyrederken
Kapandı gözlerim derya ya daldım ansızın,
Elinde bir kılıçla Albay Pier Loti'yi gördüm*

*Sana dün bir tepeden baktım aziz İstanbul!
Görmedim gezmediğim, sevmediğim hiçbir yer.
Ömrüm oldukça, gönül tahtıma keyfince kurul!
Sade bir semtini sevmek bile bir ömre değer.
Nice revnaklı şehirler görülür dünyada,
Lakin efsunlu güzellikleri sensin yaratan.
Yaşamıştır derim, en hoş ve uzun rü'yada
Sende çok yıl yaşayan, sende ölen, sende yatan.*

Yahya Kemal BEYATLI

*Çok sinirliydi onu böyle okumamıştım
Hani bu adam duygusaldı bu sinirde ne
Demekten kendimi alamadığım vakit
Ne yaptığı sanıyorsun sen diye bağırmaya başladı,*

*Çok şaşırmıştım hiç bir şey anlayamadım
Konuşmak istedim sus konuşma takip et dedi
Gözlerime inanamıyordum müthiş bir tepede*

*Yaşadıklarını yavaşça anlatmaya başladı
Fransızlar tarafından nasıl afaroz edildiğini
Çok sevdiği Aziya'desini, uğruna yazdığı romanı
Farkettim benden saklasada dolmuştu gözleri
O an bir çay söyledi teşekkür ederim sevmem
Nazikçe kahve dedi onuda sevmem deyince
Emir veriyorum dedi kaşlarını çatarak,*

*Bir denizci den emir aldırıyor du bu aşk bana
Emrederseniz dedim sessizce boynu bükük
Üzülme al gel onu buraya dediğinde
İmkansiz siz onu tanıımıyorsunuz gelmez dedim
Askerlikte yabancı olduğum bıyıklarının altından güldü
Sen dağlara sevdalı yiğit öz gönlünü anlat kendini
Sol memenin altındaki sese kulak ver dediğinde
Bu rüya ile umutlarım bir kez daha hortladı...*

Alper KARAKOÇ

'Kadın ve Girişimcilik' paneline büyük ilgi

Altın Portakal heyecanı yoğun yağışa rağmen eksilmeden devam ederken, festivalin bu yılki ana teması çerçevesinde şehrin dört bir yanında kadın konulu paneller düzenleniyor. Paneller çok sayıda kadının desteğini alırken, erkekler tarafından da ilgiyle dinleniyor. 48. Altın Portakal Film Festivali kapsamında Akdeniz Girişimci İş Kadınları Derneği (AGİDER) ve İstanbul Aydın Üniversitesi işbirliğiyle Dedeman Otel'de "Kadın ve Girişimcilik" paneli düzenlendi. "Girişimcilik Ekseninde Kadının Özgürlük Alanına Bakışı" ve "Erkek Egemen Toplumda Kadının Sosyal Statüsünün Biçimleniş Öyküsü" başlıkları çerçevesinde gerçekleştirilen panele ilgi büyük oldu. Çoğunluğu kadınlardan oluşan kalabalık bir grubun ilgiyle izlediği panelin "Girişimcilik Ekseninde Kadının Özgürlük Alanına Bakışı" başlıklı ilk oturumuna İstanbul Aydın Üniversitesi Kadın Araştırmaları Koordinatörü Zeynep Banu Dalaman, Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu – Belçika İş Konseyi Başkanı Pınar Eczacıbaşı, Akan Mimarlık Kurucu Ortağı – Türk Kültür Kurulu Kurucu Başkanı Tanju Verda Akan, Akdeniz Girişimci İş Kadınları Derneği Başkan Yardımcısı Dr. Figen Sayın, Elmacıoğlu Tekstil Yönetim Kurulu Başkanı – Kayseri Sanayi Odası Meclis Üyesi Sema Elmacıoğlu konuşmacı olarak katılırken; "Erkek Egemen Toplumda Kadının Sosyal Statüsünün Biçimleniş Öyküsü" başlıklı ikinci oturumda ise Arı Grubu Başkanı – Avukat Ural Aküzüm, CNN Türk Editörü Ahu Özyurt, Eski Devlet Bakanı – CHP Parti Meclisi Üyesi Önay Alpago ve oyuncu – marka yöneticisi Eysan Özhim birer konuşma yaptı. Panele konuşmacı olarak katılan girişimci kadınlar, toplumda erkek egemen görüşlerden, kadınların iş yaşamındaki güçlüklerinden, cinsiyetten kaynaklanan engellerden, iş yaşamı dışında toplumsal statü olarak bulunduğu konumdan, bu konumun nasıl şekillendiğinden, aile içi şiddetten, şiddet oranlarından, medyanın kadına, şiddete yaklaşımından ve bu olumsuzluklara karşı neler yapılabileceğinden bahsetti. Panelistler, kadının toplumsal ve ekonomik konumunu ortaya koyan araştırmalara değindi.

Düzenlenen bu panelin amacının, kadınların girişimciliğini çok daha anlamlı noktalara taşımak olduğunu belirten AGİDER Başkan Yardımcısı Dr. Figen Sayın, "Girişimcilikte başarılı olmak için sivil toplum örgütleri, yerel yönetimler, siyasetçiler, üniversiteler gibi iletişimde olunması gereken kuruluşlar

var. Panel, bu alandaki insanların bir araya geldiği bir platform olduğu için çok anlamlı. Derneğimiz adına, panelin gerçekleşmesine büyük destek veren Antalya Büyükşehir Belediyesi'ne teşekkürlerimizi sunuyoruz" dedi.

Panelde, Antalya Büyükşehir Belediye Başkanı Prof. Dr. Mustafa Akaydın'ın danışmanı Emrah Kaya da söz aldı. Başkan'ın selamlarını ileten Kaya, Antalya Meslek Edindirme Kursları'nda AGİDER'in desteğiyle girişimcilik programının olmasını önerdi. Panel, AGİDER'in aracılığıyla mesleki eğitim alan kadınlara sertifikalarının verilmesi ve ardından İstanbul Aydın Üniversitesi Mütevelli Heyet Başkanı Dr. Mustafa Aydın'ın panel konuşmacılarına verilmek üzere gönderdiği plaketlerin sunumuyla sona erdi.

PANELDE GÜLDÜREN SÜRPRİZİ!

Geçtiğimiz aylarda İstanbul Cihangir'de 'köylü kadını' kılığına bürünüp gezen ve 'güzel kadın' rollerinden farklı rollere de bürünebileceğini gösteren oyuncu ve marka yöneticisi Eşyan Özhim, 'Kadın ve Girişimcilik' paneline 'şiddet gören köylü kadını Hatice' kılığında geldi. Magazin basını tarafından özel hayatına yapılan müdahaleden rahatsız olduğunu dile getirmek ve şiddeti protesto ettiğini göstermek amacıyla bu kılıkta geldiğini belirten Özhim, görünümüyle izleyenlerin yüzünü güldürdü.

DÜNYADA "KADIN" RAKAMLARI

İstanbul Aydın Üniversitesi Kadın Araştırmaları Koordinatörü Zeynep Banu Dalaman, kadınlara verdiği destek nedeniyle Antalya Büyükşehir Belediye Başkanı Prof. Dr. Mustafa Akaydın'a teşekkür ederek başladığı konuşmasında, bazı istatistiksel bilgiler verdi. Dalaman şunları söyledi: "Yapılan araştırmalara göre dünyada 190 devlet başkanı bulunuyor ve bunların sadece 9'u kadın. Ülkelerin parlamentolarının ise sadece yüzde 13'ü kadınlardan oluşuyor. Kurumsal sektörde yönetici konumundaki (CEO) kadınların sayısı yüzde 15-16 iken, sivil toplum kuruluşlarında yüzde 20 oranında. ABD'de yapılan araştırmada çıkan sonuçlara göre ise erkek CEO'ların üçte ikisi çocuk sahibiyken, kadınların oranı üçte bir." ◀

Mavide Biriken Mutluluk

YÖK Denetleme Kurulu Uzmanı Sayın Setenay UÇAR'ın da (ortada sağda) katıldığı engelli sandalyelerinin teslim törenine Esenler Belediyesi Çevre Koruma Müdürü (ortada solda) de iştirak ettiler.

İstanbul Aydın Üniversitesi, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Uygulama ve Araştırma Merkezi tarafından, 2010-2011 Eğitim ve Öğretim döneminde, sosyal sorumluluk anlayışıyla düzenlenen “mavi kapak” projesinde ilk kazanımlar paylaşıldı.

Merkez Üyesi Öğr. Gör. Nurdan ERBİR'in koordinatörlüğünde birçok öğretim görevlisinin özverili çalışmaları ile üniversitemizin değerli öğrencileri tarafından toplanan mavi kapaklarla, Esenler Belediyesi ile irtibata geçildi. Yapılan özverili çalışmaların sonucunda edinilen 6 adet tekerlekli sandalye, ihtiyaç sahibi olan engelli vatandaşlarımıza kazandırıldı. YÖK Denetleme Kurulu Uzmanı Sayın Setenay UÇAR'ın da katıldığı engelli sandalyelerinin teslim törenine Esenler Belediyesi Çevre Koruma Müdürü de iştirak ettiler.

Cumhuriyetimizin emanet edildiği gençlerin bir kısmını oluşturan İstanbul Aydın Üniversite'liler, 2011-2012 Eğitim ve Öğretim döneminde de engelli vatandaşlarımıza destek olmak amacıyla mavi kapak projesini devam ettirme sözü aldılar. Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Uygulama ve Araştırma Merkezi, “Mavi Kapak Projesine” benzer sosyal sorumluluk projelerini başlattı. Merkez tarafından; toplum içine dâhil olması gereken vatandaşlarımıza yönelik duyarlılığın artması ve toplumun katkıda bulunması için hedefler oluşturuldu. ◀

Paralar Nereye Gitti?

Küresel mali krizin derininde yatan sebepler

Planlı süreç sonunda artan enflasyon, tıpkı gece evinize gizlice giren bir hırsız misali satın alma gücünüzün değerini çalıyor. Tüm bu kişiler, Amerikan halkına ve diğerlerine yaptıkları, kendi emeklerini ellerinden çaldıkları için “hırsız” olarak tanımlanabilirler.

Paranın efendileri ve politikacılar tarafından yüzyıllardır kullanılan bu tüyo, halk tarafından pek anlaşılmaz ve çoğu da, bunun nasıl işlediğini ve nihai sonuçlarını idrak etmez. Tüm bunlar ise, ilave bir borç yaratır. Bu trendi, bir yarış halinde bulunan diğer ülkelerin merkez bankaları da izler. Sonuç itibariyle tüm milletler borçlarını ödeyemezler ve temerrüde düşerler.

BOB CHAPMAN

Her meslek sahibinin piyasaları, finansı ve ekonomiyi analiz etme yöntemi kendine özgüdür. Çok az bir kesim sosyal ve politik meselelerin yönelimine göre, bunu iyi bir şekilde analiz ederken; geriye kalan %97’lik bölüm, zamanının yarısı ila üçte ikisini boşa harcarlar. Bu ise, pek iyi bir şey değildir. Peki neden? Cevap oldukça açık: yeterince tarih dersi almadılar da ondan...

Kimilerine göre, Avrupa’daki kriz, bugün yaşadığımız sorunların kökeninde yer alıyor. Bu, kuşkusuz bugünkü sorunlarımızın güçlü ve ayrılmaz bir parçası; ancak tek sebebi değil. Üç yıl önce Federal Rezerv tarafından mali balon yaratıldı. “Dot-com” patlaması yaşadık; oysa önüne geçilebilirdi. Yapmaları gereken tek şey, zorunlu teminat miktarlarını geçici olarak %50 ila 60 arasında yükseltmekti. Mart 2000 ortasındaki çöküşün ardından, sistemleri tasfiye etmek yerine bir karar verdiler. Tıpkı 1990-92 arasında yapmaları gerektiği gibi... Dolayısıyla, gayrimenkul alanında bir başka balon yaratıldılar. O dönemden beri bu balonun etkilerinden ve 2000’lerden beri yaşanan diğer duraksama sorunlarından kurtulmaya çabalyorlar.

Bu yaşananlardan kısmen Avrupa’yı suçlayabilirsiniz; ancak bu suçlama, Bank of England, Avrupa Merkez Bankası ve bu bankaları idare eden kişilerle ilgilidir. İngiltere’de, Avrupa’da ve

ABD’de, perde ardından iş dünyasını, finans çevresini ve ekonomiyi kontrol edenler, dünya hükümetini kurmak için üstlerine düşen rolü oynadılar. Bunu eğer tarihsel bir perspektiften algılar ve kabul ederseniz, gerçekten neler olup bittiğini anlarsınız.

Avrupa bankaları, finansman kaynakları için mücadele halindedir; krediler ise iyice kuruyup bitmiş durumda. İşte, 2008 yılında olan da tam olarak buydu. Sonuçta, Avrupa’yı bir felaket bekliyor. Avrupa, en sonunda, tüm bunların “borç” ile ilgili olduğunu anlıyor. Sosyalistler bu durumdan kurtulmak, hiç olmamış gibi ortadan sıvışmak istiyorlar. Borçlar ve kredi temerrüt takası, günün sonunda her şeyi belirleyecek.

12 yıl önce Maastricht Antlaşması’nın imzalandığı günlere geri dönmek isteyen ise pek yok. Buradaki kilit taş; GSYİH’nın %3’ünden fazla olmaması gereken kamu borcu idi. Ancak pek uzun sürmedi. Ardından İtalya ve Yunanistan, Goldman Sachs ve JPMorgan’ın yardımıyla, yardıma muhtaç iki ülkenin Euro bölgesine girmesine yardımcı oldular; bunun için de bilançolar üzerinden oynandı. Tek bir faiz oranının ortak olarak kabul edildiğini gördük ve Euro’nun aslında işlev bulmadan önce kaderine terk edildiğini anlamıştık. Euro bölgesi ve Avrupa için koşullar, kuşkusuz korkunçtu; ancak aynı durum ABD’nin borç sorunları için de geçerliydi. Politika kararları kötüdür; ancak ABD’deki

kadar kötü değildir.

Devlet borçları ile banka borçlarını birbirinden ayırmaya çabalayan alimler görüyoruz. Hepsi birbirinin aynısı; çünkü bankalar hükümetleri denetliyor ve onlara ne yapmaları gerektiğini söylüyor. Avrupa –özellikle de Fransa- geçtiğimiz hafta SoGen’in borçlarını ödeyemediği söylentisi yayılmaya başladığında oldukça üzüldü. SoGen, geçmişinde, dünyanın en kriminal bankalarından biri oldu. Dolayısıyla, yeni olan şey, çok daha kriminal bir noktaya doğru ilerlediğidir.

SoGen ve Fransa baskı altında bulunuyorlar; çünkü Portekiz-İspanya-İrlanda-Yunanistan (PIIG) borçlarının yükü altındalar ve komşularını kurtarmak için daha fazla fon temin etmeleri isteniyor kendilerinden... Bunu yaparlarsa iflas etmeleri kaçınılmaz. Fransa’nın içinde bulunduğu durum, 2008’dekinden üç kat daha

kötü. Herkes Fransa ve Almanya’nın, iflas edenleri kurtarmasını bekliyor; ancak bu olmayacak. Ne bankalar ne de hükümetler, yaptıkları şeyi bu şekilde devam ettiremezler ve finansal sistemleri olduğu kadar ekonomileri de aynı şekilde kontrol etmeyi sürdüremezler. Şimdi anlıyor musunuz, CDS kredi temerrüt takaslarının, 2008’de 80 düzeyinde belirlenmesine rağmen, şimdi niçin 180’in üzerinde olduğunu?

Mali sıkıntı içindeki altı ülkenin temerrüde düşmelerine izin verilmeyeceğini, keza bu şekilde diğer ülkelerin de aynı duruma çekilme riskinin olduğunu hissediyoruz. Ancak burada mesele çok daha büyük boyutlu. Burada mesele, sadece, bu ülkelerin borçlarını ödeyememeleri değil; ayrıca Euro bölgesinin dağılması, Euro’nun başarısızlığa uğraması ve Euro’yu yeni bir dünya düzeninin şablonu olarak kullanma rüyasının suya düşmesidir.

Ayrıca şu da çok mühim ki, Brezilya'daki CDS kredi risk swapları, Meksika'da olduğu gibi 35'ten 152'lere sıçradı. Bu da, Avrupa'da, İngiltere'de ve mortgage bono piyasasında olan bitenin dolaylı sonucudur. Ayrıca, bu duruma, KOBİ'lere verilen kredilerde %30 kesintiye gidilmesiyle ulaşıldı. Her ne kadar diğer operasyonların da manivela güçleri olmasına karşın, bu tür bir ticaret ve küresel spekülasyonun kapsamında çok büyük bir karşı taraf riski bulunuyor. Bu zaman maruziyeti ise, bir ölçüde farklı; ancak sahnede yaşanan maruziyet, 2008'de yaşandığı boyutlarda kötü bir risk olabilir.

Genel anlamda bakıldığında, bunlar, uzun vadeli altın ve gümüş değil; kısa vadeli varlıklar. Oldukça tehlikeli olacak alan ise, türev ürünlerden kaynaklanıyor. Bu büyük bankaların ve ülkelerin birbiriyle bu denli bağlantılı oluşundan dolayı tehlike her zaman hazır ve nazır. Bir kez ekonomik gerileme başladı mı, tüm büyük bankaları ve ülkeleri de beraberinde aşağıya doğru sürükleyecek. Bu hakikati görmezden gelmeyin. 2008 yılında ciddi bir tehlike başarıyla atlatılmıştı; ancak bir dahaki sefere aynı başarı gösterilemeyebilir. Arakazanç ticareti (carry trade), hiç olmadığı kadar genişledi; ödünç para almanın maliyeti ise neredeyse sıfır oldu. Bu ise, gereğinden fazla risk almaları için insanları teşvik eden bir durum.

Geçtiğimiz iki hafta boyunca, kur piyasaları, büyük savruluşlar yaşadı; özellikle de ikinci ve üçüncü ülkelerde. Bu ülkeleri etkileyen arakazanç ticaretinin boyutlarını kimse bilmiyor. Birçok ülkenin son birkaç ay içinde ellerindeki tüm dolar kazançlarını terk etmek zorunda kaldıklarına şahit olduk; ayrıca İsviçreli ve Japonlar da, kurlarının değerini aşağıya çekmek için milyarlarca dolar harcadılar; ama nafile. Euro ve dolar, yaklaşık aynı değerlerde kaldılar; ancak süregelen mali sorunlardan dolayı Euro biraz daha güçsüzleşti.

Avrupa çapında sadece paranın oldukça düşük oranlarda borç verildiğini görmekle kalmadık; ayrıca bu paranın bedelinin de büyük ölçüde tahsis edilemediğine tanıklık ettik. Avrupa'daki balon zaman zaman sönecek. Diğer devlet borçlarını da olumsuz şekilde etkileyecek. Bunlar, FED tarafından son birkaç yıldır verilen, ancak hiçbir zaman geri ödenmeyen 16,1 trilyon dolarlık borcun bir bölümünü de alan taraflar...

Avrupa bankaları borç batağına saplandılar ve politikacılar da, bu bankaları korumak için ellerinden geleni yapacaklar. Ne yazık ki, acı olmayan bir çözüm yok. Bu yaşananlar salgın etkisiyle yayılacak ve bu sorunları çözmek için düzenlenen son toplantı da, başarısızlıkla sonuçlandı.

Avrupa'nın İtalyan ve İspanyol bonolarını satın almak için niceliksel parasal genişlemeye başvurma kararları ise, abesle iştigal. Vergi mükelleflerinin ödedikleriyle bankaların kurtarılması yönünde yapılan

bir başka girişimden ibaret... Bu noktada söz konusu "Kalküta Kara Deligi", Avrupa'yı ABD ile kıyaslandığında çok daha kötü bir duruma sokuyor; gelecekte de daha iyi bir duruma gelmesi pek ihtimal dahilinde gözüküyor. ABD'nin sorunlarının üzerinde biraz daha fazla çalışmak gerekiyor. Biraz zaman geçtikçe, ortalıktaki tüm dezenformasyona rağmen, Avrupa ve ABD'ye olan güven, haklı olarak sarsılıyor. ABD'nin kendisi lehine Avrupa'nın yaptıklarını destekleyecek bir periferisi yok. Bununla birlikte, ABD'nin sorunları çok daha baskın çıkıyor.

FED'in önümüzdeki iki yıl için sıfır faiz oranı yönünde vermiş olduğu taahhüt, mevcut zayıflığı gösterdi ve zaman içinde bu zayıflık dönüp dolaşıp yine kendisini bulacak. Bu, Wall Street spekülasyonları açısından bir başka ödül oldu. Wall Street ve bankacılık sektörünün bu tür bir taahhüdün altına girmesi mevzu bahis değil. Üçüncü parasal genişleme (QE3) yönünde verilen karar, 15 ay önce, hiç öngörülme bir dönemde verilmişti. Yaklaştığını görebiliyorduk ve son 11 yılda verilen kararları biliyorduk. Ayrıca FED üzerinde kurulan baskı, son kertede, FED'in intikaline yol açabilirdi. Böylelikle Amerikan halkını yağmaladığı günler geçmişte kalırdı. Artık borçları geri ödeme, hesapları kapama vakti geldi; keza umutsuzca alınan tedbirler giderek daha fazla kendilerini göstermeye başlıyor ve bir çözüm olasılığı ufukta görünmüyor. Bize yaptıklarının bedelini ödeyecekler.

Her ne kadar en azından birkaç yıl daha dizginsiz şekilde ilerleyen kaldıraçlı bir spekülasyon (leveraged speculation) beklense de, er ya da geç o da sona erecek. Alan Greenspan ve Ben Bernanke'nin savunuculuğunu yaptığı parasal politika açısından bu, önemli bir etmen haline aldı. Wall Street ve bankacılık sektörü, buna bayılıyor; çünkü pozisyonları, şirket içinden bilgi temin etmeye ve az ya da hiç risk olmadan para basmaya imkan tanıyor.

Öte yandan, kriminal davranışlarını cesaretlendirmenin başka yollarını sürekli arayan SEC (Sermaye Piyasası Düzenleme Kurulu) ve CFTC (Vadeli Emtia Ticaret Komisyonu) de var. Hiçbir sınırı olmayan, sıfır faiz oranı politikasını benimsemiş bir finans söz konusu. Bu da, Wall Street ve bankacılık sektörüne, adeta, çalma ruhsatı veriyor.

Tüm bunlar ise, bir balon yaratıyor ve bu balon patlamak üzere. Patlama nedeni de, mali ve parasal teşvik politikaları. Sadece ABD, İngiltere ve Avrupa'da değil, tüm dünyada geçerli bir durum

bu... Küresel sisteme olan güvenin kaybedilmesinin

bir sonucu bir nevi... Bono ve tahvil piyasalarındaki "boğa bahislerinin" (bullish bets) kaldıraç oranının azaltılması gündemde.

Ne ironiktir ki, bu spekülasyonların ellerinde ne altın, ne gümüş, ne de hisse senedi

var. Kaldıraçlı spekülasyonun karşımızdaki riski azalttığına hangi ekonomist inanır? Ne mutlu ki, ayağımızdaki diğer ayakkabı düştü de, bu tür bir teorisinin yanlı olduğu kanıtlandı.

Tüm bunların sonucunda ise, dünya çapında borç krizi tırmandı ve şu anda hükümet içi ve dışındaki uzmanların, bu durumu nasıl düzeltmelerine dair ellerinde herhangi bir çözüm bulunmuyor. Devlet borç krizi, 1970'lerin başlarından beri gündemde. Bu deneyim size, kötü şeylerin ne denli uzun süre devam edebileceğini gösteriyor. Trilyonlarca dolar temerrüde düşülecek. Ekonomilerin rayına oturması için verilen teşvikler artık etki güçlerini yitirdiler. FED'in önümüzdeki mali yılda üretmesi beklenen 2,3 ila 2,5 trilyon doların, GSYİH büyüme oranını sıfıra getirmesi bekleniyor. FED ve Kongre, sistemi beslemeyi kestiği anda, eksi % 5'lerde bir büyüme beklemeye başlarız.

Bir dönüm noktasına doğru ilerliyoruz ve bizim yolumuzu kesen bir şey yok. Belirsizlik ve istikrarsızlık, Amerika'nın ve dünyanın önündeki bir sonraki sorun. Kurlar, büyük çapta yanıt verecek. Altın ve gümüş, altın ve gümüş hisseleriyle birlikte dalgalanacaklar; bunun nedeni olarak ise, hem borçlar, hem de enflasyon eşliğinde kötüleşen ekonomiler gösteriliyor. Buradaki büyük sorun, sadece kaldıraç gücünün azaltılması olmayacak; aynı zamanda saydam olmayan türev piyasalar ve borsada işlem gören fonlar olacak. Bu sürece en iyi şekilde hazırlanmış olmak gerek.

Tüm bu sorunlarla başa çıkmak için uzatılan termin ise sona eriyor; ancak büyük olasılıkla çok da ani olmayacak. Her türlü korkunç olayla karşılaşmak mümkün; ancak görünen o ki, elit tabaka, prizden çekmeye niyetlenmeden önce bu süreci olabildiğince uzatmaya çalışacak. Bunun bir başka anlamı daha var: Mali kazanç ve avuntu yaşamak için sınırlı savaflara devam edeceğiz. Strateji her zaman para basmak, kredi yaratmak ve para akışı sayesinde borç oranını azaltmak olageldi ve bu şekilde de olmayı sürdürecektir. ABD hükümetinin temerrüde düşmemesi için bu zamana dek yapılan şey; sürekli para basmak, kredi yaratmak ve böylelikle ekonominin iflasını önlemek oldu.

Bu süreç sonunda artan enflasyon ise, tıpkı gece evinize gizlice giren bir hırsız misali satın alma gücünüzün değerini çalıyor. Tüm bu kişiler, Amerikan halkına ve diğerlerine yaptıkları, kendi emeklerini ellerinden çaldıkları için "hırsız" olarak tanımlanabilirler. Paranın efendileri ve politikacılar tarafından yüzyıllardır kullanılan bu tüyo, halk tarafından pek anlaşılabilir ve çoğu da, bunun nasıl işlediğini ve nihai sonuçlarını idrak etmez. Tüm bunlar ise, ila-

ve bir borç yaratır. Bu trendi, bir yarış halinde bulunan diğer ülkelerin merkez bankaları da izler. Sonuç itibarıyla tüm milletler borçlarını ödeyemezler ve temerrüde düşerler.

Mali sistemde bir çöküşü engellemek

için bir toplantı düzenlendi. Tıpkı 1970'lerin başında

Smithsonian görüşmeleri veya 1985'te Plaza Anlaşması ve 1987'de Louvre Anlaşması gibi. Tüm kurlar yeniden değerlendiriliyor ve değerini yitiriyor ve bu durum, çok-terafli bir borç yapılandırması oluşturuyor. Olayların bu şekilde evrileceğini umuyoruz.

FED'i teşvik amacıyla 850 milyar dolar basma yükümlülüğünden azad etmek için perde arkasından bir anlaşma yapıldı ve bu görev, Bay Obama'ya devredildi. ABD Başkanı, bir yandan bütçe kısıntıları talep ederken, aynı zamanda teşvik için 850 milyar dolar çağrısında bulunuyor. Kongre'nin son dönemde yaptıklarını incelediğimizde, söz konusu "sihirli teşvik" ortaya çıkacaktır. Ayrıca, Başkan'ın Londra ayaklanmalarını, bu tür bir teşvikle bağlantılı olarak kullanmasını öneriyoruz. Şunu unutmamak gerekiyor: hiçbir zaman bir krizin boşa gitmesine izin verme. Düzeni korumak adına bile krizi satmaya çalışanlar olacaktır. Hükümetin ardındaki güçlerin arzu ettikleri sonuçlara ulaşacaklarına inanmıyoruz.

Görünen o ki, Ben Bernanke, Alan Greenspan'dan bir teneke dolusu solucan teslim aldı. Ben, son birkaç yıl içinde, Hazine, Ajanslar ve CDS ile MBS'den 3 trilyon dolarlık bir tasarrufta bulunabildi. Bu hareketler ise, ABD'nin hükümet borç derecelendirilmesi açısından negatif oldu. Derecelendirme, Greenspan döneminde, yani beş yıl önce düşürülmeliydi. 2006'dan beri Fed tarafından yapılan devasa artışlardan dolayı, şimdiden bir köpük yaşamaktayız.

23 kişiden oluşan Kongre Borç Komisyonu, harcamalarda mütevazı kesintilere gideceğe benziyor. Standard and Poor's'un Kongre'yi by-pass ederek yapılan bu "Yıldızlar Odası" muamelesi karşısında uyarıda bulunduğu bilinse de, Sosyal Güvenlik ve Sağlık Hizmetleri'nde önemli kısıntılar yapılmadı ve bunun karşılığında S&P yeniden ABD'nin borç oranını azaltacak. Herkes bu ayrıntıyı görmezden geliyor sanki... Anlamı şu: Eğer büyük çapta sosyal güvenlik ve sağlık hizmeti kesintisi olmaz ve vergilerde artış yaşanır ise, S&P yeni bir saldırıda bulunacak; bono piyasası patlayacak ve Bay Bernanke'nin kartlardan kurduğu kule çökecek.

Daha önce açıkladığımız gibi, borçların yayılması, on beş dakikada sağlanabilir; ancak bunun nedeni, hükümetin ardındaki Dış İlişkiler Konseyi (CFR) gibi güçlerin, sosyal güvenlik ve sağlık hizmetlerini kısıtlamak istediğinden değil. Her şey aslında görüldüğünden oldukça farklı... ◀

Kaynak: <http://www.globalresearch.ca/index.php?context=va&aid=26086>

BİRGÜN ANLARSIN

Uykuların kaçır geceleri, bir türlü sabah olmayı bilmez.
Dikilir gözlerin tavanda bir noktaya,
Deli eden bir uğultudur başlar kulaklarında
Ne çarşaf halden anlar ne yastık.
Girmez pencerelerden beklediğin o aydınlık.
Onun unutamadığın hayali,
Sigaradan derin bir nefes çekmişçesine dolar içine.
Kapanır yatağına çaresizliğine ağlarsın.
Sevmek ne imiş bir gün anlarsın.

Bir gün anlarsın aslında her şeyin boş olduğunu.
Şerefın, faziletin, iyiliğin, güzelliğin.
Gün gelir de sesini bir kerecik duyabilmek için,
Vurursun başını soğuk taş duvarlara.
Büyür gitgide incinmişliğin kırılmışlığını.
Duyarsın,
Ta derinden acısını, çaresiz kalmışlığını.
Sevmek ne imiş bir gün anlarsın.

Bir gün anlarsın ne işe yaradığını ellerinin.
Niçin yaratıldığını.
Bu iğrenç dünyaya neden geldiğini.
Uzun uzun seyredersin aynalarda güzelliğini.
Boşuna geçip giden günlerine yanarsın.
Dolar gözlerin, için burkular.
Sevmek ne imiş bir gün anlarsın.

Bir gün anlarsın tadını sevilen dudakların.
Sevilen gözlerin erişilmezliğini.
O hiç beklenmeyen saat geldi mi?
Düşer saçların önüne, ama bembeyaz.
Uzanır, gökyüzüne ellerin.

Ama çaresiz,
Ama yorgun,
Ama bitkin.

Bir zaman geçmiş günlerin hayaline dalarsın.
Sonra dizilir birbiri ardına gerçekler, acı.
Sevmek ne imiş bir gün anlarsın.

Bir gün anlarsın hayal kurmayı;
Beklemeyi, ümit etmeyi.
Bir kirlî gömlek gibi çıkarıp atasın gelir
Bütün vücudunu saran o korkunç geceyi.
Lanet edersin yaşadığına...
Maziden ne kalmışsa yırtar atarsın.
O zaman bir çiçek büyür kabrimde, kendiliğinden.
Seni sevdiğimi işte o gün anlarsın.

Ümit Yaşar OĞUZCAN

Ümit Yaşar OĞUZCAN'ın Hayatı

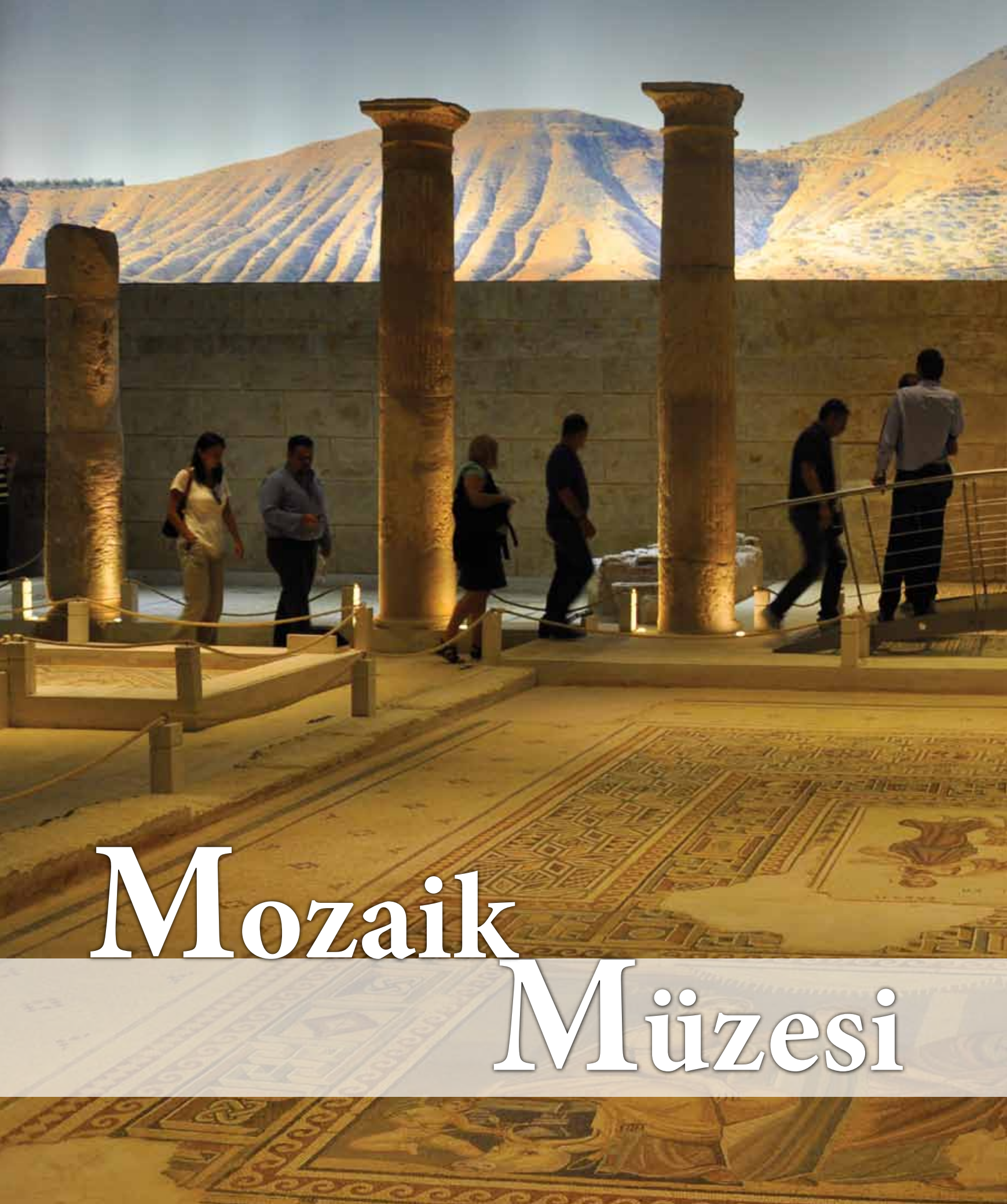
2 2 Ağustos 1926'da Tarsus'ta doğdu. Babasının adı Lütfi, annesinin adı Güzide'dir. 1845'te Eskişehir Ticaret Lisesi'ni bitirdi. Osmanlı Bankası ve Türkiye İş Bankası'nda çalıştı. 1977'de İş Bankası Halka İlişkiler Müdür Yardımcılığı görevinde iken emekliye ayrıldı. İstanbul'da kendi adını taşıyan bir sanat galerisi kurdu. Bir süre yayıncılık yaptı ve Akbank Genel Müdürlüğü Krediler Servisi'nde çalıştı.

Şiire 1940'da Yedigün şairleri arasında başlayan şairin 33 şiir, 4 düzyazı kitabı, 13 antoloji ve biyografik eser, toplam 50 eseri yayınlandı. Şiir plakları, şarkı sözleri ve yergileriyle tanınan Oğuzcan, günümüzün en popüler şairlerindedir. Genellikle Faruk Nafiz Çamlıbel duyarlılığında ve aşk, ayrılık, özlem temaları ekseninde çoğalttığı şiirini, 1973'te büyük oğlu Vedat'ın intihar etmesi üzerine, hayatın boşluğu, ölüm ve acı gibi derinliklere, öz ve biçim yoğunlaştırmalarına yöneltti. Kendisinin hayatı boyunca 24 kez intihara kalktığı söylentileri olsa da sadece üç kez intihara teşebbüs etmiş, büyük oğlu Vedat ise

1973 yılında Galata Kulesi'nden atlayarak intihar etmiştir. Bu olay, şairin ruh dünyasında tamiri mümkün olmayan hasara yol açtı ve o zamandan sonra kendini 'Acılar Denizi' olarak tasvir etti.

Yaşamının son döneminde mizah dergisi "Çarşaf"ta mizah şiirleri yazdı. İlk şiiri 1942'de Eskişehir'de yayınlanan "Kocatepe" gazetesinde yayınlandı. Daha sonra Yedigün, Varlık, Büyük Doğu gibi dergilerde yayınlanan şiirleriyle tanındı. İlk şiir kitabı "İnsanoğlu" 1947'de basıldı. Zamanla geniş kitlelerin okuyup hayranlık duyduğu bir aşk ve ölüm şairi olarak tanındı.

Şiirlerinde Faruk Nafiz Çamlıbel duyarlılığı görülür. 1973'de büyük oğlu Vedat'ın intiharından sonra "ölüm" temasına daha çok eğildi. Bazı şiirleri çağdaş sanat müziğinin popüler bestecileri tarafından bestelendi. En duyarlı ve yoğun aşk şiirlerinin yazarıdır. 1967 ye kadar ki hayatı, eserleri hakkında yazılanlardan seçmeler Ümit Yaşar/25. Sanat Yılı Jübilesi adlı bir kitap-tadır. 4 Kasım 1984'te İstanbul'da yaşamını yitirdi. ◀

Mozaiik Müzesi

Geçtiğimiz ay başında başbakan Recep Tayyip Erdoğan tarafından açılan Gaziantep mozaik müzesi 1700 metrekarelik alanıyla Dünyanın en büyük mozaik müzesi olma özelliğini taşıyor.

Müzeyi açıldığı günden itibaren yerli yabancı binlerce

turist ziyaret ediyor. Günlük ziyaretçi sayısının ortalama 3000 kişi olduğu söyleniyor.

Müze gerek mimarisi gerekse kullanılan teknoloji açısından büyük beğeni topluyor. 2000 yıllık mozaiklerin görüntüleri son teknolojiler kullanılarak tamamlanmıştır.

ZEUGMA ANTİK KENTİ NE ZAMAN, NEREDE KURULMUŞTUR?

Bilindiği üzere medeniyetin beşiği olan yukarı Mezopotamya, bugünkü güneydoğu Anadolu ya karşılık gelmektedir. Dünya da ilk tarım burada yapılmış, ilk üniversite bu topraklarda açılmıştır. Tarih boyunca çeşitli uygarlıklara ev sahipliği yapan bu topraklarda birçok büyük medeniyet kurulmuştur. Zeugma kenti M Ö 300 de Büyük İskenderin adı Selevkos Nikator olan bir komutanı tarafından Fırat'ın silifkesi anlamına gelen selevkos Euphrates'i kurar. Kent daha sonraları Roma imparatorluğu hakimiyetine girer. Bu kent bugün Gaziantep ilinin Nizip ilçesi sınırları içinde yer almaktadır. Roma hakimiyetine giren şehrin adının bu dönemden sonra Zeugma olarak değiştiği söyleniyor.

Zeugma antik kentinin dönemin büyük kentleri arasında bulunduğu nüfusunun 80 bin'i aştığı ve kendi adına para basan nadir kentlerden biri olduğu söyleniyor. Zeugma'nın dönemin önemli kentlerinden olan Atina ile aynı büyüklükte olduğu bilinmektedir. Aynı zamanda bir ticaret merkezi olan kentin döneminin diğer kentlerine göre oldukça zengin olduğu bilinmektedir. Fırat nehrini gören yamaçlarda villaların inşa edildiği dönemin zenginlerinin buralarda yaşadığı biliniyor. Gün ışığına çıkarılan mozaiklerin çoğunluğu da bu villalardan çıkarılmıştır. Bu villaların en ünlüleri dionysos ve danae villalarıdır. Buralardan çıkarılan pek çok mozaikten bazıları; Dionysos ve Nike, Posiedon, Antiope ve Satyros, Dionysos'un Düğünü, Akhilleus, Kahvaltı Sofrasındakiler, Su Perisi, Metioklos, Danae, ve en fazla bilinen Gaia yani Çingene kızı. Bunlar çıkarılardan sadece bazıları.

Gaia (Çingene kızı) Zeugma kazılarının pek gündemde olmadığı 1992 yılında bulunan bir mozaiktir. Mozaikteki Çingene kızının gizemli bakışları kamuoyunun ilgisini çekti ve zeugmanın simgesi haline geldi. Bu mozaiğe Çingene kızı adı verilmesi sadece bakışlarının ve yüzünün Çingene kızını andırdığı için takılmıştır. Bazı uzmanlar mozaikteki figürlere bakarak mozaikin yer tanrısı gaia ya ait olduğunu düşünmekte bu yüzden bu meşhur mozaiğe gaia da denmektedir. Gaia mitolojide içinden tanrıların çıktığı ilk element olarak bilinmektedir.

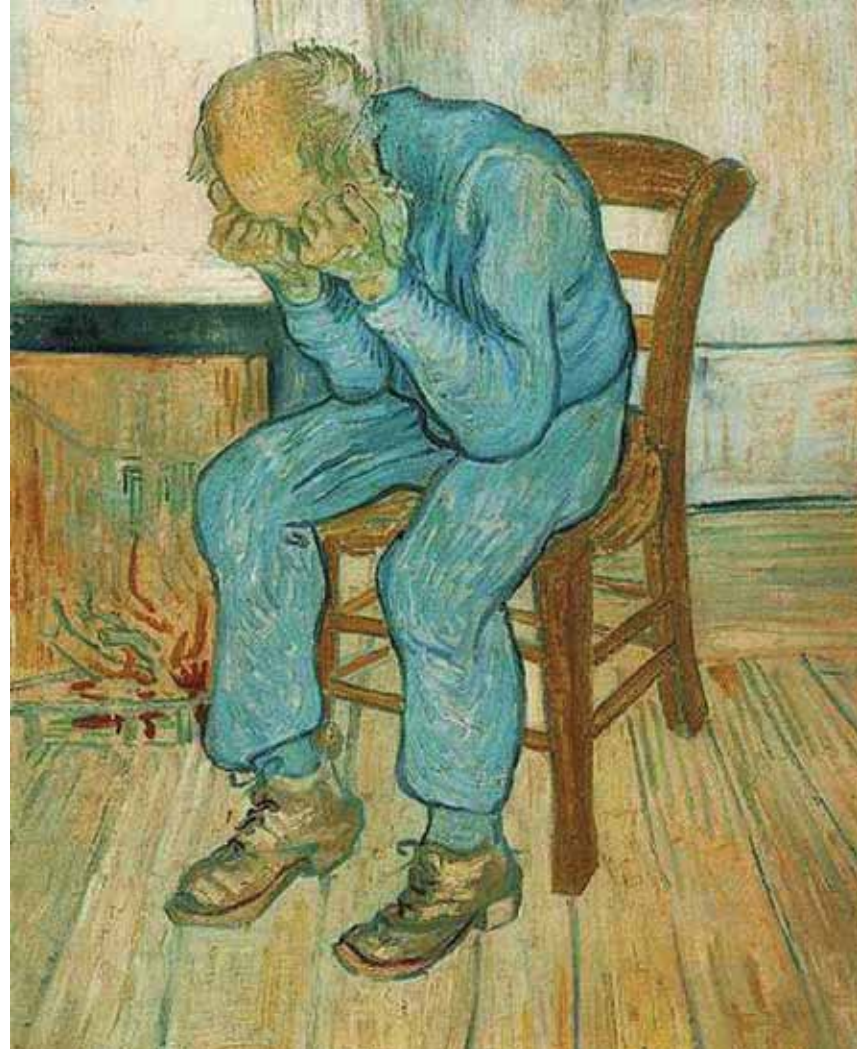
Günümüz şartlarında bile yapılması sabır ve belirli bir teknik gerektiren bu sanat eserlerinin binlerce yıl evvel nasıl yapıldığı merak edilmektedir. Bakıldığında mozaik yapım tekniklerinin de tarih boyunca değiştiği ve geliştiği görülmektedir. Mozaik için başlıca malzeme çakıl taşıdır. Daha sonraları cam ve değişik malzemeler kullanılmıştır. İlk başlarda sadece çakıl taşından siyah ve beyaz olarak üretilen mozaikler, sonraları mozaiklerin bir resim gibi işlenmesi ve değişmesiyle çeşitli tekniklerle boyanmaya başlanmıştır. Tesseare denilen traşlama yöntemi ile çakıl taşları küçük kareler ve kübik şekiller halinde oyulmuştur. Sonra bu parçalar istenen şekli ortaya çıkarmak için, altı harç ile doldurulmuş yüzey üzerine yapıştırılmıştır. Kullanılacak harçın yapımı oldukça titiz bir çalışma gerektirmiştir. Harcın serileceği yüzey, yapıştırılacak mozaiklerin alta çökmemesi için ilk aşamada reçine ve zift ile sertleştirilmiştir.

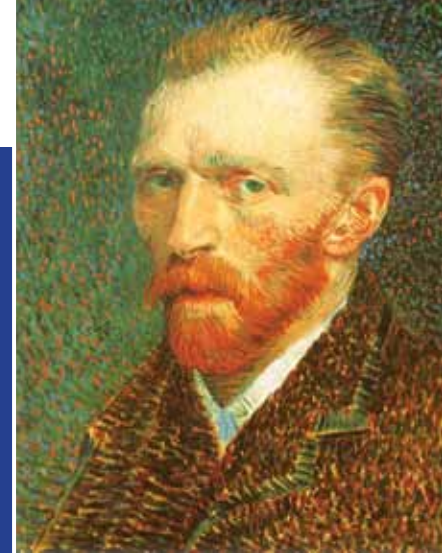
Günümüzde de popüler bir yüzey malzemesi olarak kullanılan mozaikin binlerce yıllık öyküsü var. Bu öyküyü yakından görmek için Gaziantep Mozaik Müzesi mutlaka gezilmesi gereken bir yer. ◀

Vincent Van Gogh'un Hayatı

Aydın gazete ekibinin yaptığı araştırmada; Vincent Van Gogh hayatı ile ilgili aşağıdaki bilgilere ulaşıldı; Bir papazın oğlu olarak 1853 yılında Hollanda'nın güneyinde Noord-Brabant bölgesinde Zundert kasabasında dünya'ya gelen Vincent Van Gogh 19.Yüzyılın trajik sanatçılarından biri idi. Protestan rahibi Theodorus Van Gogh ve Anna Cornelia Van Gogh'un ilk çocuğu olarak doğan Gogh'un doğumundan bir yıl önce, annesi ölü doğum yapmıştı. Eğer bu bebek ölmeseydi Vincent ismi ona verilecekti. Bu olayın genç Van Gogh'u derinden etkilediği ve Van Gogh'un sanatındaki kimi öğelerin bu olaydan kaynaklandığı öne sürülmüştü. Van Gogh dört yaşındayken kardeşi Theo doğdu. Van Gogh'un Theo dışında Cornelius adında bir erkek, Elisabeth, Anna, Wil adında da üç de kız kardeşi vardı. Van Gogh, 1864'te Zundert'e 30 km uzaklıktaki Zevenbergen yatılı okuluna yazıldı. 1866'da ise ortaokul için Tinburg'a geçti. 1868'de eğitimini yarıda bırakarak Zundert'e döndü. Sonradan kardeşi Theo'ya yazacağı bir mektupta, çocukluk yıllarını 'kasvetli, soğuk ve kısır' olarak betimledi. Vincent Van Gogh'un bunaltılarının nedeni kendisinin hiçbir işe yaramadığına olan inancı idi. Resimleri ile bunaltılarını atan Vincent Van Gogh acılarını sevince, hüznlerini neşeye ve yalnızlığını birlikteliğe döndürmeye çalıştı. Etrafındaki birçok insanın yalnızlık, hüznü ve acı hallerinden etkilenen Vincent Van Gogh bunları resimlerinde yansıttı. Acı çekenlere ilgi duydu her zaman Vincent Van Gogh. Çünkü o da diğer melankolikler gibi yaşadığı dünyada kendisini uyumsuz hissediyordu. Yalnızlık onu her zaman mutsuzluğa sürükledi. Onu melankolik yapan, kendisinden kuşku duyması, hiçbir zaman hiçbir şeyi başaramayacağına olan inancı, trajik yazgısı ve yaşamına son vermesi oldu. Van Gogh dünyada kendisini hep alçalmış, sevgilerden uzaklaşmış görüyordu. Fakat Van Gogh daha sonra yapacağı işi buldu ve kendini büyük bir coşku ile ona adadı. İlk dönemde karakalem çalışmalarında köylüleri ele aldı, patates yığınları, maden işçileri, dokuma tezgâhı gibi konuları işledi diğer yandan da kasvetli gökler ve koyu renklerle iç karartıcı manzaralar resmetti. Patates Yiyenler tablosu

bu kasvetli ve iç karartıcı dönemini simgeledi Van Gogh'un. Bu tablosunu 1885 tarihinde yaptı ve bu tabloda iç mekânda günlük yaşamı konu edindi. İşçiler kendi ettikleri patatesleri paylaşarak yerken gösterildi. Tek ışık kaynağı yukarıdan sarkan bir lamba idi. Lambanın ışığı patatesleri aydınlattı. Resmin genelinde yeşilin ve kahverenginin koyu tonları hakimdi. Patatesin tozlu rengini elde etmeye çalıştı. Bütün resme hâkim olan renk yabani patates rengiydi. Resmin kasvetli ve karanlık görünümü, insanların yüzleri ve yoksulluğu melankolik bir atmosfer yarattı. Bu tür insanları gözlemleyen Van Gogh da yoksulluğun ne demek olduğunu biliyordu. Bu dönemlerde kardeşine yazdığı bir mektupta “ Böyle devam ederse hedefime varamayacağım. Bu kadar uzun zaman aç kalmasaydım bünyem daha kuvvetli olurdu. Fakat her seferinde daha az çalışmak ya da aç kalmak şıklarından birini seçmem gerektiğinde ben hep aç kalmayı tercih ettim. Bir insan buna nasıl dayanabilir? Açlığın etkisini resimlerimde öylesine görebiliyorum ki geleceğim için kaygılanıyorum”.

Van Gogh'un 1890 yılında Sonsuzluğun Eşiğinde adlı resminde de yine kederler içindeki bir insanın tasviri vardı. Resminde sandalye üzerinde oturan mavi pantolon ve gömleklili yaşlı bir adamın derin acısını yansıtmıştı. Yaşlı adam yumruk yaptığı elleriyle yüzünü kapamış, dirseklerini bacaklarının üzerine dayamış ve öne doğru eğilmişti. Gözleri ve yüzü görünmüyor ama o da ağlamaklı ve yıkılmış bir durumda idi. Yine aynı yıl yaptığı Doktor Gachet'in Portresi adlı resimde de masaya dirseğini dayamış oturan bir adam görüldü. Beyaz kasketli figürün yumruğu yanağında ve başını destekler şekilde yansıtmıştı Van Gogh. Van Gogh düşünceli ve kederli görünümlü Doktor Gachet'in kendisine sinirli olduğu kadar hasta görüldüğünü de belirtti. Figürün yüzünde melankoli, hüznün, çaresizlik ve umutsuzluk hakimdi. Bu hüznün resmin her yanına yayıldı. Bütün renkler ve çizgiler bu melankolik atmosfere uydu. Figürün çizgileri kasvetli görünümü izler ve bu duygusal ruh halini açığa vurdu. Üzerindeki lacivert ceket ve arka planın koyu mavi rengi ve yüzün solgunluğu ifadeyi güçlendirdi. Van Gogh resimlerin-

de yaşamdan kendini koparacak yol arıyordu. 19. yüzyılda Van Gogh'tan başka coşkusu, içinde kopan fırtınaları, hüznünü, aşırı hislerini portrelerine yansıtan ikinci bir ressam daha yoktu. Kendisi ile sürekli hesaplaşan, bir başkasının eline bakmaktan dolayı sürekli ezik ve hassas olan ama gittiği, inandığı yoldan vazgeçmeyen, çevresi tarafından anlaşılmamış bir Van Gogh. Onu Van Gogh yapanlar; acıları, mutsuzluğu, huzursuzluğu, arayışları, hırsı, coşkusu, sonsuz yalnızlığı, sevgiye açlığı, yoksulluğu, yaptığına duyduğu saygı, kısa yaşantısına sığdırdığı onca yapıtı, erkek kardeşi Theo'ya yazdığı mektupları, hastalığı, krizleri, bir tas çorba ile boya tüpü arasındaki seçimleri oldu. Van Gogh “Çoğu zaman 30 yaşında olduğuma inanmıyorum. Çok daha yaşlı hissediyorum kendimi. En çok beni tanıyanların çoğunun bana 'rante' gözüyle baktıklarını düşündüğümde ve bazı şeyler değişmezse belki de haklı çıkacaklarına inandığımda içim kararıyor, sanki bu şimdiden gerçekleşmişçesine bir umutsuzluğa kapılıyorum derdi.

Buğday Tarlası ve Kargalar'da -1890-yine kasvetli ve karanlık bir gökyüzü tasviri vardı. Van Gogh bu resminde de yine kederini ve aşırı yalnızlığını iletme çalışmıştı. Geniş tarladan üç ayrı yol ayrılıyordu. Seyreden resmin köşesinde veya tarlada patikanın sonunun ve ufkun nerede olduğunun bilinmezliği görülüyordu. Geniş açık tarlaların normal perspektif kurgusu tersine dönmüştü. Çizgiler resmin önünde buluşmak için ufuktan kaçıyor sanki. Vincent bu resmi yaparken önünde malzemeleriyle ufka doğru yükselen iki yolun böldüğü buğday tarlasını yansıttı ve üçüncü yol resmin sağ alt köşesinde kaldı. Karşısında yere çökmüş ve önce sola sonra sağa iki kez ateş etmişti. Karakuşlar ölümü çağırıyordu. Fırtınalı alçak gökyüzünde uçan kargalar ve gökyüzünde belirgin mor fırça vuruşları izleyende yalnızlık ve keder duygularını uyandırdı. 29 Temmuz 1890 da kendini vuran Van Gogh iki gün sonra ölmüştü. Ölümünden sonra üzerinde bulunan kardeşine yazdığı ama göndermediği mektupta “kısaca sanat uğruna hayatımı tehlikeye atıyorum ve bu yüzden aklımın yarısını yitirdim” diye yazmıştı. ◀

M A R D İ N

DEYRULZAFARAN MANASTIRI

RESTORASYONU

DR. FATMA SEDES

Deyrulzafaran Manastırı'nın ilk yapılış izleri Milattan önceki yıllara dayanmaktadır. Manastır gerek kullanıcıları gerekse cemaat ve derneklerin gayreti ile günümüze gelinceye dek değişik yıllarda onarım faaliyetlerine ev sahipliği yapmıştır. Manastır'a 2007 yılında el atılincaya kadar yapılan bu onarımların bazıları özgün mimariye aykırı ve yapıyı bozucu nitelikte gerçekleştirilmiştir. Doğan ihtiyaçlar, değişen ve gelişen çevresel koşullar

bu anıtsal yapıya ustaca bir restorasyonun yapılmasını gerekli kılmaktaydı.

Deyrulzafaran Manastırı'nın son şekline ulaşan görkemli mimarisinin orijinal özelliklerine yeniden kavuşması bu restorasyon çalışması ile gerçekleşmiştir. Restorasyon çalışmalarına başlanmadan önce özgün malzeme ve tekniklerin kullanımının esas alınması öncelikli hedeflerden biri olmuştur.

Deyrulzafaran Manastırı Bakım, Onarım ve Yaşatma Derneği, önceki yıllarda ana restorasyona başlanılmadan önce, Manastır'ın rölöve, restitüsyon ve restorasyon projelerini hazırlatarak Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun onayını almıştır.

PROJENİN ANA HEDEFLERİ:

- Yapıda oluşmuş tahribatı önlemek,
- Yapı halen kullanılmakta olduğu için, mevcut yaşam koşullarını iyileştirmek,
- Akan teras çatılarının onarımını yapmak ve var olan çörlenleri sağlıklılaştırmak,
- Kubbe, tonoz benzeri örtü sistemlerini aslına uygun olarak onarmak,
- Kararmış, rutubetlenerek renk değişimine uğramış, çiçeklenmiş, islenmiş ve doğal tahribatla aşınmış, kopmuş yapı elemanlarını en uygun yöntemlerle temizlemek, yerine ikame etmek ve bu tahribata neden olan etkenleri araştırma-

rak sonlandırmak,

- Dini turizm kapsamında, yurtiçi ve yurtdışından Manastırı ziyaret edenlerin asgari gereksinmelerini karşılamak üzere alt yapı ve diğer birimleri oluşturmak, olarak özetlenebilir.

Deyrulzafaran Manastırı Bakım, Onarım ve Yaşatma Derneği bu misyonu üstlendiği zaman, çözüme ulaşmak için doğru çıkış yollarından hareket etmişti. Restorasyonun pahalı, bu işin uzmanları tarafından

dikkatli yapılmayı gerektiren uzun bir süreç olduğunun bilincinde olan Dernek yetkilileri ve teknik elemanları, parasal kaynak arayışı içine girdiler.

Avrupa Birliği'nin GAP Bölgesinde Kültürel Mirası Geliştirme Programı kapsamında ödenek sağlanması yoluna gidildi. Dernek de olabildiğince maddi ve manevi imkânlarını seferber etti

İlgili Koruma Kurulunca onaylanmış bir proje ile işe başlanılmasına rağmen, 700 yıldan fazla bir geçmişe sahip olan bu manevi ve anıtsal yapı çoğu restorasyon faaliyetinde olduğu gibi sürpriz gelişmelere ve sırlara açıldı. Rölöve çalışmaları genellikle var olanın paftaya geçirilmesi ve analitik olarak, varsa malzeme raporunun da

yardımı ile bozulma izlerinin işaretlenmesini kapsamaktadır. Ancak sıvalar raspalanıp, bozulan taşlar kaldırılınca ummadığınız renk, şekil ve manzara ile karşılaşılması her zaman mümkündür. Yüzyıllar boyunca yapılmış olan bilinçsiz müdahalelerden ve değişikliklerden sıyrılmak her zaman çok kolay olmamaktadır.

Bu nedenle günümüzde, restorasyon esnasında malzeme değişimlerinde, tümlemelerde ve yapımlarda geri dönüşümlü malzeme yeğlenmektedir.

Strüktür çatlaklarında da özgün harca lendirme yoluna gidilmektedir.

Deyrulzafaran Manastırının bir başka misonu ise yakın çevresinde bulunan onarım bekleyen diğer manastır, kilise ve şapellere örnek teşkil edecek olması idi. Burada atılacak yanlış bir adım, verilecek yanlış bir karar, kullanılacak yanlış bir malzeme diğerlerine emsal teşkil edebilecekti.

Yeterlilikleri komisyonca saptanan 4 firma arasındaki seçimde Kartalkaya İnşaat, Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi Restorasyonu yürütmeyi üstlendi.

Yer teslimi yapılmadan önce kontrol teşkilatına işle ilgili metodoloji raporu ve şantiye yeri ve düzeni hakkında bilgi sunuldu. İşin başından sonuna kadar adımların bilimsel, düzenli ve usturuplu atılması gerekiyordu.

Yer teslimi restorasyon şantiyelerinin manifestosu niteliğindedir. Dolayısıyla, yapılacak işler, iş programı dahilinde zamanlaması da göz önüne alınarak sırası itiba-

riyle tek tek gezildi, görüldü, fotoğraflandı, belgelendi, yazıldı ve tarif edildi. Mevsim koşulları göz önüne alındığında, yer teslim tarihi olan 24.08. 2007 tarihinden itibaren kasım sonuna kadar üç ay çalışılabilecekti. O tarihten itibaren başlayacak olan şiddetli yağmurlara kadar, teras çatılarının sökülmesi, yalıtımı ve yeniden özgün malzeme ile yapılması gerekmektedir.

Kış başladığı zaman ise Mor Hananyo Kilisesi, Azizler Evi, Çan Kulesi ve diğer iç bölümlerde çalışılabilecekti. Azizler Evinin kubbelerini onarmak birinci safhada yer almaktaydı.

“İlk aşamada, Deyrulzafaran Manastırının yapısına zarar veren çimentolu şaplar, teras ve çatıların üzerinden, altındaki orijinal katmanlara zarar vermeden itinayla söküldü. Söküm işi yapıldıktan sonra su yalıtım detayına uygun olarak altlık oluşturuldu. Bu arada eksik çörtlenler örneklerine uygun olarak yerel taştan imal edilerek yerine konuldu. Özelliğini kaybetmiş silmeler yontu taşı ile tamamlandı. Eksik

ve bozuk durumda olan parapet duvarları, malzeme ve örgü dokusuna uygun olarak eski seviyesine getirildi. Bunlara ek olarak, teraslarda bulunan bacalar onarılıp, Görsel ve işlevsel açıdan ele alınarak baca kapakları yöresel taştan yapıldı.”

Restorasyon aşamasında ilk hedefi, damları ve terasları beton katmanlardan kurtarmak ve özgün örtüye kavuşturmak, terasların yalıtım koşullarını iyileştirmek ve siyah çimento kaplamaları söküp özgün taş kaplamaya dönüştürmek, Mor Hananyo Kilisesi, Azizler Evi'nin iç mekân restorasyonu ile Çan Kulesi ve Azizler Evi'nin kubbelerini onarımı şeklinde özetleyebiliriz. Uygulamalarda restorasyonun “olmazsa olmazı” olarak, özgün malzeme kullanımına özel bir önem verildi ve beyaz çimento kullanımı dahi minimum düzeyde tutuldu. Mor Hananyo Kilisesi ve Azizler Evi'nin restorasyonunda eksik bölümlerin tamamlanmalarında yerel ocaklardan alınan taş; derz ve sıvada kullanılacak olan Horasan harcını yapmak üzere de hidrolik kireç ve kaymak kireç temin edildi. “Böylece, bölgede yapılan diğer camii, kilise ve manastırlardaki restorasyon

çalışmalarına da örnek olan restorasyon, istenilmesi halinde her şeyin doğrusunun yapılmasının mümkün olduğu gösterdi.” (Yusuf SEZER).

Deyrulzafaran Manastırı, sanat ve mimari tarihi içinde özel bir konuma sahip kültürel, estetik, teknik ve simgesel açıdan çok önemli bir yapı özelliği gösterdiğinden restorasyon projesi ve uygulaması büyük önem taşımaktaydı. Dolayısıyla var olan özgün malzemenin ve tekniklerin maksimum düzeyde kullanılmasına özen gösterildi.

MOR HANANYO KİLİSESİ

Mor Hananyo Kilisesi'nin iç mekânına, kubbede yapılacak müdahaleyi güvenceye almak üzere askı iskelesi kurarak güçlendirme çalışmaları için ön hazırlık yapıldı. Daha sonra özellikle kubbedeki badana katmanları ve sıva alttaki dokuya zarar vermeyecek şekilde raspa edildi. Ama bu noktada önceleri Kubbeli Kilise olarak isimlendirilen eserin üst örtünün aslında kesme taş örgülü tonoz olduğu anlaşıldı. Aynı zamanda kilisenin tonozunun taş örgülünün ciddi ayrışmalar neticesinde statik

sorunlarının olduğu da görüldü. Yerinde yapılan teknik müdahalelerle bu bölümün restorasyonu gerçekleştirildi. Daha sonra özgün sıva ile bezemeli olmayan bölümlerin sıvası yeniden yapıldı. Ayrıca tonozdan beden duvarına geçişte raspalanan sıva altından çıkartılan taş bordürün restorasyonu yapılarak eser sağlandı. Alt hizalarda ise özgün sıvalar korundu. Bitişik mekânlarda, özenli bir şekilde boya-badana raspa yapılarak bezemeli taş kornişler ortaya çıkarıldı, taş dokusu açıkta bırakıldı.

AZİZLER EVİ

Azizler Evi'nde de zaman içinde yapılmış bozuk, muhdes sıvalar itinalı bir şekilde raspa edilince orijinal kesme taş yüzeyler ortaya çıkarıldı ve bazı bozulmalar uygun derz harcı kullanılarak tamamlandı. Kesme taşlar özelliğini çok kaybettiği için aralarına içbükey derz ve boşalan yerlere özgün harca en yakın bileşimdeki harçla dolgu yapıldı.

Restorasyona yönelik diğer imalat kalemleri, AB Delegasyonu Teknik Temsilci-

leri, GAP Uzmanları ve Deyrulzafaran Manastırı Bakım-Onarım ve Yaşatma Derneği adına projeyi yöneten Y. Mimar Yusuf SEZER, Restorasyon Uzmanı Y.Mimar Nilgün Olgun'un denetiminde uygulama yüklenicisi Kartalkaya İnşaat, Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi tarafından gerçekleştirildi.

Süryanilerin en önemli kutsal mekanlarından biri olan Deyrulzafaran Manastırı, bu çok kapsamlı ve titiz restorasyon çalışmasının sonucunda etkileyici ve görkemli mimarisinin özgünlüğüne; Deyrulzafaran Manastırı Bakım Onarım Ve Yaşatma Derneği Başkanı Yakup TAHİNCİOĞLU, Dernek Adına Proje Sorumlusu Yusuf Sezer (Y.Mimar), Proje Koordinatörü Nilgün Olgun (Y.Mim. Rest. Uzmanı), Teknik Koordinatör Dr. Fatma Sedes (Y.Mim. Rest. Uzmanı), Uygulama Firması Kartalkaya İnşaat San Ve Tic.Ltd. Şti (Cahit ZEYDANLI) sayesinde yeniden kavuşmuş oldu. ◀

E b r u S a n a t ı

En eski Türk kağıt süsleme sanatıdır. Bilinen ilk adı 'Ebre' dir. Ebre Orta Asya dillerinden Çağatayca'da "hare gibi, damarlı" anlamına gelir. İpek yolu ile İran'a gelen Ebru sanatı İran'da 'Abrü' (Su Yüzü) veya 'Ebri' (Bulutumsu, bulut gibi) olarak isimlendirildi. Daha sonra Türklerle birlikte Anadolu'ya gelen bu sanatın adı 'Ebru' olarak dilimize yerleşti. Avrupa'da "Marbling" diye bilinmektedir. 17. yüzyılda ise Türk kâğıdı olarak Avrupa'ya girdi. Türkiye'de ebru cilt sanatının yanı sıra, hat sanatında pervaz ve zemin olarak kullanıldı. Hat sanatının, sanat atölyelerinde çoğalmasıyla birlikte, fonda kullanılan bu desenli kâğıdın da değeri arttı ve çerçevesiz kâğıda kadar önemsenmeye başladı. Ebru sanatı bize görsel zerafetinin yanı sıra çıplak gözle göremeyeceğimiz ilginç güzellikler de sunar. Terapi özelliğine sahip olan Ebru, tarihi sanatın meraklıları için tartışılmayan bir gerçek oldu.

TARİHÇESİ

Ebru sanatının ne zaman ve nerede başladığı kesin olarak bilinmemektedir. Bugün günümüzde bilinen modern ebru sanatı ise

13. yüzyılda Türkistan'da, Semerkant'ta ve 14. yüzyılda İran'ın doğusundaki Herat Yöresinde yapıldığına dair bazı kaynaklar bulunmaktadır. Kâğıt gibi Ebru sanatı da İpek Yolu ve diğer ticaret yolları ile doğudan batıya yayılmıştır. En eski ebru sanatı 1447 yılına ait olup Topkapı Sarayı'nda bulunmaktadır. Osmanlı döneminde birçok ebruzen yetişmiştir ve ebrulu kâğıtlar devlet belgeleri ve resmi yazışmalarda zemin olarak kullanılmıştır. Ebru sanatının amacı estetik değerlerin yanı sıra tahrifat girişimini engellemeyi amaçlamaktadır. Senet, çek ve kâğıt paralar üzerinde karmaşık desenlerin mantığı da buna dayanmaktadır. İlk ebruzen "şebek" lakabı ile bilinen Mehmed Efendi'dir. Ebru yapımı ve terkiblerini anlatan en eski belge niteliğindeki "Tertib-i Risale-i Ebri" adlı eserde adı geçer ki "Allah rahmet eylesin" duası ile anılır. Hatib Mehmet Efendi'de en önemli ebru üstadlarından.1846 yılında vefat eden Şeyh Sadık Efendi ebru sanatını Buhara'da öğrenmiştir ve oğulları Nazif ve Edhem Efendilere de öğretmiştir. Ebru sanatının en önemlilerinden biri de Hezarfen ünvanı ile anılan İbrahim Edhem Efendi'dir. Şöhreti saraya kadar ulaşmış ve eserleri devrin padişahı Abdülaziz'i de etkilemiştir. Son Osmanlı ebru üstadlarının en önemlilerinden Necmeddin Okyay (1883-1976) üstadı Edhem Efendi gibi birçok hünerlerin (okçuluk, mürekkepçilik, ahercilik, hattatlık, mücellilik, gül yetiştiriciliği...) ustasıydı. 'Çiçekli Ebru'ları ilk uygulayan kişidir ve Hezarfen lakabı ile anılırdı.Ebru hocağılına 1916'da Medreset-ül Hattatin'de başladı ve 1948'e kadar Güzel Sanatlar Akademisi'nde sürdürdü. Ebru Sanatını oğulları Sami ve Sacit ile yeğeni Mustafa Düzgünman'a öğretmiştir. Günümüzde bu sanatı devam ettiren ustalar, Niyazi Sayın, Fuad Başar, Alparslan Babaoğlu, Timuçin Tanaslan, merhum Nusret Hepgül, Feridun Özgören ve bir çok genç sanatçı mevcuttur. ◀

Müzenin Kurucusu **Osman Hamdi Bey**

Türk arkeolog, ressam, müzeci ve Kadıköy'ün ilk belediye başkanı. Çağdaş Türk müzeciliğinin kurucusu, Osman Hamdi Bey. 30 Aralık 1842'de İstanbul'da dünyaya geldi. Ülkenin ilk maden mühendislerinden biri olan babası İbrahim Ethem Bey, sadrazamlığa kadar yükselen bir devlet adamıydı. 8 kişilik ailenin en büyük çocuğuydu Osman Hamdi Bey. Erkek kardeşlerinden İsmail Galip Bey Türkiye'de nümizmatik biliminin kurucularından biri, Mustafa Bey İstanbul gümrük müdürü, Halil Ethem Bey ise müzeci olmuştur. İlk Türk ressamlardan birisi olup, Türk resminde figürlü kompozisyon kullanan ilk ressam olarak tarihe geçmiştir. Ayrıca ilk Türk arkeoloğu olarak kabul edilen Osman Hamdi, en önemli arkeolojik kazısını 1887-1888 tarihleri arasında gerçekleştirdiği Sayda Kral Mezarlığı kazılarıdır. Bu kazılar Lübnan'da gerçekleştirilmiş olup kazılar sırasında dünyaca ünlü İskender Lahidi'ni bulmuştur. Osman Hamdi, ilkokulu bitirdikten sonra, 1856 yılında Maarif-i Adliye okuluna başladı. En büyük oğlu Osman Hamdi'nin yurtdışında öğrenim görmesini isteyen İbrahim Ethem Bey onu, Paris'e gönderdi. Paris'te kaldığı 12 yıl boyunca bir yandan hukuk öğrenimine devam ederken diğer yandan da o dönemin ünlü ressamı Jeanleon Gerome ve Boulanger'in atölyelerinde çıkarlık yaparak harika bir resim eğitimi aldı. İstanbul Arkeoloji müzesini kuran ve 29 yıl boyunca müdürlüğünü yaparak müzeyi dünyanın sayılı müzeleri arasında yer almasını sağlamıştır. Yaptıkları bununla da sınırlı kalmayıp, hala varlığını Mimar Sinan Üniversitesi Güzel Saanatlar Fakültesi olarak sürdüren Sanayi-i Nefise Mekteb-i'nide kurmuştur. Osman Hamdi Bey, 1867'de Paris Dünya Sergisi'ne bugün nerede oldukları bilinmeyen "Çingenelerin Molası", "Pusuda Zeybek" ve "Zeybeğin Ölümü" adlı üç yapıtını gönderdi. Eğitimi için gittiği Paris'te Marie Hanımla tanışıp 10 yıl boyunca evli kaldı. Bu evlilikten Hayriye ve Fatma isminde iki kızları oldu. Aynı zamanda Osman Hamdi'nin tanışıp evlendiği ikinci eşinin adı da Marie'dir. Eşi daha sonra Naile adını almıştır. Bu evliliğinden de Melek, Nazlı, Ethem ve Leyla adında 4 çocuğu daha olmuştur. 1875'te Kadıköy'ün ilk belediye başkanı olarak görev almıştır. Osman Hamdi Bey tüm bu görevlerinin yanı sıra resim yapmayı hiç bırakmadı. Gebze'de bulunan evinde yazın durup, resim çalışmalarına devam ederdi. Osman Hamdi Bey'in bir çok resmi İstanbul Resim ve Heykel Müzesi, Boston, Liverpool ve Londra müzelerinde sergilenmektedir. 24 Şubat 1910 Tarihinde Kuruçeşme'de bulunan yalısında hayatını kaybetti. ◀

Bir Ülkeyi

Üniversite hayatını yaşamak, bilgi ve tecrübelerle yüklü beyinlerin aydınlık bir geleceğe yol alması için büyük bir önem arz eder. Tıpkı bir gezginin dünyayı dolaşıp, her ülkenin farklı dil, din, kültür ve ırka sahip olduğunu yaşayarak öğrenmesi ve onlara uyum sağlamaya çalışırken kendini geliştirip, dünyaya bakış açısının değişmesi kısacası at gözlüğünü bir kenara atması gibi...

Türkiye şartlarında her ne kadar istediği bölümü okuyup, okuduğu ve kendini geliştirdiği alanda iş bulabilenlerin sayısı azınlıkta olsa da önemli olan algıların açık olması ve kendini her koşulda güvende hissetmek, aciz olmamaktır. Eğitim sektöründe çalışanların da asıl temennisi ve uğraşı bu yöndedir. Sürekli gelişen ve değişen dünyaya uyum sağlayabilmek ve mutlu olmak için özellikle genç nesillerin bu konuda hem fikir olmaları gerekmektedir.

Dünyanın büyük bir global köy haline geldiği günümüzde, her hangi bir ülkedeki köklü değişim, diğer ülkeleri de etkilemektedir. Globalleşmenin sonucu, dönemimiz interaktif münasebetler dönemi olup, insanlar ve milletler gittikçe birbirlerine daha da muhtaç ve bağımlı hale gelmekte, dolayısıyla milletlerarası ilişkilerin daha da artmasına sebep olmaktadır. Bu şartlar altında Türk gençliği olarak üzerimize düşen algıları

mızı sürekli açık tutup, okumak, bilgilerimizi başka milletlerle paylaşıp, sirkülasyonu devam ettirmek adına başka ülkeleri gezip görerek imkanlarımız elverdiğince o ülkelerde kısa bir süre de olsa yaşayabilmektir.

Sizlere bunun için önerebileceğim ülkelerden birisi, Birleşik Krallığın kurucu unsurlarından oluşmuş, en gelişmiş ve kalabalık ülkesi olan İngiltere'dir. Parlemonter Monarşik bir yönetim yapısına sahip olan Birleşik Krallık'ta hükümetin başında Başbakan David Cameron ve devletin başında Kraliçe II.Elizabeth bulunur. Kraliçenin sembolik devlet başkanlığı konumuna karşın yasama görevi parlamentoya aittir. 60 milyondan fazla nüfusa sahip olan Birleşik Krallığın %85'inin İngiltere'de yaşadığını düşünürsek İskoçya, Kuzey İrlanda ve Galler'e göre daha kozmopolit bir yapısı olduğunu ve bir şehirde yaşarken başka kültürleri de yaşamak adına doğru bir tercihtir. Özellikle İngiltere'nin başkenti Londra dünyanın en önemli eğitim, iş ve finans merkezlerinden biridir. İngilizceyi anavatanında öğrenmek ve Kraliçe ile yönetilen bir ülkede yaşamak gerçekten farklı bir duygu. Londra'nın en büyük ve yoğun uçuşlarının olduğu Heathrow Havaalanı'na inerken; Thames Nehrinin kıyısındaki parlamento binası, Big Ben ve karşı kıyısındaki London Eye, Tower Bridge , Buckingham Sarayı gözünüze maketmiş gibi

görünecek ve daha sonra şehre indiğinizde dünyanın en eski metrosuna bineceksiniz yerin 7 kat altına köstepek gibi kazılarak , trafik yoğunluğunu azaltmak için yapılmış olan... Metronun dışında o meşhur iki katlı kırmızı otobüsler ve eski model siyah taksiler de ulaşım için sizi bekliyor olacak.

Yılbaşında giderseniz Westminster'da 'Mutlu yıllar!' diye bağırma bekleyen farklı milletten milyonlarca insan ve saatler 00.00'ı gösterdiğinde patlamaya hazır olan havai fişekler sizi bekliyor olacak büyüleneceksiniz! İngiltere'nin her zaman yağmurlu, puslu havasında üşümek ve ıslanmamak için şapkalarını başlarından, Fosforlu yeşil yeleğini üstünden çıkartmayan ve siyah atlarıyla etrafı gözetleyen polisleri göreceksiniz. Tabii ki sizde yanınıza şapka ve şemsiye almayı unutmayın yaz mevsiminde bile güneş her an sizi aldatabilir bir anda kendinizi baştan aşağı ıslanmış bir şekilde bulabilirsiniz.

Londra'nın tarihi binalarını, müzelerini, galerilerini gezip, sabahları kocaman, yeşillikler içerisindeki parklarda genç yaşlı demeden koşuya çıkan, temiz ve düzenli sokaklarında bisiklet yolundan bisikletle işe giden, hemen her çocuğun ayağında ayakkabısı, elinde cipsi olduğunu, tesadüfen kraliçeyi yolda, yanında güvenlikleri olmadan yürüdüğünü görmek sizi şaşırtabilir. İşte,

evde, okulda, festivalde, yolda, kafede herhangi bir yerde ve herhangi bir şekilde kendinizi tanımadığınız insanlarla sohbet ederken bulabilir ve onların arasında çok sıkı dostluklar kurabileceğiniz insanlarla karşılaşabilirsiniz. İlk zamanlarda İngiliz aksanını anlamakta zorlanabilirsiniz fakat sonra etrafınızdaki insanların çoğunun sizinle aynı durumda olduğunu fark etmek için biraz rahatlatır. Hangi milletten olursanız olun ortak dil İngilizce olduğu için herkes ilk başta anlamakta zorlanır daha sonra bir şekilde alışsınız hatta belki sizde onlara kendi dilinizi öğretirsiniz ya da onların ne dediklerini anlamaya çalışırken siz de öğrenirsiniz farkında olmadan... Dünya mutfaklarından değişik leziz yemeklerin olduğu restoranlarda karnınızı doyurabilir, müzikaller, tiyatrolar, resitallere katılıp ,yüzlerce eğlence mekanlarında keyifli vakit geçirebilirsiniz.

Dünyanın neresine giderseniz gidin doğup, büyüdüğünüz yer hep aklınızın bir köşesinde kalır. Yaşadığınız ülkenin gelenek göreneklerine, kurallarına alışmak kimisi için imkânsızdır kimisi içinse sadece biraz zaman alır. Yurt dışına eğitim ya da gezme amaçlı gitmek isteyenlere tavsiyem yanlarında küçük not defteri ve fotoğraf makinelerini götürmeleri. Hangi ülke olursa olsun gittikleri yerde iyi ya da kötü yaşadıkları deneyimler, ilerisi için güzel bir anı olacaktır. ◀

Yaşamak

Sapporo

KAR

Japonya'da 62 yıldır düzenlenen güzel bir kış etkinliği Sapporo kar festivali. Her yıl şubat ayında düzenlen ve yedi gün süren bu festival çok ilgi çekiyor. Bunun nedeni festival boyunca sergilenen kardan heykeller... Sapporoda yaşanan kar şöleni 'Ölmeden önce eğlenilecek 22 festival' listesinde ikinci sırada yer alıyor. Festivalin başlangıcı 1950 yılına kadar uzanıyor. Yerli halkın hikâyesine göre: Bölgedeki üniversite öğrencileri Odori Parkı'nda kendi çabalarıyla kar ve buzdan 6 büyük heykel inşa etmişler. Zamanla parktaki etkinlik festivale dönüşmüş.

Sapporo kentinde düzenlenen kar festivalinin en ilginç etkinliği yediden yetmişe herkesin ilgisini çeken kardan yapılmış dev heykeller. Bu heykellerin yapımında inşaat makineleri bile kullanılıyor. Öncelikle heykelin yapılacağı yer belirleniyor. Daha sonra buldozerlerle heykelin yapılacağı yere kar sıkıştırılıyor ve sağlam bir zemin oluşturuluyor. Ardından iskeleler kuruluyor ve alan ahşap panellerle çevriliyor. Bu alanın içine yığılan kar sıkıştırılıyor. Kar istenen yüksekliğe ulaşınca paneller çıkartılıyor ve yalnızca iskeleler kalıyor. Sıra heykelin şekillendirilmesine geliyor ve bu işi de gönüllü heykeltıraşlar yapıyor. Gündüz sıcaklığında kar şekillendirmek zor olduğundan gece sıcaklık istenilen düzeye düştüğünde heykeltıraşlar baltalar ve küreklerle karı yontarak heykele şekil vermeye başlıyorlar. Heykellerin temaları genellikle dünyaca bilinen ünlü yapılar veya tarihe geçmiş isimlerden oluşuyor.

Bu festivale her yıl iki milyondan fazla insan katılıyor. Festivalde, spor etkinlikleri yapılıyor, kar oyunları oynanıyor ve konserler veriliyor.

Festivali

JAPONYA'NIN KAR FESTİVALLERİ

Kurokawa Noh (1-2 Şubat): Yeni yıla merhaba festivali.

Owase Ya-ya Masturi (1-5 Şubat): Erkek dansçıların Japon usulü peştamal giyerek yaptıkları dansla ünlü.

Hakodate Yuki no Saiten (1-2 Şubat): Buzdan heykeller ışıklandırılarak sergileniyor, kış sporları yapılıyor.

Yuki no Carnival, (5-6 Şubat): Kar, buz heykeller sergileniyor. Gece meşalelerle ateş gösterileri yapılıyor.

Otomatsuri (6 Şubat): Diğer adı Ateş Festivali. Beyazlara bürünmüş binlerce gönüllü, ellerinde meşalelerle yakındaki dağın yalçın kayalarına tırmanıyor.

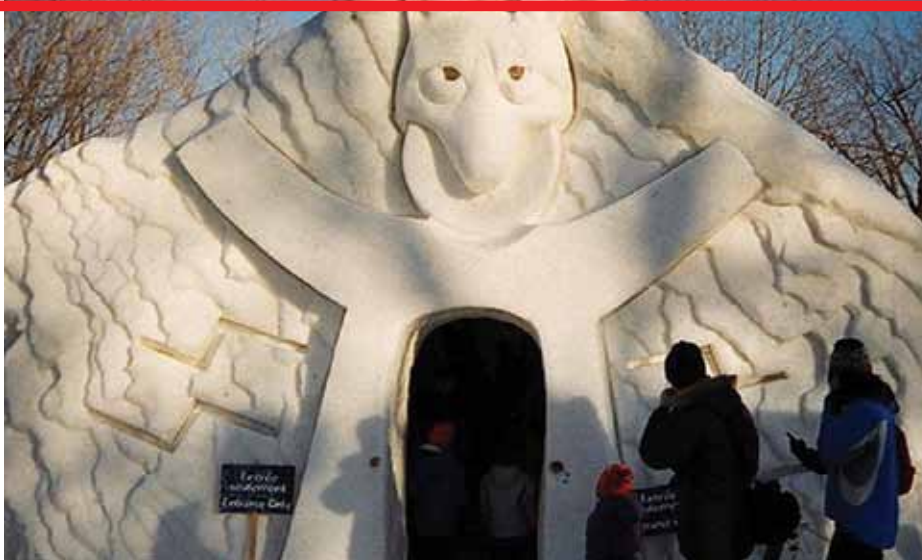
Asahikawa Fuyu Masturi (7-11 Şubat): Dünyanın önemli buzdan heykel yarışmaları düzenleniyor. En büyük kar heykeller burada yapılıyor.

Toka-machi Yukimatsuri (Şubat ortası): Japonya'nın en uzun süren kar festivali. Kardan heykeller yapılıyor, ünlü kimono tasarımcısı Niigita Prefecture'nin kreasyonları sergileniyor.

Yuki Toro Masturi (10-13 Şubat): 200 kadar yuki toro (Geleneksel Japon taş fenerlerin kardan yapılmışları) kar kaplı Hirosaki Parkı'nı süslüyor.

Kamakura Festivali (15-16 Şubat): Bölgenin yerli halkı Kamakura adı verilen kardan bir ev inşa ediyor, ziyaretçilere geleneksel Japon yiyecek ve içecekleri ikram ediyor.

Katsuyama Sagichosai (Şubatın son haftası): Geleneksel müzik grupları 12 farklı sahnede kesintisiz konser veriyor. Son gün, bölge halkı Dondoo Yaki töreninde yıl dekorlarını yakıyor. <

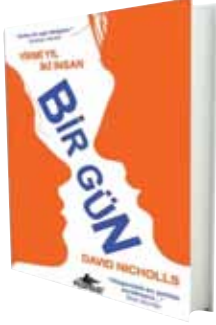
Tutkunun dansı **TANGO**

D ilbiliminde kesin bir kökeni olmayan tango adını Afrika tamtamlarının çıkardığı “tan-go” seslerinden almıştır. Latince’de dokunmak anlamına gelmektedir. 1800’lü yıllarda işçi sınıfından birçok kişi, Fransa, İtalya, Macaristan, İspanya ve Portekiz’den; Güney Amerikaya göç etmiştir. Yabancı oldukları bir kıtada yaşamış olmaları onları hayal kırıklığına da uğratmıştır. Bu hayal kırıklıkları, geleceğe ait büyük umutlar ve geçmişten getirilen kültürle, harmanlanarak Tango müziğini oluşturmaya başlamıştır. Tango, Buenos Aires’de, o dönem alt sınıf olarak adlandırılan, fakir ve en temel sosyal haklardan dahi yararlanamayan, bu insanlar tarafından ortaya çıkarılmıştır. Ayrıca bu dansın ilk olarak genelevlerde yapıldığı biliniyor ve o dönemde ahlaka karşı bir dans olarak görülmüştür. 1865 ile 1880 arası ortaya çıkan Tango müziği, içerisinde asilik, küstahlık, tutku, hırçınlık gibi bazı duygular ile kalp kırıklıkları ve paramparça olan hayaller gibi duyguları, melonkolyi taşır. Bu dönemde kadınlar için dövüşen ve onlarla iyi dans edebilmek için birbirleriyle dans pratiği yapan erkekler vardır. “Compadre” veya “Compadrito” adı verilen bu kabadayı tipilemelerinin eğlence anlayışı “şarap” ile “cana” içip, şarkı söylemek ve dans etmektir. 1912’den sonra üst kesimler tarafından beğeni görmeyen tango, bu dönemde üst kesimler tarafından tango partileri vermek moda haline gelmiştir. Arjantin Tangosunun müziği 2/4’lük, 3/4’lük veya 4/4’lük ölçülere sahiptir. Sert hatlıdır ve ritimleri belirgindir. Arjantin Tango, Avrupa’ya 20.yüzyılın başlarında, gemilerle Fransa’ya, gelen Arjantin’li tangoocular tarafından taşınmıştır. İlk olarak alt kesimlerce sevilip yayılan Tango zamanla üst kesimlerde de beğenilmeye ve sevilmeye başlamıştır. Ancak Arjantin’deki stilin Avrupa’da yapılması hoş karşılanmamış ve modernleştirme adı altında sadeleştirilmiştir. Böylelikle “Avrupa Tango”su ortaya çıkmış ve diğer Avrupa ülkelerine de yayılmıştır. Özellikle Paris’lilerin bu dansa olan ilgisi sayesinde Tango, Arjantin sosyetesinde değer kazanmıştır. İlk kez 1917 yılında Carlos Gardel’in smokin giyerek, argo ve erotizmden uzak sözlerle tango söylemesi, müziğin üst kesimlerce değer kazanmasını sağlamıştır. Paris’ten sonra Londra, Berlin ve diğer başkentlere kadar yaygınlaşmıştır. 1920 ile 1940 yılları Tangonun altın çağı olarak anılmaktadır. Çünkü Buenos Aires’te Tangonun üst kesimler tarafından da sevilip benimsenmiş ve dünyayı etkileyecek bir hale gelmiştir. Juan Peron 1946 yılında devlet başkanı oldu ve bu dönemde Tangonun popülaritesi zirveye ulaştı, Peron ve eşi Evita da Tango sevdalısıydı. İkinci Dünya Savaşı’na kadar zirvede olan tango, politik nedenlerle gerilemeye başlar. Özellikle de 1955 yılında Juan Domingo Peron’un askeri darbeyle devrilmesi, ardından birbirini izleyen askeri darbeler nedeniyle dans salonları kapatılmış, dans etmek yasaklanmıştır. Bu dönemden sonra Tango dans grupları, çeşitli ülkelerde yaptıkları koreografik şovlarla Tango müziğini ve dansını daha fazla tanıtmış ve dünyaya yeniden sevdirmiştir. Günümüzde Tangonun Arjanin Tango, Salon Tangosu, Fin Tangosu gibi bir çok çeşidi doğmuştur. ◀

Kültür Hazinesi Kitaplar

Yazar: David Nicholls
Çevirmen: Nalân Işık Çeper
Pegasus Yayınları

Yazar: Debbie Macomber
Çevirmen: Ozan Aydın
Martı Yayınları

Yazar: Elif Şafak
Doğan Kitap

■ Bir Gün

Bütün hayatınızı, aradığınızı tam önünüzde olduğunu fark etmeden yaşayabilirsiniz. “Seni kırkında hayal edebiliyorum,” dedi sesinde bir imayla. “Şu an bile gözümde canlandırabiliyorum.” Genç adam, gözlerini açmadan gülümsedi. “Devam et.”

■ Küçük Mucizeler Dükkanı

Artık o eski tasasız kız değilim. Yaşadığım her günün değerini biliyorum. Çünkü hayatın ne kadar değerli olduğunu öğrendim... Hiçbir şeyi, özellikle de hayatı hafife almaz oldum. Artık hiçbir günümü boşa geçirmiyorum. Çektiğim acıların karşılıklarının olduğunu öğrendim... Hayatın içinden dört güçlü kadın... Küçük mucizeler, büyük umutlar Ve dostluğun iyileştirici gücüne dair sınırsız bir hikâye...

■ İskender

Şu hayatta insan en çok sevdiklerini acıtır...

En derin yaralar ailede açılır, kabuk tutsa bile kanar hikâye, içten içe...

Aşkı aramadan evvel, düşün bir, ya benden nasıl bir âşık olur? İnsanın sevdası karakterinin yansımasıdır. Sen kavgacı isen, ha bire öfkeli, aşkı da bir cenk gibi yaşarsın. Gönlü pak olanın sevgisi de saf olur. Şu hayatta insan en çok sevdiklerini acıtır. En derin yaralar ailede açılır, kabuk tutsa bile kanar hikâye, içten içe... Attığımız her adım, yaptığımız her işte kendimizi yansıtırız. Budur çözülmesi gereken bilmece...

Yazar: Orhan Pamuk
İletişim Yayınları

Yazar: Zülfü Livaneli
Doğan Kitap

Yazar: İknur Baş
Cinius Yayınları

■ Saf ve Düşünceli Romancı

Pamuk, yazı yazmanın ve romancılığın otuz beş yıllık meslek sırlarını, Harvard Üniversitesi'nde verdiği Norton derslerinde açıkladı. Daha önce T. S. Eliot, Borges, Calvino ve Umberto Eco gibi yazarların da verdiği bu derslerde, Pamuk edebiyat ve sanat anlayışını bir bütün olarak sunuyor. Bir romanı okurken kafamızda ne gibi işlemler yaparız? Roman kahramanlarıyla gerçek insanlar arasındaki ilişki nedir? Roman sanatı ile şiirin, resmin ve siyasetin ilişkisi nedir? Yazarın kendi sesi, imzası, özel dünyası nasıl oluşur? Romancı nerede kendisini, nerede başkalarını anlatır? Romanı gerçek yapan "gizli merkez" nedir ve nasıl kurulur? Pamuk bütün hayatı boyunca meşgul olduğu bu soruları Türk ve dünya edebiyatından örneklerle cevaplıyor. Pamuk, bu kitapta roman okurken ve yazarken karşılaştığı harikaları, kendi kişisel deneyimleri ve hatıralarından aldığı güçle, herkesin anlayacağı bir konuşma dili ve rahatlığıyla hikâye ediyor.

■ Serenad

Serenad, 60 yıldır süren bir aşkı ele alırken, ister herkesin bildiği Yahudi Soykırımı olsun isterse çok az kimsenin bildiği Mavi Alay, bütün siyasi sorunlarda asıl harcananın, gürültüye gidenin hep insan olduğu gerçeğini de göz önüne seriyor. Okurunu sımsıkı kavrayan Serenad'da Zülfü Livaneli'nin romancılığının en temel niteliklerinden biri yine başrolde: İç içe geçmiş, kaynaşmış kişisel ve toplumsal tarihin kusursuz dengesi.

■ Gece Kelebeği

Her şey bir iddiayla başladı. Tanıştılar. Beklenmedik bir hızla evlendiler. Dünya gündemine ansızın düşen evliliklerine aşkı bahane ettiler. Genç kız onunla olabilmek için ailesinden, ülkesinden ayrıldı, adam onun için inancından vazgeçmeye ant içti. Ayrılmamak üzere birbirlerine kenetlendiler. Güçlüklere kararlılıkla göğüs gerdiler. Dünyanın şahit olduğu bu son peri masalının kahramanları aşklarını tutkuyla savundular. Peki ya bu büyük aşk koca bir yalandan ibaretse, ya onları bir araya getiren büyük bir sırda? Onlar bir sırda birbirlerine mahkûm edilen iki ruhtu.

Seans

komedi, dram, macera...

Barbar Conan 3D

Yapım: 2011-ABD

Tür: Aksiyon, Macera

Yönetmen: Marcus Nispel

Oyuncular: Jason Momoa , Stephen Lang , Rachel Nichols, Ron Perlman , Rose McGowan

Özet: Başrolünde insan azmanı Jason Momoa'yı izleyeceğimiz film, Hyboria'nın tek umudu Kim-meryalı savaşçı Conan'ın, babasının ve talan edilen köyünün intikamını almak için dehşet verici canavarlar, güçlü rakipler ve kötülüğün her türlü vücut bulmuş haliyle savaşmasını anlatıyor.

Türk Pasaportu

Yapım: 2011-Türkiye

Tür: Belgesel, Türk Filmi

Yönetmen: Burak Cem Arıel

Oyuncular: Maxim Donici, Altan Gördüm, Doğukan Polat, Batur Belirdi

Özet: Yakın tarihimizdeki pek de bilinmeyen bir kahramanlık öyküsünü konu eden belgeselde 2. Dünya Savaşı sırasında Avrupa'daki Türk diplomatların kişisel çabalarıyla birçok Yahudi'yi Nazi katliamından kurtarması anlatılıyor.

Paranormal Activity 3

Yapım: 2011-ABD

Tür: Korku, Gizem

Yönetmen: Henry Joost, Ariel Schulman

Oyuncular: Katie Featherston, Sprague Grayden, Lauren Bittner, Mark Fredrichs

Özet: Filmin yeni serisinde 1980'li yıllarda yeni bir aileyi takip edecek bir köken hikâyesi konu alıyor...

Salgın

Yapım: 2011-ABD
Tür: Dram, Bilim Kurgu
Yönetmen: Steven Soderbergh

Oyuncular: Marion Cotillard , Matt Damon , Jude Law

Özet: Beth Emhoff, bir iş gezisinden döndüğünden iki gün sonra, ölür. Doktorlar kocasına bunun nedeni hakkında bir fikirleri olmadığını söylerler. Çok geçmeden, başkaları da aynı belirtileri göstermeye başlar. Yoğun öksürük ve ateş, ardından gelen nöbet, beyin kanaması ve ölüm. Bir günde gerçekleşen sayısız insan etkileşimiyle güçlenen salgın tüm ülkelere yayılır. Küresel bir salgın patlak verir.

Istanbul My Dream

Yapım: 2011-Türkiye
Tür: Dram
Yönetmen: Ferenc Török

Oyuncular: Yavuz Bingöl , Johanna Ter Steege , Padraic Delaney , Zsolt Anger , Andor Lukáts

Özet: Günümüzde çocuk parklarına ikinci evliliklerinden doğan çocukları ile gelen babaların neredeyse yarısı 50 yaşın üzerinde. Peki ilk eşleri nerede? Uzun süren evlilikler çocuklar büyüyüp yuvadan uçtuklarında bir dönüm noktasına ulaşırlar. Bu fenomen tüm Avrupa genelinde benzerdir. Kadın, yalnız kalırken; eski koca genellikle yeniden evlenir. 50 yaş üzerindeki bir kadının yeni bir başlangıç için umudu var mıdır?

Anadolu Kartalları

Yapım: 2011-Türkiye
Tür: Aksiyon, Dram
Yönetmen: Ömer Vargı

Oyuncular: Engin Altan Düzyatan (Binbaşı Kemal Tanaçan), Çağatay Ulusoy (Üsteğmen Ahmet Onur), Hande Subaşı (Müzişyen Burcu), Özge Özpıncı (Üsteğmen Ayşe Dinçer), Alpay Kemal Atalan (Üsteğmen Mustafa Hızarcı), Alper Saldıran (Üsteğmen Fatih Karakuş), Ekin Türkmen (Psikolog Özlem) , İsmail Filiz (Üsteğmen Tunç Sözeri), İlhan Şeşen

Özet: Anadolu Kartalları, pilot olma hayaliyle yaşayan beş gencin hayatını anlatıyor: Onur, Ayşe, Mustafa, Tunç ve Fatih. Uçuş eğitiminde yaşadıkları zorluklar... Aileleri... Aşkları... Ayrılıkları... Rekabetleri... Dostlukları... Uçabilmek için yaptıkları fedakârlıklar... Beş arkadaş, hayatlarının bu kutsal ama bir o kadar da zor ve stresli döneminde birbirlerine destek olurlar. Bu dönemde deneyimli eğitimcilerinin destekleri ve hayat tecrübeleri de onlara yol gösterir. Uluslararası Anadolu Kartalı Tatbikatı, bu beş gencin hayatını değiştiren bir deneyim olacaktır.

DOKTORA PROGRAMLARIMIZ

- ▶ İŞLETME
- ▶ İNGİLİZ DİLİ VE EDEBİYATI
- ▶ GIDA MÜHENDİSLİĞİ

YÜKSEK LİSANS PROGRAMLARIMIZ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

- ▶ İşletme Yönetimi (Türkçe / İngilizce) Tezli
- ▶ İnsan Kaynakları Yönetimi Tezli / Tezsiz
- ▶ Mahalli İdareler ve Yerinde Yönetim Tezli / Tezsiz
- ▶ Stratejik Pazarlama ve Marka Yönetimi Tezsiz
- ▶ Yöneticiler için İşletme Tezsiz
- ▶ Uluslararası İktisat Tezli / Tezsiz
- ▶ e- İşletme (Uzaktan Eğitim) Tezsiz
- ▶ Bankacılık ve Sigorta İşletmeciliği Tezli / Tezsiz
- ▶ Kalite Yönetimi ve Kalite Güvence Sistemleri Tezli / Tezsiz
- ▶ Muhasebe ve Denetimi Tezli
- ▶ Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Tezli
- ▶ İngiliz Dili ve Edebiyatı Tezli
- ▶ Halkla İlişkiler ve Tanıtım Tezli

kariyerinde
yüksekleri
hedefleyenlere

FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

- ▶ Bilgisayar Mühendisliği Tezli
- ▶ Bilişim Tezsiz
- ▶ Bilişim Destekli Öğretim Teknolojileri Tezsiz
- ▶ Mimarlık Tezli
- ▶ Mimari Tasarım Tezsiz
- ▶ Kentsel Tasarım Tezsiz
- ▶ Gıda Mühendisliği Tezli
- ▶ Makina Mühendisliği Tezli

İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ

REKTÖRLÜK

Florya Yerleşkesi

Beşyol Mahallesi İnönü Caddesi No: 38 Küçükçekmece / İstanbul
Tel : 0212 **444 1 428** Faks : 0212 **425 57 59**

Beşiktaş Yerleşkesi

Barbaros Bulvarı No: 15
Beşiktaş / İstanbul
Tel : 0212 **236 20 37**
Faks : 0212 **236 20 38**

Bahçelievler Yerleşkesi

Adnan Kahveci Bulvarı No: 78
Bahçelievler / İstanbul
Tel : 0212 **442 61 60**
Faks : 0212 **442 61 46**

Bahçelievler Dış Hekimliği Fakültesi

İzzettin Çalışlar Cad. No: 31 / A
Bahçelievler / İstanbul
Tel : 0212 **555 61 82**
Faks : 0212 **555 61 91**

Bakırköy Yerleşkesi

Zeytinlik Mah. Halkçı Sok. No: 17
Bakırköy / İstanbul
Tel : 0212 **466 29 81**
Faks : 0212 **466 29 82**

444 1 428

www.aydin.edu.tr